İşçi Sınıfının Savaş Yolunda

DURUM

durum-online.com bilgi@durum-online.com

Haber, Yorum, Bildiri Sayı: 8 / Aralık 2019

Kim ki Masal Okumaktan Bıktı!..

Başyazı

Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun güvenliği Kürtler'le barıştan geçer

Kürt düşmanlığı destabilizasyondur

Gerçekler zafer naralarını boşa çıkarıyor!

Devamı 52. Sayfada

Bu Sayıda

- EkimDevrimi 102 Yaşında / Savaş YENER (S.2)
- EkimDevrimi Ve Kadınlar / Serap AKTEPE (S.9)
- Oya Baydar'a Açık Mektup / Savaş YENER (S.12)
- TKP 1920'den YKP'ye Bilgilendirme Mektubu / Mehmet BAYRAK (S.15)
- Savaşa Hemen Son Verilsin / Barış ALPER (S.17)
- Korkulu Bir Rüya / Adnan UĞUR (S.20)
- 21. Yüzyıl'da Bilimsel Sosyalizm / Önder UTKU (S.24)
- Gençlik ve Sınıf / Levent FİDAN (S.28)
- Hedef 6 Saatlik İşgünü / Suphi İLERİ (S.36)
- Sarısözen'e Açık Mektup / Mehmet BAYRAK (S.48)
- Durum 1 Yaşında / (S.57)

SAVAŞA HAYIR!

Halklarımıza, işçi sınıfımıza, emekçilere, aydın ve sanatçılara, kadın ve gençlere çağrı!

Suriye'nin kuzeyi, Fırat'ın doğusu, Rojova'ya operasyon yeni bir savaştır, savaşa karşı çıkalım!

"Bir gece ansızın gelebiliriz" diyen Erdoğan Fırat'ın doğusu, Suriye'nin kuzeyi Rojova'ya girme tehditlerini gerçekleştirme yolunda. Askeri güçlerini Suriye'nin kuzeyinden çekmeye başladığını açıklayan ABD, *'ne engelleriz ne de destekleriz'* diyerek Erdoğan'a Rojova'ya girmesi için yeşil ışık yakmış oldu. Sonradan Pentagon'un *"onaylamıyoruz"*, Trump'un *"Türkiye benim sınırlarım dışında olduğunu düşündüğüm bir şey yaparsa ekonomisini mahvederim"* açıklamalarına ve bazı senatörlerin şiddetli tepkilerine rağmen bu yeşil ışık hâlâ yanmaktadır. Bunu fırsat bilen Erdoğan sınıra askeri sevkiyatı hızlandırdı. Genelkurmay *"hazırlıklarımız tamam"* açıklaması yaptı. Erdoğan ve

Devamı 32. sayfada

Ji şer ra Na!

Bangewazî ji bo gelên me, kargerên me, rûşenbîr û hunermendên me û ciwanên me!

Êrişên li ser bakurê Sûriyê, rojhilata Firatê, Rojava şereke nû ye,
Em dijî şer derkevîn!

"Erdoganê ku gotî "Em dê şevekê nişkêda werîn" gefên xwe yên li ser rojhilata Firatê, bakurê Sûriyê, Rojava ber bi encamdanê de ye. DYA (Amrika) ragehand ku hêzên xwe ji bakurê Sûriyê vekişand "dibêjin em ne pêşgirîyê lê dikin û nej î alîkariyê dikin" bi vê helwestê ji bo êrişê, rê li ber

Dewama wê li rûpela 34

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi 102 Yaşında

Savaş YENER

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi dünya işçilerine, köylülerine, emekçilerine, devrimci, ilerici, demokratik ve barış güçlerine kutlu olsun!

A- Büyük Sosyalist Ekim Devriminin tarihsel yeri ve önemi

1- Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, kısa süren Paris Komünü'nden sonra, insanlık tarihinde ilk başarılı, uzun ömürlü sosyalist devrimdir. Bundan 102 sene önce Rusya'da işçi sınıfı ve köylüler, emekçiler, Marksist-Leninist Bolşevik partisi öncülüğünde burjuva iktidarını devirip proletarya iktidarını, proletarya diktatörlüğünü, Sovyet iktidarını kurdular; dünyanın altıda birinde insanın insan tarafından sömürülüp ezilmesine son verdiler, sömürüsüz, baskısız yeni bir dünya yaratmaya başladılar. Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, insanlığın gelişmesinde tarihsel büyük bir dönüm noktası, insanlığın bugüne kadar olan tarihinde, en derin toplumsal tarihsel dönüşümün başlangıcıdır. Ekim Devrimi'yle, insanlık tarihinde dünya çapında kapitalizmden sosyalizme, sömürü ve baskı toplumundan sömürüsüz ve baskısız bir topluma geçiş çağı açılmıştır, yüzyıllardan beri devam eden sömürücü sınıfların, en son sömürücü sınıf burjuvazinin egemenliğinin sonunun geldiğini göstermiştir. Lenin, Ekim devrimi "tüm dünyaya sosyalizm yolunu açmış ve burjuvaziye, şaşaalı hakimiyetinin sonuna geldiğini göstermiştir" der. (Lenin, 28-30)

2- Büyük Sosyalist Ekim Devrimi dünya kapitalist sistemini sarsmış, kapitalizmin ebedi ve ezeli, güçlü ve yıkılmaz olduğu anlayışını yerle bir etmiş, uluslararası işçi sınıfının, tüm ezilenlerin ve sömürülenlerin kurtuluşu için ışık olmuştur. Ekim Devrimi, dünya çapında güçler dengesinde işçi sınıfı ve emekçiler, emperyalistler tarafından ezilen halklar, uluslar ve devletler yararına nitel bir değişim, kayma sağlamıştır. Ekim Devrimi'yle dünyada artık burjuvazinin iktidarı karşısında bir proletarya iktidarı vardır. Dünyada artık proletarya ve tüm emekçiler, barış ve demokrasi güçleri, halklar kapitale ve emperyalizme korumasız bir şekilde teslim değillerdir, şimdi onların da mücadelelerinde arkalarını dayayacakları bir devletleri vardır. Bu dünya halklarına kurtuluşları için büyük bir umut ve güç kaynağı oldu. Proleter enternasyonalizmi somut yeni bir karakter ve içerik kazanıyordu.

Ekim Devrimi önce Çarlık Rusyası'ndaki doğu halklarını uyandırdı ve bu halklara kurtuluşları ve gelişmeleri için ilk itkiyi verdi. Ekim Devrimi'nden dolaysız etkilenen ilk halklardan biri de Türkiye halklarıdır. Türkiye halkları kurtuluşunu Sovyet iktidarının yaptığı büyük enternasyonal dayanışmayla sağlayabilmiştir.

Ekim Devrimi dünya işçi sınıfına ve emekçilerine, ezilen halklarına devrimci mücadelelerinde bir esin kaynağı, iktidarın nasıl alınacağına somut bir örnek olmuştur. Onlar kapitale ve emperyalizme karşı mücadelelerinde daha bir özgüven ve tutarlılıkla hareket etmeye başlamışlardır. Birçok sosyal ve ekonomik hakları daha kolaylıkla alabilmişler ve burjuvaziye demokrasi ve insan haklarının, özgürlüklerin genişletilmesini dayatmışlardır. Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarı insanlığın özgürleşmesi ve gelişmesi, halkların eşitlik, özerklik ve bağımsızlığını kazanması, toplumun ilerlemesi için itici güç olmuştur. Ekim Devrimi insanlığı medenileştirmiş, barbarlıktan çıkış yolu göstermiştir. İnsanlık tarihinde ilk kez barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, temel insan hak ve özgürlüklerinin gerçekleşmesi yolu açılmıştır. Sosyalist demokrasi sağladığı

gerçek özgürlükler ve insan haklarıyla, yalnız formel özgürlükler ve insan hakları vadeden burjuva demokrasisinden daha üstün olduğunu göstermiştir.

3- İkinci Dünya Savaşında faşizmin yenilgisi ve sonunda Avrupa'da; Asya'da ve Latin Amerika'da yeni sosyalist devletlerin ve Dünya Sosyalist Sisteminin oluşması, Avrupa'da 40 yıl barışın sağlanması, işçi sınıfının, demokratik güçlerin ve ulusal bağımsızlık hareketlerinin ilerlemesi Ekim Devrimi'nin bir sonucudur.

İkinci Dünya Savaşından sonra Sovyetler Birliği'nin ve reel sosyalizmin artan enternasyonal etkisi karşısında emperyalist sömürge sistemi çökmüş, Afrika, Latin Amerika ve Asya halkları özgürleşmiştir. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler, bu halkların kalkınmasında daima alınacak bir örnek olmuştur.

Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarı olmasaydı, Hitler faşizmi yenilemezdi. Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarı sayesinde dünya faşist barbarlıktan kurtarıldı. 20 Milyondan fazla insan kaybına ve Hitler azmanlarının sebep olduğu tahribat ve yıkıma rağmen Sovyet insanı II. Dünya Savaşı'nın yaralarını Ekim Devrimi anlayışıyla kısa zamanda sardı ve ülkesini bilim ve teknikte, ekonomi ve kültürde sağladığı gelişmelerle büyük bir güç olarak dünya sahnesine çıkardı ve emperyalizmin meydan okuyuşlarına göğüs gerdi, onun dünyayı yakmaya kalkan nükleer savaş politikalarına karşı barış politikasıyla, dünyayı ve halkları, işçi ve emekçileri sömürü ve baskı, yağma ve talan politikasına karşı enternasyonal dayanışma anlayışıyla cevap verdi. İnsanlık, Ekim Devrimi ve reel sosyalizm sayesinde 70 yıldan fazla bir zaman diliminde "altın çağını" yaşadı, her açıdan kapitalizme meydan okudu.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, dünyada devrimci bir komünist ve işçi hareketinin oluşmasını, onların merkezi olarak Komintern'in kurulmasını, emperyalizme karşı mücadelenin bir merkezden yürütülmesini sağladı. Ekim Devrimi sınıf savaşını, devrimci mücadeleyi yeni bir düzeye, iki sistem; sosyalist sistemle, kapitalist-emperyalist sistem arasındaki mücadeleye yükseltti. Artık ulusal ve uluslararası alanda sınıf savaşının, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin, halkların egemenlik ve bağımsızlık savaşlarının seyrini belirleyen iki sistem arasındaki mücadele oldu. İşçi sınıfı ve sosyalist sistemle birlikte ulusal kurtuluş hareketleri, barış hareketi, demokratik gençlik, kadın ve köylü hareketleri, devrimci demokratik güçlerin hareketi dünya çapında gelişen devrimci sürecin öznesini oluşturdular.

4- Ekim Devrimi ve Sovyet pratiği ile Rusya işçi sınıfı dünyaya, işçilerin iktidarı aldıklarında partilerinin öncülüğünde devleti ve ekonomiyi sevk ve idare edebileceklerini, kapitalistsiz, ağasız, paşasız toplumu yönetebileceklerini ispatlamıştır. Devrimin emekçi yığınların yaratıcı gücünü ortaya çıkarttığını, proletaryanın emekçilerle ittifak içinde iktidarı aldıktan sonra, emekçilerin büyük bir atılım ve coşkuyla kendi ülkelerini geri kalmışlıktan kurtarabileceklerini, ekonomik ve sanayi gelişimini sağlayabileceklerini, sosyalizme geçiş için sağlam maddi, teknik ve bilimsel bir temel yaratabileceklerini, toplumsal gelişmeyi sosyalizme doğru ilerletebileceklerini göstermiştir. Sovyetler Birliği bu halklar için, ülkelerinin geri kalmışlıktan nasıl kurtulabileceği ve plan

ekonomisiyle nasıl bir gelişme sağlayabilecekleri konusunda parlayan bir model teşkil etmiştir. Plan ekonomisinin Pazar ekonomisinden daha üstün olduğunu, ülkenin kıt kaynaklarını planlı şekilde kullanarak kalkınmanın sağlanabileceğini ortaya koymuştur. Tüm insanlık kurtuluşunun sosyalizmde olduğunu açık bir şekilde görmüştür.

B- Ekim devriminden çıkarılacak dersler

1- Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, Marksist-Leninist teorisinin doğruluğunun pratikte ispatıdır, başarısızlığı ise teorimiz Marksizm-Leninizm`de değil, onun geliştirilememesinde ve çarpıtılmasında, onun terkedilip reformizme ve revizyonizme geçilmesindedir.

Ekim Devrimini mümkün kılan ve zafere götüren, Lenin'in ve Bolşeviklerin ardıcıl bir şekilde Marksizm'i revizyonistlere, reformistlere, oportünistlere karşı savunmaları, onu kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizm çağına uygulamaları ve geliştirmeleridir, reformistlerin, oportünistlerin ve revizyonistlerin konseptlerini teorik olarak çürütmeleridir, emperyalizm koşullarında zorunlu olan profesyonel kadrolardan oluşan çelik disiplinli yeni türden devrimci partiyi, Bolşevik partisini yaratmış olmalarıdır.

Ekim Devrimi, devrimin başarılması, işçi sınıfı çıkarına devrimci dönüşümlerin gerçekleşmesi için, yeni türden bir partinin gerekliliğini, revizyonizmle, sosyal reformizmle, oportünizmle mücadelenin önemli bir ödev olduğunu ortaya koydu.

Ekim Devrimi, eğer bir ülkede emperyalizm çağında, sosyal devrimler çağında, üretici güçler henüz olgunlaşmamış olsa da, devrimin objektif ve sübjektif koşulları doğmuş ve gelişmeye başlamışsa, o ülkede proletaryanın Marksist-Leninist partisi yönetiminde burjuvaziden iktidarı alabileceğini ve savunabileceğini, burjuva toplumu yerine yeni sosyalist toplumu yaratma yönünde ilerleyebileceğini gösterdi. Devrim tek ülkede oldu, ama dünya çapında yeni bir devrimci süreç başlattı.

2- Ekim Devrimi yanlış bir yolun ve yenilginin tarihi değildir. Bazı burjuva apolegetleri, azmanları ve küçük burjuvalar, işçi sınıfından, emekçilerden, kapitalizme karşı sistem eleştirisi hareketlerden gelen devrimci çıkışları bloke etmek, işçi sınıfını ve emekçileri sürekli yanıltmak için Ekim Devrimi'ne ve Sovyet iktidarına iftira ve çamurlar atmakta, günümüz koşullarının Ekim Devrimi döneminden bambaşka olduğunu iddia etmektedirler. Günümüzde yeni koşullar vardır, ama Ekim Devrimi'ni yaratan temel çatışmalar ve çelişkiler yalnız eski varlıklarını sürdürmüyorlar, günümüzde daha da keskinleşerek devam ediyorlar. Sermaye ile emek arasındaki çelişki, emperyalizmle geniş halk yığınları arasındaki çatışmalar, emperyalist sömürü ve talan, tabi kaynakların yağmalanması ve çevrenin kirletilmesi ve tahribatı, savaş tehlikesi insanlığı büyük bir felakete sürükleyecek şekilde keskinleşiyor. Kapitalist ilişkiler derin genel bir kriz içinde bulunuyor. Her taraftan ve birçok yerinden bu krizler sürekli patlak veriyor. Bugün, kapitalin küreselleşmesi daha da derinleşiyor, küresel işleyen kapital şirketleri kendi aralarında şiddetli çatışmalarla belirledikleri rekabet koşullarını dünyanın geri kalan kısmına zorla dayatıyor, barbarlıklarla dolu yeni bir savaş düzeni oluşturuyor, dünyayı yeniden paylaşıyor, kapitalin daha çok değerlenmesi için dünyayı kendine göre dizayn etmeye çalışıyor. Balkanlar'dan sonra şimdi de Ortadoğu'yu kana buluyor, yeniden dizayn etmeye uğraşıyor. Bu çelişki ve çatışmaların çözümü 1917'de olduğundan daha keskin olarak devrimi dayatmaktadır. Bu çözümü gerçekleştirecek olan devrimci özne yine proletaryadır ve müttefikleridir.

3- İnsanlık hâlâ sosyal devrimler çağında bulunmaktadır. Emperyalizmin oluşmasıyla, kapitalizmin ilerici ekonomik toplumsal formasyon çağı olma özelliği sona ermiş, sosyal devrimler çağı başlamıştır. Bu çağda işçi sınıfı ve partisine olan beklentiler de ar-

tar. Zira emperyalizm çağında işçi sınıfında ayrışmalar baş gösterir. Sosyal reformizm, oportünizm ve revizyonizm işçi sınıfı saflarında yaygınlaşır. İşçi sınıfı partisi sosyal demokrat parti devrimci niteliğini kaybeder. 20. Yüzyılın başında işçi hareketinde yaşanan bu gelişmeler karşısında Lenin, reformizme, oportünizme, revizyonizme karşı savaş açarken, hedefi işçi sınıfının emperyalist koşullarda "kendisi için" sınıf ve partisinin yeni türden bir parti olarak oluşmasını sağlamaktı. Ekim Devrimi Lenin'in sınıf savaşı ve yeni tür devrimci parti teorisinin onaylanmasıdır. O, devrimin öznelerinin emperyalizm koşullarında nasıl şekillendiğinin tarihidir, büyük bir deneydir. Bugün devrimci güçler Lenin'in o dönem karşılaştığı sorunlarla, bugün daha üst düzeyde karşılaşmaktadır, o deneyler mücadelelerinde büyük bir hazine teşkil etmektedir.

Emperyalizm çağında, sosyal devrimler çağında, proletaryanın "kendisi için" bir sınıf olarak oluşumunda önemli bir rol oynayan partisinden beklenenler, şimdiye kadar bir sınıf partisinden beklenenlerden nitel olarak çok daha farklıdır. Şimdiye kadar savunulan çok gevşek, "hemfikir olanların birliği" anlayışına dayalı bir parti idi. Şimdi ise, emperyalizm çağında gerekli olan, politik ve ideolojik olarak birbirine sıkı sıkıya bağlı, devrimci teori Marksizm`le donatılmış, çelik disiplinli profesyonel devrimcilerden oluşan yeni tür Bolşevik parti idi. Böyle bir partinin zorunluluğunu bilince çıkarmaktı. Ancak böyle profesyonel devrimcilerden oluşan bir partiyle sosyal reformizm, oportünizm ve revizyonizm yenilir, devrim başarılır. Bugün, küreselleşmenin derinleştiği emperyalizm koşullarında böyle bir partiye olan gereksinim dünden çok daha fazladır. Ama burjuvazi ve küçük burjuvalar, sözde devrimciler, komünistler, solcular günümüzde küresel emperyalizm döneminde toplumsal değişim ve dönüşümü gerçekleştirecek olan örgütün, demokratik merkeziyetçilik ilkelerine göre işleyen yeni türden Leninci bir partinin değil, farklı sol akım ve fikirlere açık, pluralist, çoğulcu, demokratik, kapsayıcı bir parti olduğunu ileri sürmektedirler. Bunlar bu tutumlarıyla işçi sınıfını ve emekçi yığınları başsız bırakma ve onları burjuvaziye teslim etme işlevini görmektedirler. O gün olduğu gibi, bugün de bu reformist ve revizyonist görüşler ve güçler politik ve ideolojik olarak yenilmeden, proletaryayı "kendisi için" sınıf ve partisini yeni türden Marksçı-Leninci parti olarak oluşturmak çok zordur. Bu mücadelede Ekim Devrimi zengin bir deney sunmaktadır.

Yeni türden parti, "profesyonel devrimciler", "devrimci uzmanlar" örgütüdür. Bu örgütle proletarya kendisine özel bir "devrim uzmanları" örgütü yaratmış olur. Bu şekliyle parti göreceli olarak sınıftan kopuktur. Ama partinin sınıfı sevk ve idare etmesi için işçi sınıfıyla bağlanması ve bu bağın özel bir görev olarak örgütlemesi gerekmektedir. İçerik olarak partinin varlığı ve etkisi devrimcidir, o, emperyalist koşullardaki sınıfın ve devrimin konsantre bir ifadesidir. Şekil olarak ise "uzmanlaşma", "profesyonelleşme" bir burjuva fenomendir. Bu karakteriyle yalnız sınıf değil, parti de geçiş döneminin bir fenomenidir. Bu devrimin öznesinde şeklen bir burjuva yan olduğunu gösterir. Bu burjuva momentle sürekli hesaplaşmak ve mücadele etmek gerekir. Aksi takdirde Sovyetlerde olduğu gibi "Nomenklatura" bağımsızlaşabilir. Devrimci sürece büyük zarar verebilir. Bu çelişki parti ve yığın bağı içinde sürekli kontrol edilmeli ve çözülmelidir.

4- Ekim Devrimi iktidarı alan işçi sını-

fına, devrimi ve kazanımları korumak için nasıl bir erk oluşturacağını gösterdi. Şuralar iktidarı, Sovyet iktidarı olarak oluşan bu erk, iktidarı periyodik olarak delege eden bir anlayışla değil, onu proletaryanın ve emekçi yığınların çıkarını esas alan sürekli işleyen bir süreç olarak örgütler. Şuralara gönderilen temsilciler sürekli hesap verirler, kontrol edilirler ve gerektiğinde hemen değiştirilirler. Sovyet iktidarı başından beri tamamlanmış, garantilenmiş bir iktidar değildir. O, sürekli küçük burjuvalarla, proleter devrimciler arasında erkin biçimlenmesi ve uygulanması konularında hep bir çatışma alanı olarak gelişmiştir. Sovyet iktidarı, içerik, yönü ve işleyişi bakımından keskin sınıf mücadeleleri alanı olmuştur. Özü bakımından Sovyet iktidarı seçim ve temsili demokrasi olarak işler. Burada da, parti işleyişinde olduğu gibi, proletarya iktidarı uygulanırken, iktidar konusunda deney ve bilgi sahibi olan aktivistler kadrosuna gereksinim duyulur. Devrimci erk öznesi içinde özel bir grup oluşur. Burada da içerik olarak devrimci, şekil olarak burjuva kalıntıları taşıyan, yanları olan bir ilişki yaratılmış olur. Bu küçük burjuva yanlara ve kalıntılara karşı, proleter devrimci özne kendi içinde sınıf mücadelesini kendisinin örgütlemesi gerekmektedir. Bu anlamda proletaryanın erk örgütü de geçiş dönemi karakterini taşır. Bu devrimci içerik ve burjuva biçim arasındaki mücadelede şuralar cumhuriyeti sürekli geliştirilmelidir.

Günümüzde şuralar erki Kürt Devrimci hareketinde, Rojava'da denenmektedir. Rojava'daki halk meclisleri, şuraları, Rusya'daki Sovyetlerin, şuraların bir benzeridir. Ekim Devrimi'nin deneyleri, Rojava Devrimi`ne de ışık tutmaktadır; Rojava Devrimi de şuralar iktidarını uygularken, şuralar iktidarını içerik ve şekil olarak geliştirmekte, yeni deneyler sunmaktadır.

5- Ekim Devrimi kapitalin değerlendirilmesini değil, emekçilerin çıkarlarını esas olan bir ekonomik yapının, yeni mülkiyet ilişkilerinin, üretilenlere yeni el koyma biçiminin, üretimin emekçilerin çıkarına toplumsallaştırmanın başlangıcıdır. Burjuvazinin mülksüzleştirilmesinden sonra üretimin hemen ve dolaysız toplumsallaştırılması, kontrol ve muhasebe mekanizmalarının işletilmesi deneyleri, hızla yapılanların yapıldığı gibi yapılmaması gerektiğini gösterdi. Bunlar yapılırken, toplumun maddi temeli açısından, emperyalizmin komünizmi tamamen hazırlayan bir ön aşama olduğu, devrimin ödevinin de, "yalnız" politik iktidarı almak ve burjuvaziyi mülksüzleştirmekten ibaret olduğu anlayışından hareket edildi. Ama Ekim Devrimi ve onunla başlayan ekonomik ilişkilerin dönüştürülmesi deneyi gösterdi ki, proletarya iktidarı alıp burjuvaziyi mülksüzleştirebiliyor, ama toplumun ekonomik temelini herhangi bir hakimiyetin, bir baskı aygıtının, hiyerarşinin olmadığı kendi öz örgütlenmesiyle yapılandıramıyor. Toplumda sömürü kaldırılmış, ama toplumda hâlâ para-mal ilişkileri varlığını korumakta ve değer toplumsallaşması devam etmektedir. Bunlar kapitalist toplumun kalıntılarıdır, ama bertaraf edilmesi zaman almaktadır. Hatta bunlar zamanla kendilerini yeniden üretebilmektedir. Parti ve erk konusunda olduğu gibi, burada da proletarya toplumun ekonomik temel güçlerinin dolaysız toplumsallaşmasının öznesi olarak davranabilecek durumda değildir, ekonomik temeli emekçilerin çıkarına göre örgütleyecek ve toplumsallaşmayı gerçekleştirecek özel bir aparata ihtiyaç vardır. Ekonominin böyle örgütlenmesi, onun bir geçiş dönemi karakterine sahip olduğunu gösterir ve bunun devrim sürecinde sürekli dikkate alınması, içerikle şekil arasındaki bu diyalektik çelişkinin yeniden yeniden çözümlenmesi, devrimin sürekli görülmesi gerekmektedir.

6- Özel bir aparat ile ekonominin temelinin dönüştürülmesi ve planlı kalkınmanın sağlanması büyük bir başarıyla sürdürüldü. Bu hem Ekim Devrimi'nden, hem de II. Dünya savaşından sonraki kuruculuk döneminde çok efektif bir yöntem olarak be-

lirdi. Bunlar ekstansif üretim dönemleriydi. Lenin ve Stalin böyle bir kalkınmanın teorik temellerini işlediler. Bunlar Yeni Ekonomi Politikası NEP ve ekonominin tepe noktalarına hükmederek üretimin bürokratik-administrativ toplumsallaştırılması idi. Ama 70'li yıllarda, üretici güçlerin üçüncü devrimi ile birlikte ekstansif üretimden entansif üretime geçilmeye başlandı. Üretim artık daha çok bilime, elektronik ve bilgisayar tekniğine dayanıyordu. Üretici güçlerin üçüncü devriminin karakteri onun bir bilimsel/teknik devrimi olmasıydı. Reel sosyalizmde entansif üretime geçiş uzun sürdü ve bu hızla başarılamadı; emperyalizm ise yaşadığı rekabet nedeniyle entansif üretime daha kolay ve hızla geçebildi.

Üretici güçlerin üçüncü devrimi bilimsel-teknik devrimle, proleterleşme hızla gelişti ve farklılaştı. Yığınsal olarak insanlar proleterleştiler, burjuva ve küçük burjuva kesimlerden proletaryaya yeni akınlar oldu. Sınıfın yapısı değişmeye başladı. Sınıfın çekirdeği geleneksel endüstri proletaryası değil, yeni teknolojinin taşıyıcısı olanlardı. Bu koşullarda endüstri proletaryasını hâlâ sınıfın devrimci çekirdeği olarak gören anlayışla, üretici güçlerin üçüncü devrimiyle oluşan tüm yeni proletaryayı "kendisi için" sınıf olarak örgütlemek mümkün değildi. Bu başarılamadığından, üretici güçlerin üçüncü devriminde oluşan proletaryanın bir kısmı kendisini burjuva ve küçük burjuva olarak ayırdı. Proletaryaya katılan bu yeni katmanları birer proleter-devrimci olarak entegre edememek, proleter-devrimci özün erimesine ve dağılmasına neden oldu. Bu süreci sosyal reformistler, revizyonistler, oportünistler sürekli körüklemektedirler. Proletaryanın paramparça olması, onu teslim almakta burjuvazi için büyük bir kolaylıktır, ama onu "kendisi için" bir sınıf olarak örgütleyecek olan bizler için büyük bir zorluktur. Bu zoru başarmak ise önümüzde duran görevdir. Bize burada ışık tutacak olan bundan 100 sene önce Lenin'in mücadelesi ve Ekim Devrimi'nin zengin deneyleridir. Bu deneylerin başında, devrimi sürekli, sürekli olarak şartlara göre dönüştürmek ve geliştirmek, devrimin öznelerini, onların hareket olanaklarını ve yeteneklerini sürekli sorgulamak ve eleştirmek, burjuva yanlarla sürekli mücadele etmek gelmektedir. Reel sosyalizmin çöküşünün nedeni ne dışardan gelen sürekli tehlikedir, ne emperyalizmin sürekli askeri, politik, ideolojik saldırıları ve dayattığı silahlanma yarışı ve nükleer savaş tehdididir, ne ekonomide ki gerilik ve zayıflıklar, ne yapılan enternasyonal dayanışmalar ve angajmanlar, ne de ülkedeki iç düşman ve keskinleşen sınıf savaşıdır. Bunların her birinin şu veya bu şekilde etkisi olmuştur. Ama esas neden devrim sürecinin geçiş dönemi karakterini görememek, bu süreçteki içerik ve şekil arasındaki diyalektiği, çelişkiyi çözememek, emekçi yığınlar arasında güçlenen küçük burjuva, reformist-sosyaldemokrat yanları geçiş döneminde çıkan iç sorunlar olarak algılayamamak yatmaktadır. Bu gelişmeler karşısındaki körlük ve miyopluk, bunlarla mücadeleyi engelledi. Çözümsüzlük karşısında toplumda karşılığı olmayan gelişmiş sosyalist toplum, hatta komünizm kuruculuğu aşamalarına geçildi. Tüm bu uy-

gulamalar ve gelişmeler reel sosyalizmde küçük burjuva unsurların güçlenmesine neden oldu, bu da sosyal reformizmi, revizyonizmi güçlendirdi ve çöküşü getirdi.

C- Ekim Devrimi ve Türkiye

1- Ekim Devrimi'nin başarısından ve dünya çapındaki etkisinden dolaysız olarak etkilenen ilk ülkelerden biri Türkiye'dir. Demokratik bir barışı savunan Lenin, Çarlığın diğer emperyalist devletlerle birlikte Türkiye'ye karşı yaptığı gizli anlaşmaları ifşa etti ve geçersiz saydı, emperyalizmin Türkiye ile ilgili planlarını açığa vurdu. Emperyalizme karşı direnen Türkiye halklarına ilk yardım elini uzatan Sovyetler Birliği oldu. İlk sosyalist devletin ilk enternasyonal dayanışmasını gören ve yaşayan, yardımını alan Türkiye idi. Türkiye ulusal bağımsızlığını bu Sovyet yardımlarına borçludur. Sovyetler Birliği Türkiye'nin kara gün dostudur. Türkiye halklarının, Sovyet iktidarına dayanarak hem emperyalizmi yeneceğine inancı arttı, hem de padişahı, ağaları, paşaları, burjuvaziyi devirip Sovyetler'de olduğu gibi şuralar cumhuriyeti kurmaya özgüveni geldi, bunun ilk girişimlerinde bulundu. Ama daha Leninci yeni türden bir partiye sahip olmadığından bu girişimleri sürdüremedi, gerçekleştiremedi. Sonunda erki burjuvazi gasp etti. Partimizin Bakû'da kabul edilen ilk programında hedef şuralar temelinde demokratik federatif cumhuriyetti. Bugün Kürt halkı o dönem Türkiye'de girişilen şuralar cumhuriyetini kurma yolunda hızla ilerlemektedir. Bu girişimlerin ilk sonuçları Rojava'da kendini göstermektedir. Demokratik, Federatif Şuralar Cumhuriyeti, Türkiye gerçeğine en uygun olan cumhuriyettir.

2- Ekim Devrimi'nin ve Sovyet iktidarının dünyadaki güçler dengesini işçi sınıfı ve ezilen halklar lehine değiştirmesinden ilk yararlanan ülke Türkiye olmuştur. 1920 yılının son aylarında Kızıl Ordunun Beyaz Ordu'yu yenip Ekim Devrimi'ni başarıyla sonuçlandırdıktan sonra, dünyada tek başına kendi iktidarının sona erdiğini, karşısında artık bir işçi iktidarının doğduğunu, yeni bir güç dengesinin oluşmakta olduğunu gören emperyalizm, en başta İngiliz emperyalizmi Anadolu'da Sovyet iktidarının dibinde bir tampon devlete ihtiyaç olduğunu gördü ve hemen Sevr Antlaşmasını uygulamaktan vazgeçti, bugünkü sınırlar içinde "modern" bir Türkiye Cumhuriyeti'ni oluşturmaya gitti. Mustafa Suphileri katleden, Yeşil Ordu'yu ve Çerkez Ethem'in birliklerini dağıtan, Halk İştirakiyun Fırkası'nı kapatan Mustafa Kemal İngilizlere kendini ispatladı ve bir tampon devlet kurmak için Londra Konferansı ile birlikte İngilizlerle anlaşma yoluna gitti. Bugünkü Türkiye Cumhuriyeti böyle doğdu. Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarı başarıya ulaşmasaydı, İngilizler ne Sevr'den vaz geçerler, ne de bugünkü Türkiye Cumhuriyeti var olurdu.

3- Türkiye yalnız Kurtuluş savaşı esnasında değil, bağımsızlığına kavuştuktan sonra da, Sovyetlere karşı kaypak ve ikiyüzlü tutumuna rağmen, kendisine geri kalmışlıktan kurtulması, belli bir ekonomik temel ve kalkınma sağlaması için karşılıklı yarar esasına dayalı ilk yardımı yapan yine Sovyetler Birliği olmuştur. Türkiye'de ilk fabrikalar Sovyet yardımlarıyla kurulmuştur. Türkiye, ekonomik kalkınmanın planlı olabileceğini Sovyetler Birliği'nden öğrenmiş, hem 30'lu, hem de 60'lı yıllarda planlı kalkınma denemelerine girişmiştir. Büyük başarılar da sağlamıştır. Ama bu girişimler, emperyalizmle işbirliğini öne alan işbirlikçi burjuvazi ve temsilcileri tarafından her seferinde baltalanmıştır. Fakat bu girişimler halk yığınlarının belleğinde kalıcı izler bırakmıştır. Halk her zaman Sovyet yardımlarıyla Amerikan "yardımlarını" karşılaştırma olanağına sahip olmuş, iki yardım arasındaki nitel farkı görmüş ve Amerikan yardımlarıyla kalkınalamayacağını anlamıştır.

Sovyet yardımları ve dostluk politikası, ülkede antikomünizmi ve antisovyetizmi tam olarak kıramamış, Türkiye'nin Batıya, emperyalist devletlere yanaşmasını, hatta onların NATO gibi saldırgan paklara gir-

mesini, ülkeyi Sovyetlere karşı bir sıçrama tahtası haline gelmesini tam olarak engelleyememiştir, ama geniş emekçi yığınlarında Sovyet dostluğunu canlı tutmuş, işçi sınıfının ve devrimci gençliğin emperyalizme karşı bağımsızlık, barış ve demokrasi, sosyal ve ekonomik haklar mücadelesine güç katmış, antiemperyalist anlayışın gelişmesini sağlamıştır. Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarı ülkemizdeki sınıf ve antiemperyalist mücadeleye dolaysız katkısı olmuştur, kuzey komşumuzun varlığı her zaman işçi sınıfı ve devrimci güçler için güç kaynağı teşkil etmiştir.

4- Partimiz TKP, Ekim Devrimi'nin ateşleri içinde doğmuştur, Komintern'in bir seksiyonu olarak kurulmuştur. Partimizin kurucusu Mustafa Suphi Sovyet Rusya'da Bolşevik olmuş, Partimizin ilk birimlerini Sovyet Rusya'da kurmuştur. Suphi ve yoldaşları Beyaz Ordulara, emperyalist güçlere karşı cephelerde Ekim Devrimini ve Sovyet iktidarını savunmuşlar, enternasyonal dayanışmada bulunmuşlar, enternasyonal dayanışma görmüşlerdir. Zor anlarda tüm komünist partilerine, ilerici ve devrimci güçlere göğsünü açan ve onların sürekliliğini sağlayan Sovyetler Birliği, TKP'ye, Türkiyeli devrimcilere de en zor anlarda yardım elini uzatmıştır. 15'lerin, Suphilerin Karadeniz'de Kemalist burjuvazi tarafından hunharca katledilmesinden sonra partimizin yeniden toparlanmasında Sovyetlerin ve Komintern'in büyük katkıları olmuştur. Burjuvazinin indirdiği her darbeden sonra yine bizleri kucaklayan ve toparlanmamıza yardımcı olan Sovyetler Birliği olmuştur. TKP yok oldu, ezildi dendiği her defasında Moskova'dan veya Demokratik Alman Cumhuriyeti, DAC'den yükselen bir ses, partimizin varlığını ve devamını sağlamış, yeniden ayağa kalkmada umut ve güç kaynağı olmuştur. Bilen ve Nazım yoldaşlar Moskova ve DAC'dan partiyi ayakta tutan seslerdi.

Bugün Sovyetler yok, DAC yok. Türk işçi sınıfı ve yığınlar ulusalcıların, sosyal reformistlerin, oportünistlerin, revizyonistlerin etkisi altında, parti likide olmuş durumda. Önümüzde işçi sınıfını yeniden "kendisi için" bir sınıf olarak örgütleme, partiyi Marksist-Leninist temellerde yeniden ayağa kaldırma görevi durmaktadır. Bu görevi başarırken bize ışık tutacak, yolumuzu aydınlatacak olan yine Ekim Devrimi ve Sovyetlerin deneyidir. Biz bu deneylerden ders çıkararak Marksist-Leninist ilkeler temelinde yolumuza devam edeceğiz.

EKİM DEVRİMİ ve KADINLAR

Serap AKTEPE

1917 Ekim Devrimi sömürüsüz yepyeni bir toplum inşa etme mücadelesinde, yalnızca Rus halkının aklında ve yüreğindeki değişmenin göstergesi değil, işçi sınıfı ve dünyadaki emekçiler için de muazzam bir deneyim ve ilham kaynağı olmaya devam ediyor. Tarihte ilk kez, sosyalizmin inşası somut bir gerçeklik haline geldi.

İşçi sınıfının iktidarı yalnız proletaryanın değil tüm sınıf ve katmanların, bu arada özellikle de kadınların her türlü sömürüden, baskı ve şiddetten kurtuluşu demektir. Dünyada muzaffer olan ilk proleter devrimi ve iktidarı, Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarı kadınların yaşamlarında radikal bir değişiklik anlamına geliyordu. Belirleyici faktör, devlet gücünü ele alan işçi sınıfının, hemen, kadının ezilmesini, onun özgürleşmeye doğru atacağı adımlardaki engeli yani özel mülkiyeti kaldırması oldu. Lenin 23 Eylül 1919'da haklı olarak şöyle

diyordu: *"Rusya'da kadının yasal hak eşitliği yalnızca 25 Ekim 1917'de işçiler iktidara geldikleri için gerçekleştirilebildi. Sovyet iktidarı başlangıçtan beri, her sömürüye düşmanca karşı çıkan emekçilerin bir iktidarı olma görevini benimsedi. Emekçilerin mülk sahiplerince ve kapitalistlerce sömürülmesini olanaksızlaştırma, sermayenin egemenliğini yok etme görevini benimsedi. Sovyet iktidarı, mülkte ve akarda özel mülkiyet olmadan, fabrikalarda ve işletmelerde özel mülkiyet olmadan, her yerde, bütün dünyada, en demokratik cumhuriyetlerde bile, emekçileri gerçekten yoksulluğa ve ücret köleliğine ve kadını iki kat köleliğe bırakan şu özel mülkiyet olmadan, emekçilerin yaşamlarını düzenlemelerini amaç edindi.*

Sovyet iktidarı, emekçilerin iktidarı, kurulmasının hemen ilk aylarında, kadını ilgilendiren yasamayı, kökten değiştirdi. Sovyet Cumhuriyeti'nde, kadına bir astlık- ikincil konumu tanıyan bütün yasalardan taş üstünde taş kalmadı. Özellikle kadının özgül zayıf konumunu sömüren ve onu yasal olarak eşitsiz ve hatta çoğu zaman aşağı bir duruma indiren yasaları, yani boşanmayla ilgili, evlilik-dışı çocuklarla ve kadının çocuğun babasından nafaka alma hakkıyla ilgili yasaları kastediyorum."(W. I. Lenin, "Über die Aufgaben der proletarischen Frauenbewegung in der Sowjetrepublik. Rede auf der IV. Konferenz parteiloser Arbeiterinnen der Stadt Moskau, 23. September 1919", *Werke,* Band 30, Berlin 1961, s. 24)

Ekim Devrimi'nden sonra; çar rejimini, toprak ağalarını ve kilisenin etkisini kırmak ve yeni toplumu inşa etmek için işçi sınıfının devasa görevleri vardı. Nüfusun çoğunluğu köylerde yarı feodal toplum olarak yaşıyordu. Çar rejimi altında insanlar yoksul, aç, hastalıklarla cebelleşiyor, cahillikleriyle baskı altında yaşıyorlar, kendi aralarında derin geri feodal vahşi ilişkiler hüküm sürüyordu. Kadın ailenin, erkeğin kölesi ve mülkiyeti olarak görülüyordu. Çiftçilerin hayvanlarına eşlerinden ve kızlarından daha iyi davrandıkları söyleniyordu.

Sosyalist toplumsal gelişme, hem içeriden, hem emperyalist güçlerden gelen ezme, yok etme girişimlerine rağmen, görülmemiş bir hızda ve ölçekte gerçekleşti. Ekim Devrimi toplumu dalgalar halinde alt üst eden devrimci bir güçtü. Milyonlarca işçi, emekçi yeni toplumun maddi gücünü oluşturmak için üretici güçleri geliştirme gayreti içindeydi. Aynı zamanda en önemli bir güç olarak diyalektik bir süreç işliyordu: *özgür insanı yaratmak.* Bolşevik partisi ve devrimci güçler ta başından beri bunun hem erkek, hem kadın için geçerli olduğunun bilincindeydiler. Kadın haklarının sadece kağıt üzerinde değil, kadınların reelde haklarını ve eşitliğini sağlamak için sosyal statülerinin değişmesi desteklendi. Lenin, kadını özgürleştiren ana prensipleri ve detaylarını hazırladı.

Ekim Devrimi'nden birkaç ay sonra kadının toplumda, iş ve aile yaşamında eşitliğini öngören yeni yasalar çıkarıldı. Kadını köleleştiren bütün yasalar ve 'aile

reisliği' kaldırıldı. Evlilik iki cins arasında özel bir konu olarak varsayılırken; hukuksal olarak evli, bekar, kayıtlı veya kayıtsız birliktelikler arasında hiçbir ayrım yapılmadı, eşit miras hakkına ve boşanmaya, medeni durumları ne olursa olsun çocuklarının bakımı ve eğitimlerinde eşit sorumluluklara sahip oldular. Feodal bir kavram olan evlilik dışı doğmuş "gayri meşru çocuk" yasadan çıkarıldı, bütün çocuklar aynı haklara sahip oldu. 1920'de de kadınlar kürtaj hakkını aldılar. Dünyada ilk kez 18 yaşını doldurmuş her iki cinste seçme-seçilme hakkını hayata geçiren Sovyet Anayasası oldu. Kemalistlerin dünyada bir ilke imza atarak kadınlara seçme seçilme hakkı verildiği yalandır. Türkiye'de kadınlara bu hakkı, hiç kimse ihsan eylememiş, 5 Aralık 1934'de savaşarak almışlardır.

Kadın ve erkekler özgürce eşlerini, işlerini ve mesleklerini seçme hakkına kavuştu. Herkes etnik vatandaşlığını koruyup, istediği ismi seçme özgürlüğüne sahip oldu. Kapitalist dünyada hala geçerli olmayan, eşit ücret alma hakkıyla kadınlar üretime ve iş piyasasına girmeye açık teşvik edildi, 5 yıllık plan ekonomisi onlara birçok olanak sundu, tarımda kolektifler dalgalar halinde kadın yığınlarını köylerde harekete geçirdi ve işgüçlerini-yetilerini kullanmada olanaklar verdi. Bu, kadınların ekonomik özgürlüğünü almada bir zorunluluk olarak önlerini açtı. İş saatleri eğitim almaları için kısaltıldı, tatil hakları, hastalık, işsizlik, hamilelik, sakat kalmaları durumunda veya aileden birinin ölümünde destek anlamına gelen işletme veya devlet kurumları tarafından ödenen sigorta yapıldı, emeklilik hakkı, doğum izni, emzirme izni hayata geçirildi. Halk mutfakları, kolektif yemekhaneler, çamaşır yıkama ve tadilat yerleri, yanlış beslenmeyi önlemek için doğru beslenme kurumları, kütüphaneler, çocuklara ödev yapma yerlerinin açılması kadınları eve bağlayan koşulların ortadan kaldırılmasını amaçladı.

Kadınların erkeklerle birlikte üretimi artırmaları sonucu, yeni fabrikalar açıldı ve çalışma yaşamı eğitim, aile, çocuk, ev ve ulaşım ihtiyacına göre düzenlendi. Şüphesiz bu gelişim köylerde, kooperatiflerde, küçük üretimin yapıldığı yerlerde daha yavaş oldu.

Kadın erkek eşitliğinin anayasada ve yasalarla hayata geçirilmesi, kapitalist ülkelerde kadınlara esin kaynağı oldu ve kadınlar savaşarak bugünkü yasal haklarına kavuştular. Ekim Devrimi dünyada kadınlara bakış açısını değiştirirken, kadınların da kendilerine bakış açısını değiştirdi. Batıda milyonlarca kadın 1. Dünya savaşında üretime katıldılar. Eğer Ekim Devrimi olmasaydı, kadınların üretimde aldıkları yere geçici bakılabilirdi. Nazilerin Sovyetlere saldırısında ise eğitim almış kadınlar, sadece silah üretiminde değil erkeklerle birlikte, savaşın içinde oldular, savaşı yönettiler. Kadınların yaşamı değişti, sınıf savaşında yerlerini aldılar ve toplumsal yaşama aktif katıldılar. Kadınlar artık yedek işgücü değildi. Sovyetler, kadınlarla işgücünü ikiye katlamıştı.

Şimdi, Ekim Devrimi'nden sonra sosyalizmin inşası ile birlikte kadınların gerçekten özgür, eşit oldukları sorusu akla gelebilir. Doğal olarak bu kadar kısa tarihsel bir dönemde kadınların eşit, özgür bir konuma geldiklerini söylemek çok zor, fakat kadınların özgürleşmesinde çok büyük adımlar atıldığı da bir gerçektir.

Devletin elindeki "terör" silahını etkisizleştirebiliriz!

Savaş YENER

-Oya Baydar'a açık mektup-

„Terörün baş destekçileri, Kürtlere siyaset alanını kapatanlardır" başlıklı 25 Eylül 2019'da T24'de çıkan yazınızı okuduktan sonra, *"bir çürük incir bir çuval inciri berbat edermiş"* sözü aklıma geldi. Bence kaleme aldığınız o "güzel" yazıyı, *"PKK'nin Türkiye Partisi olan bir HDP'den, hele de "ortak vatan" ve "barışçı çözüm" diyenlerden hoşlandığını mı sanıyorsunuz?"* cümlesi berbat etmiş. Gerçi cümlenizi soru şeklinde kurarak yapmak istediğiniz eleştiriyi veya suçlamayı biraz örtmeye, yumuşatmaya çalışmışsınız. Ama esas söylemek istediğiniz şey, PKK'nin Türkiye Partisi olan bir HDP'den, hele de *"ortak vatan"* ve *"barışçı çözüm"* diyenlerden, yani Demirtaş gibilerinden hoşlanmadığı yönündedir. Her ne kadar yazınızın başlığı da biraz sorunlu olsa bile, bu cümle üzerinden okunup geçilecek sıradan bir cümle değildir, yaptığınız tespitin sonuçları bence vahimdir: MHP'den AKP'ye, Perinçek'ten Kemalistlere kadar bütün Kürt Özgürlük Hareketi, özellikle PKK ve HDP düşmanlarının ekmeğine yağ sürmekte, oluşturulmaya çalışılan demokrasi cephesini ise zayıflamaktadır.

Egemen güçler, AKP ve MHP iktidarı ve havuz medyası yıllardan beri HDP, İmralı, Kandil arasında bir "rekabet" olduğu, Demirtaş, Öcalan, Bayık veya Karayılan arasında bir "liderlik çatışması" yaşandığı yalanını kamuoyunda yaymaya çalışmaktadır. Bunun son örneğini 23 Haziran 2019 seçimi arifesinde gördük. Tüm yandaş medya bir ağızdan Öcalan'ın, Demirtaş'ın ve HDP'nin Cumhur İttifakı adayına oy verilmemesi ve demokrasi bloğunun güçlendirilmesi ile ilgili yaptıkları açıklamalar arasında çelişkiler bulmaya, iktidar kavgaları yaratmaya uğraştılar. Hatta bu kervana şahsen AKP başkanı Erdoğan ve MHP başkanı Bahçeli de katılma gereğini duydular, HDP'de "sapmalar", Öcalan'la Demirtaş'ın liderlik konusunda "ayrışmaya ve yarışmaya" girdikleri savını yaymaya çalıştılar. Gerçi hem HDP, hem Demirtaş ve 23 Haziran'da da HDP seçmeni bu iftiralara gereken yanıtı verdi. Ne İmralı, Kandil ve HDP arasında bir rekabet, ne de Öcalan'la Demirtaş arasında bir liderlik yarışı vardır. Bunların her biri farklı alanlarda ve yerlerde bir tek hedef için, Kürt halkının özgürlüğü, Türkiye'nin demokratikleşmesi için mücadele eden örgüt ve kişilerdir. PKK illegaldir, mücadeleyi silahlı yürütmektedir. HDP (daha) legaldir, mücadeleyi parlamenter siyaset alanında yürütmeye çalışmaktadır. Öcalan ve Demirtaş'a gelince biri İmralı'da tecrit altında, diğeri Edirne kapalı cezaevinde tüm dünyanın gıptayla izlediği bir direniş sergilemektedirler. Şimdi sizin *"PKK'nin Türkiye Partisi olan bir HDP'den, hele de "ortak vatan" ve barışçı çözüm diyenlerden hoşlandığını mı sanıyorsunuz?"* sözünüzü nereye koymak gerekir?

Kimin kimden hoşlanıp hoşlanmadığını bilemem. Bildiğim bir şey varsa o da, PKK'nın ve Öcalan'ın zaman zaman HDP'ye yönelttikleri "ağır" eleştirilerdir. Bu eleştiriler daha çok HDP'nin yığınları harekete geçirme konusundaki atıllığı ve belediyelerdeki yanlış tutumları üzerinedir. Mesela 7 Haziran 2015 seçimlerinden sonra PKK HDP'yi "pasiflikle" suçladı ve AKP'nin hükümet kurma konusundaki oyalama oyunlarına karşı tüm demokratik güçlerle birlikte aktif bir yığın siyaseti yürütememe konusunda eleştirdi. Yine HDP'li belediyelerin halka hizmet götürmekteki, demokratik belediyecilik konusundaki eksikliklerini dil-

lendirdi. Hele Öcalan'ın, dışarda olsam sokakları temizlerdim veya yerellerde toplum için para almadan çalışabilecek üç kişi bulunamıyor mu? sözleri HDP'ye yönelik ciddi eleştirilerdi. Bu eleştiriler yanlış mı? Bence doğru ve yerinde olan eleştirilerdir ve bu eleştirilerden PKK HDP'den, Demirtaş'tan hoşlanmıyor sonucu çıkarılamaz. Kaldı ki, işçi sınıfı ve devrimci mücadelede yapılan yanlış ve hataların karşısında susmamak, bunlar üzerine tartışmak solculuğun ve devrimciliğin, hele komünistliğin en başta gelen özelliklerinden biridir. Yapıcı, acı eleştiri hareketi geriletmez, ilerletir, yaşatır, güçlendirir, dinamizm kazandırır.

Daha başında Türkiye halklarının bir partisi olarak kurulan HDP bu eleştiri ve tartışmalar içinde gelişti, gerçek bir Türkiye partisi olarak ete kemiğe büründü. Burada özellikle Demirtaş'ın da büyük katkıları oldu. Şimdi kalkıp HDP'nin bir Türkiye partisi, Demirtaş'ın da bu partinin lideri olması PKK'nın hoşuna gitmiyor demek, PKK ile HDP arasında suni bir rekabet yaratma anlamına gelir ki, bu da PKK düşmanlığı yaratmaya çalışan iktidarın işine yarar. Hele de *"ortak vatan"* ve *"barışçı çözüm"* diyenlerden PKK'nın hoşlanmadığını söylemek, tam anlamıyla gerçekleri tepetaklak etmek olmuyor mu? Oslo görüşmelerinden İmralı heyetlerine kadar barış görüşmeleri yapan, müzakere masasında taraf olan, bu müzakerelerin başarıyla sonuçlanması için çalışanlardan biri de, bildiğim kadarıyla, Öcalan ve PKK idi. Şimdi PKK'nın barışçı çözüm diyenlerden hoşlanmadığını ileri sürmek, hükümetin Kürtlere karşı yürüttüğü savaşa, Rojova'ya, Kandil'e saldırılarına haklılık getirmez mi? Şu anda barışçıl çözüme, bunun için müzakereye ve bunları talep edenlere acımasız karşı çıkan AKP-MHP iktidarı değil midir? Barış masasını deviren ve bir daha kurulmayacağını ilan eden Erdoğan değil midir? Bu durum sizin tespitlerinizle çelişmiyor mu?

Ortak vatan ise üzerinde titizlikle durulması gereken bir konudur. Biz Marksistler gibi PKK da ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunuyor. Bu hak, hepimizin bildiği gibi, ayrılma ve ayrı devlet kurma da dahil, halkların kendi kaderi, ayrılma veya birlikte yaşama konusuna özgürce karar verme hakkını öngörür, Türkiye gibi devlet baskısının yoğun olduğu, inkâr, imha ve asimilasyon politikalarının uygulandığı bir ülkede ayrılma talebi ağır basar. Demokrasi ve özgürlüklerin geniş olduğu, özerkliğin ve özyönetimlerin uygulandığı ülkelerde ise ortak yaşam ve ortak vatan anlayışı öne çıkar. Bugün Türkiye'de Kürtlerin ayrılma, yani bölünmek istemelerinin nedeni devletin uyguladığı ulusal baskıdır, inkâr, imha ve asimilasyon politikasıdır. Tarihteki Kürt isyanlarının ve son PKK isyanının çıkmasının nedeni devletin Kürt halkına karşı uyguladığı bu baskı, inkâr ve imha politikasıdır. Bunu siz de söylüyorsunuz. Hem PKK, hem HDP ve hemen hemen diğer tüm Kürt örgütleri Türk devletinin baskısı böyle devam ederse biz ayrılırız ve bunun için de barışçıl ve barışçıl olmayan her türlü savaşı veririz diyorlar. Ama biz ayrılmak değil, Türklerle birlikte yaşamak istiyoruz, bunun için de Türkiye'nin demokratikleşmesi ve özgürleşmesi gerekmektedir, diyorlar. Onun için "ortak vatan", "ortak yaşam" bir hoşlanma sorunu değil, bir demokrasi ve özgürlükler

sorunudur. Hoşlanmanın da temeli eşitlik, özgürlük ve demokrasidir. Bu nedenle Türkiye'nin demokratikleşmesi öylesine yakıcı bir sorundur ki, bu aynı zamanda Türkiye'nin beka sorunudur. Türkiye demokratikleşirse, Türkiye tüm Türkiye halklarının ortak vatanı olacaktır. Demokratikleşemezse maalesef parçalanma önlenemez "kader" halini alabilecektir.

Bugün Türkiye'nin demokrasi için verilen mücadelenin düğümlendiği nokta ise faşizan AKP-MHP iktidarına son vermek ve bunun için bu iktidara karşı olan tüm güçleri demokratik bir ittifak çatısı altında toparlayabilmektir. AKP-MHP iktidarına, özellikle Erdoğan'ın kurduğu faşizan otoriter tek adam rejimine karşı yığınlarda hem ekonomik, hem politik, hem sosyal ve kültürel büyük bir tepki olmasına rağmen demokratik güçlerin toparlanamamasının en büyük nedeni Erdoğan'ın sürekli ürettiği PKK düşmanlığı ve PKK terörü propagandasıdır. O bu PKK terörü silahıyla Türk halkının ve demokratik güçlerin büyük bir kısmını esir almaktadır. Nasıl geçmişte partimiz TKP barış ve demokrasi mücadelesinde en geniş yığınları ve güçleri örgütlemekteki en büyük engel devletin elindeki antikomünizm ve antisovyetizm silahı idiyse, bugün de demokratik güçlerin birleşmesini engellemekte devletin elindeki en büyük silah PKK düşmanlığı ve PKK terörüdür. Özellikle Erdoğan demokrasi güçlerinin kendisine karşı bir ittifak oluşturmasını engellemekte bu silahı etkin biçimde kullanmaktadır. O zaman demokrasi mücadelesi için Erdoğan'ın elindeki bu "terör" silahını etkisizleştirmek gerekmektedir. Bu da Türk halkına Erdoğan'ın "PKK terörü" adı altında devlet terörü uyguladığını göstermeyi gerektirir. Bunun için de devletin baskıcı, inkârcı, asimilasyoncu Kürt politikasını anlatmaktan, Kürt halkının direnişinin haklılığını göstermekten geçer.

Ben PKK'nın ne sempatizanı ne savunucusuyum. Kendi partim TKP'yi savunurum. Ama ülkemizde Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yollardan çözülmesini ve ortak yaşamın eşitlik, özgürlük, özerklik temelinde demokratik bir Türkiye'de mümkün olacağını savunanlardanım. Günümüzde silahlı mücadeleyi tasvip edenlerden değilim. Ama Kürtlere de direnmek için silahlı yoldan başka bir yol bırakılmamaktadır. Sizin de saptadığınız gibi, Kürtlerin Türkiye'de silaha sarılmasının, PKK'nın ortaya çıkmasının nedeni herkesin gözüne batacak kadar ortadadır: "Kürt hareketine legal siyaset alanını kapatmak", "Kürtlere karşı imha siyaseti uygulamak", "Dağ'ın yolunu açmaktır". O halde Kürtleri dağa çıkaran, PKK'yı yaratan devletin uyguladığı baskı ve terördür. Kürtleri dağdan indirecek, PKK'ya silahı bıraktıracak, Kürtlere siyaset alanını açacak olan da, devletin baskı, inkâr, imha ve asimilasyon politikasına karşı çıkmak, onu yeni bir barış ve müzakere sürecine zorlamak, bunun için en geniş güçlerin katılımını sağlayacak demokratik bir ittifakın oluşturulmasıdır.

Size bu mektubu yazmamın nedeni yalnız uzun yıllar partimiz TKP saflarında çalışmış olmamız, bir zamanlar yoldaş olmamız değil -ki bunlar da önemlidir- sizin hâlâ Türkiye sol ve demokrasi hareketinde bir yere ve kişiliğe sahip olmanız, Türk, Kürt ve diğer Türkiye halklarından sol ve demokrasi güçlerinin ortak mücadelesinin yaratılmasında etken rol oynayabilecek birisi olmanızdır. Buna olan ihtiyaç bugün her şeyden daha yakıcıdır. Bu demokratik ittifakı ördükçe iktidarın, "şoven milliyetçi, savaşçı, militarist önyargılarla, düzmece bir beka aldatmacasıyla, halklar arasına zehirli nifak tohumları ekerek, korkutma ve sindirme yöntemleriyle" sürdürdüğü bu oyunlara karşı yığınlarda ve demokrasi güçlerinde gerekli refleks ve cesaret de artacaktır. Yılgınlığı yenmek, devletin elinden 'terör' silahını almaktan geçmektedir.

TKP 1920
info@tkp-online.com

Dimitris Kutsumbas
Yunanistan Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
cpg@int.kke.gr / mailbox@kke.gr

Değerli Dimitris Kutsumbas Yoldaş,

Kendisine Türkiye Komünist Partisi TKP diyen, ama Türkiye'de SİP-TKP olarak bilinen kuruluş 19 Ekim 2019'da sizin katılacağınız ve bir çok komünist partisinin de çağrıldığı uluslararası bir toplantı düzenleyeceğini, dünya komünist ve işçi partileri toplantısına ev sahipliği yapacağını duyurmaktadır. Biz sizi bu toplantı öncesi bizim SİP-TKP dediğimiz bu parti hakkında bir kez daha bilgilendirmek istiyoruz. Sizi bu konuda daha önce de bilgilendirmiştik.

Türkiye Komünist Partisi 1920 yılında Mustafa Suphi ve Ethem Nejat önderliğinde Bakû'da kuruldu. Hemen hemen bir ay sonra18 Ekim 1920'de Anadolu'daki devrimci hareketi kontrol altına almak ve Sovyet Rusya'dan yardım sağlayabilmek için Mustafa Kemal de Ankara'da kendine sadık bazı milletvekillerinin ve yüksek ordu komutanlarının katılımıyla Türkiye Komünist Partisi TKP diye bir parti kurdurttu. Partiden bir heyeti Komintern toplantısına katılmak üzere Moskova'ya gönderdi. Komintern bu partiyi kabul etmedi ve Türkiye işçi sınıfını ve emekçi halkını temsil eden partinin Bakû'da kurulan TKP olduğunu bildirdi. Mustafa Kemal'in gönderdiği heyet geri dönmek zorunda kaldı, ama Moskova o günün zor koşullarına rağmen Ankara'ya gerekli yardımları yaptı. Mustafa Kemal'in kurduğu bu parti Türkiye sol ve demokratik güçleri arasında sahte veya Resmi TKP olarak anılır.

Mustafa Suphi ve Ethem Nejat ve 13 Merkez Komitesi üyesi Bakû'dan Türkiye'ye gelirken 28 Ocak 1921'de Mustafa Kemal tarafından Karadeniz'de hunharca katlettirildi. Türkiye komünist ve devrimcileri her yıl 28 Ocak'ta Mustafa Suphi ve yoldaşlarını anarlar. SİP-TKP ise 10 Kasım'da Mustafa Kemal'in ölümünü anar. Mustafa Kemal'in yaptırttığı bu katliam Türkiye komünistleri için büyük bir darbeydi. Ama Komünistler yine toparlandılar, 1922 senesinde partinin ikinci kongresini yapmayı başardılar. Bu kongreden kısa bir zaman sonra Mustafa Kemal partiyi yasaklattı. O günden beri partimiz TKP hâlâ yasaktır.

1970'li yıllarda partimiz İ. Bilen önderliğinde bir atılım yaptı, yığınlarla bağlandı, yarı legal çalışma olanakları elde etti. Ama 1980 senesindeki faşizan askeri darbeyle büyük bir yenilgi aldık. Asker ve polis takibatından kurtulan kadrolarımız Batı Avrupa'ya ve DDR'e politik göçmen olarak gittiler. Sovyetlerin önerisiyle yönetimde değişiklik yapıldı, Nabi Yağcı genel sekreter oldu. Bu dönemde Sovyetlerin dayatmasıyla bir zamanlar Türkiye'de legal olan sol ve ilerici partileriyle birlik süreci başlatıldı. Önce Türkiye Birleşik Komünist Partisi TBKP adı altında Türkiye İşçi Partisi TİP'le birleşildi.

Bazı Polit Büro üyeleri bu birliğe karşı çıktılar, zira bu birlik partinin likidasyonu anlamına geliyordu. Sovyetlerin dağılmasına rastlayan bu dönemde Türkiye'de TBKP yasal olarak kuruldu. Kongresini topladı. Ama devlet bu partiyi de yasakladı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu kararı bozmasına rağmen Türkiye Anayasa Mahkemesi bu kararı tanımadı, çünkü Türkiye'de yasalara göre ismi komünist olan ve Kürtlerin kendi kaderlerini belirleme hakkını savunan bir parti kurulamazdı. Bu arada Nabi Yağcı da saf değiştirerek burjuva gazetelerinde yazarlığa başladı.

Bu dağınıklık 2000'li yılların başına kadar sürdü. Komünistlerin önünde yeniden toparlanma görevi duruyordu. Tam toparlanma için ilk adımların atılmaya başlandığı bir anda, 2001 yılında Sosyalist İktidar Partisi SİP olarak bilinen bir parti bir gecede ismini TKP olarak değiştirdiğini ilan etti ve *"ben TKP'yim"* diye ortaya çıktı. Bu ise açıkça bir sahtekârlıktı. Bu nedenle gerçek TKP'den ayırmak için bu partiye SİP-TKP dendi. Önceleri SİP'i kuranlar ise Troçkist görüşlerinden dolayı TİP'ten atılmış, geçmişte Sovyetlere ve TKP'ye küfreden kişilerdi. Devlet ise bu TKP'ye müsaade etti, yasaklamadı. Partilerden sorumlu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'na göre bu partiyi kuranların gerçek TKP ile bir ilişkisi yoktu, "iyi çocuklar"dı ve Kürt konusunda da devlet politikasının yanındaydılar.

Devletin icazetiyle kurulan bu partiyle 1920 yılında Mustafa Kemal'in kurdurttuğu Resmi TKP arasında büyük bir benzerlik bulunduğu Türkiye sol ve demokratik hareketinde kabul edilen bir olgudur. Nasıl o zaman devlet Anadolu'da Ekim Devrimi etkisiyle yükselen devrimci hareketi kontrol altına almak için sahte bir komünist partisi kurduysa, bugün de devlet komünistlerin dağınıklığından yararlanarak ilerici, devrimci, sol ve Marksist eğilimli gençleri kontrol altına almak, onları ulusalcı-kemalist ideoloji etrafında toplamak için bu yeni TKP'yi, yani SİP-TKP'yi kurdurttu. Onlar maalesef bugün bu işlevi "başarıyla" yerine getirmektedirler. Yığınları, özellikle gençleri işçi sınıfından, onun ideolojisi Marksizm-Leninizm'den, toplumsal olaylardan, özellikle Türkiye'nin doğusunda Kürdistan'da Kürt halkının direnişinden uzak tutmakta, milliyetçi Kemalizm peşine takmakta, onları iktidarın yedek güçleri haline getirmektedir. Kürt ve PKK düşmanlığıyla devletin Kürtlere karşı yürüttüğü savaşta susmakta, sanki böyle bir savaş yokmuş gibi davranmakta, böylece de kendine dokunulmazlık sağlamaktadırlar.

Bu SİP-TKP Marksizm-Leninizm değil, açıkça Mustafa Kemal'in yolunu izlemektedir. Mustafa Suphi'nin kurduğu Marksist-Leninist TKP ve onun mücadelesiyle hiç bir ilişkileri yoktur. Bunlar göğüslerinin bir tarafında Mustafa Kemal'in, diğer tarafında Mustafa Suphi'nin resimlerini taşıyabilmekteler, Mustafa Suphi'nin fotoğrafının yanına Mustafa Kemal'in fotoğrafını koyup Türk bayrağı ile birlikte servis edebilmektedirler. Bu ne utanmazlık, ne sahtekârlıktır? Mustafa Suphi'yi Karadeniz'de 14 yoldaşıyla birlikte katlettiren Mustafa Kemal'le birlikte taşımak ve yaymak! Bunu yapanlar komünist olabilir mi? Bunların görevi Mustafa Suphi'yle Mustafa Kemal'i, Marksizm'le Kemalizm'i, komünizmle kapitalizmi, işçi sınıfıyla burjuvaziyi uzlaştırmaya çalışmak, böylece kamuoyunu yanıltmak ve şaşırtmaktır. Ama arkalarında devlet de olsa bunu başaramayacaklardır. Bu kalpazanlar şimdi de partimizin kuruluş yılına, özellikle 2020'deki yüzüncü yılına sahip çıkmaya kalkışmaktadırlar.

Günümüz Türkiye'sinde en önemli sorun Erdoğan yönetimindeki faşist AKP/-MHP iktidarını geriletmek, bunların iktidarına son vermek ve Türkiye'yi demokratikleştirmektir. Bunun için Türk, Kürt tüm Erdoğan karşıtı güçlerin demokratik bir ittifakı gerekmektedir.

Erdoğan'a karşı böyle bir ittifak son yerel seçimlerde, özellikle tekrarlanan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçiminde oluştu. Amaç Erdoğan'ın başkan adayını seçtirmeyerek Erdoğan'a bir ders vermek, ona bir darbe indirmekti. Öyle de oldu. Bu seçimde Erdoğan en büyük yenilgisini aldı, birleşilince iktidardan düşürülebileceğini yığınlar gördü. Bu yığınlar için büyük bir deneydi. SİP-TKP ise bu ittifaka karşı geldi. Bu partinin Genel Sekreteri olan Kemal Okuyan böyle bir ittifakın kazanacağı mevzilerin sosyalizm mücadelesi açısından büyük bir tehlike olduğunu, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin de yararına olmayacağını ileri sürdü. Bu tutum ise Erdoğan iktidarına zımnen değil, artık açık bir destek anlamına geliyordu. Onlara göre Erdoğan'a bir darbe indirmenin demokrasi ve sosyalizm mücadelesiyle bir bağlantısı yoktu. Oysa Kürt sorununun barışçıl çözümü, işçi sınıfı mücadelesinin yükselmesi için önce Erdoğan'ın yenilmesi, demokrasinin kazanılması gerekmektedir. SİP-TKP ise bu anlayıştan fersah fersah uzaktır. Bu tutumlarıyla onlar devlet partisi olduklarını bir kez daha ispatlamış oldular.

Biz 1920'de kurulan partimiz TKP'yi yeniden ayağa kaldırmakta olan komünistleriz. Dünyada ilk kez bir komünist partisinin adını alarak yığınları şaşırtan, Marksizmi-Leninizm'i Kemalizm'e bulayarak kalpazanlık yapmasıyla tek örnek olan, SİP-TKP partimizin ismini gaspettiği için kendimize TKP-1920 diyoruz. Eski bir kardeş partiniz olarak şimdi ev sahipliği yapacak olan ve kendine TKP diyen bir parti hakkında sizleri bilgilendirmek istedik. Ümit ederiz ki bu bilgiler size yararlı olacaktır.

Yoldaşça selamlar
Mehmet Bayrak

Savaşa hemen son verilsin, askerler geri dönsün!

Barış ALPER

Türk ordusunun 'Suriye Milli Ordusu' denen cihatçılarla birlikte 9 Ekim 2019'da Suriye'nin kuzeydoğusu, Rojova'da YPG ve SDG güçlerine karşı yaptığı saldırıyla başlattığı savaş tüm şiddetiyle sürüyor. YPG ve SDG güçleri, Rojova halkı büyük bir direniş gösteriyor. Türk ordusu uçağı, tankı ve topuyla tüm askeri üstünlüğüne, havadan ve karadan yoğun saldırılarına rağmen istediği gibi ilerleyemiyor. İnsanlar binlerce yıldır yaşadıkları toprakları dişleri ve tırnaklarıyla savunuyorlar. Türk ordusu bir gün galip gelse bile, ona o topraklarda rahat vermeyeceklerini ilan ediyorlar. Bu koşullarda savaşa gönderilen her askerin kendisine sorması gerekiyor: Başkasının toprağında, vatanında ne işim var? Kim için, ne için savaşıyorum? Savaşın sonu bu sorulara verilecek cevaplarda yatmaktadır.

Ama savaş sürüyor. Savaş ölüm ve yıkımdır, acı ve gözyaşlarıdır. Türk ordusunun saldırısı sonunda 100

binden fazla Kürt, Arap, Süryani, Asuri, Türkmen evinden barkından oldu, yollara düştü. Çocuk, kadın, yaşlı demeden yüzlerce sivil öldü. Her iki tarafta "şehit" haberleriyle anaların gözyaşları dinmiyor. Savaş tüm kirliliğini göstermektedir. Tüm dünya kamuoyu bu saldırıya, bu savaşa karşı çıkıyor, Savaşı sonlandırın diye Türkiye'ye çağrı yapıyor. Ama Türkiye, özellikle Erdoğan 'geri adım atmayacağız', 'bu kararlı duruşumuza devam edeceğiz' diyerek savaşa devam edeceğini açıklamaktadır. Savaşa devam demek Türkiye'yi dünyada yalnızlığa itmek, Türk halkıyla Kürt ve Arap halkları arasına düşmanlık ekmek, Ortadoğu batağında iyice batmak demektir. Erdoğan Türkiye'yi büyük bir felakete sürüklüyor. Kimse Erdoğan'ın bu maceralarına alet olmamalı, karşı çıkmalıdır. Ve hep sormalıdır: Biz Türkler neden Kürtlere karşı savaşıyoruz? Neden Rojova'ya, Kuzeydoğu Suriye'ye girdik? Ne işimiz var, elin ülkesinde? Özellikle erinden generaline kadar her asker bu soruyu sormalı, doğru cevap aramalı ve doğru sonuç çıkarmalıdır. Zira yarın sizi savaşa gönderen Erdoğan gider, ama yaptıklarınızın hesabını verecek, hukuk karşısına çıkacak olan siz askerler olacaksınız. Uluslararası hukuk işlenen savaş suçlarının takipçisi olmaktadır.

Erdoğan neden Rojova'ya saldırdı?

Türkiye'yi yönetenler daha 2011 senesinde Suriye savaşına büyük hayallerle girdiler. Şam'da Emevi Camii'nde Cuma namazı kılacaklar, Ortadoğu'nun, İslam ülkelerinin lideri olacaklar, Osmanlı'yı yeniden canlandıracaklardı. Bugün ise başta Erdoğan olmak üzere Türk yöneticileri bölgede sürekli itibar kaybeden, cihatçı örgütlere verdikleri desteklerle telin edilen, Suriye politikalarının iflası ayyuka çıkmış olan, Suriye savaşında kaybeden tek taraf durumuna düşen otoriter, faşizan politikacılardır. Eğer 2011'de başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerle birlikte Suriye'yi destabilize etmemiş olsalardı, bugün Erdoğan'ın terörist dediği ne YPG ve SDG olurdu, ne de İŞİD diye cihatçı bir örgüt. Onun Terörist dediği PYD/-YPG ise dünyanın başına bela olan bu İŞİD canavarını yenmiş, bütün dünyanın saygınlığını kazanmış bir örgüttür. Dünya kamuoyuna göre PYD/YPG PKK ile fikirsel ortak yanları olsa bile ayrı bir örgüttür, terörist değildir, hatta Suriye'nin kuzeyinde Kürt, Arap, Süryani, Asuri, Türkmen ve diğer halkların katılımıyla eşitlikçi, özgürlükçü, laik, demokratik, çağdaş bir yönetim oluşturmuştur. Şimdiye kadar bu yönetimden Türkiye'ye bir tehlike gelmemiştir, hep dostluk ve işbirliği eli uzatılmıştır. PYD Eşbaşkanı Salih Müslim en az 3-4 kez Türkiye'ye geldi, gitti. Rojova'dan Türkiye'ye tek bir bomba atılmadı, ama Türk devleti bir savaş çıkartmak için Rojova'ya geçip oradan Türkiye'ye bomba atmayı planladığı ortaya çıktı. Faşist iktidarlar hep böyledir. Onlar ancak içte şiddet, dışa tehdit uygulayarak, saldırarak ayakta durabilirler. Bir dış ülkeye saldırmak içinde binbir türlü bahane uydururlar. Hitler II. Dünya Savaşı'nı Polonya Almanya'ya saldırdı diye çıkarttı. Oysa sınırda Polonya'dan saldıran kendisiydi. İktidarda kalmak için Erdoğan da içte demokratik güçlere saldırmakta, dışta askeri müdahaleler, savaş yaratmaktadır. Bunun için de "terörü" bahane olarak kullanmaktadır. Ona göre elinde silah olan her örgüt teröristtir. İŞİD canavarına karşı toprağını savunan YPG ve SDG de teröristtir. Uluslararası hukuk ise öyle değildir. Her halka kendini savunma ve baskıya, inkâr ve imhaya karşı başkaldırma hakkı tanımaktadır. Arafat ve Filistin Kurtuluş hareketi terörist değildi. Uluslararası kamuoyu açısından Türkiye'de, Irak'da, İran'da, Suriye'de Kürt Özgürlük Hareketi terörist değildir. Erdoğan ve Türk yöneticileri için ise bunlar teröristtir. Ortak "değerler" paylaştığımız ABD ve Batı istediği kadar YPG bizim müttefikimiz desin, Erdoğan ve Türk politi-

kacıları için YPG teröristtir, Türkiye için tehlikedir, çünkü Suriye'nin kuzeyinde PYD/YPG bir Kürt devlet oluşumu yaratmaktadır. Kürtler dünyanın herhangi bir yerinde politik bir statü elde ederlerse bu Türkiye için bir tehdittir, yok edilmesi, savaşılması gerekir. Hele bu sınırımız Suriye'de ise müdahale Allah'ın emridir. "Kürt terörü" aynı zamanda onun elinde içe karşı da kullandığı en güçlü silahıdır. Kürt örgütlerini terörist ilan etmek, onları tehlikeli göstermek, onlara karşı savaş açmak Erdoğan için iktidarda kalmanın ve iktidarda ömrünü uzatmanın en kolay yoludur. Ortadoğu'da İŞİD'i yenen güç olarak Kürtlerin, YPG'nin yükselmesini Erdoğan hazmedemedi. YPG'ye Kürtlere bir ders vermek gerekiyordu. Bu öyle bir zamanda olmalıydı ki, Erdoğan'ın içerde de işine yaramalıydı. Onun için 9 Ekim 2019 uluslararası alan ve Türkiye'deki gelişmeler açısından en uygun zaman oldu. "YPG terörü" silahına sarılarak Rojova'ya saldırdı. Şimdi O Suriye'de kaybettiği konumları telafi etmek ve Türkiye'de erimeye başlayan iktidarını kurtarmak istemektedir.

Erdoğan'ın Rojova'ya saldırmasının gerçek nedeni yalnız dilinden düşürmediği Suriye'nin kuzeyindeki "terörist tehlike" adı altında Kürtlerin kazandıkları demokratik statüyü bertaraf etmek değil, iktidarını kurtarmaktır. Uzun zamandan beri AKP'nin içi bir kazan gibi kaynıyor, Erdoğan tabanda sürekli kan kaybediyor. Eski yol arkadaşları Gül-Babacan ve Davutoğlu yeni parti kuracaklar. Bunların AKP tabanından en az % 10-15 oy alacağı tahmin ediliyor. Ekonomik bunalım, artan, ama hileyle düşürülen enflasyon ve çığ gibi büyüyen pahalılık, Türk parasının sürekli değer kaybı karşısında geçinemez duruma gelen geniş halk yığınları Erdoğan'dan yüzünü çevirmekte, bundan sonraki seçimlerde oy vermeyeceklerini açıkça belirtmektedirler. 31 Mart ve 23 Haziran 2019 yerel seçimlerinde Erdoğan bunu açıkça yaşadı.800 bin oy kaybetti. Bu gidişe bir dur demesi gerekiyordu, ama gidişat durmuyordu. AKP artık durdurulamaz bir şekilde aşağıya doğru yuvarlanıyordu. Erdoğan çareyi savaşta buldu. O geçmişte kaybettiği 7 Haziran 2015 seçimlerinden sonra da aynı yola başvurmuştu. Türkiye ve Kandil'deki Kürtlere karşı açtığı savaş ve demokratik güçlere uyguladığı şiddetle 1 Kasım 2015 seçimlerini kazanmıştı. Şimdi de O, Rojova'ya açtığı savaşla kendi aleyhine gelişen gidişatı durdurmak istemektedir. Maalesef Erdoğan'ın bu oyununa Türk muhalefet güçleri de gelmektedir.

Bugün faşist AKP-MHP iktidarından ana muhalefet Kemalist CHP'ye, Havuz medyasından liberal medyasına, sözde demokrat aydınından liberal sanatçısına kadar hepsinin dilinde YPG ve SDG'nin Suriye'nin kuzeyinde bir terör devleti oluşturduğu, bunun Türkiye için bir tehlike yarattığı safsatasıdır. Bunların hepsi Rojova'daki Kürtlerden Türkiye'ye bir tehlike gelmeyeceğini çok iyi bilmektedir. Hem Türkiye'deki hem Suriye'deki Kürtler ayrılmak istemediklerini, demokratik bir Türkiye'de Türklerle, demokratik bir Suriye'de Araplarla birlikte, eşitlik, özgürlük ve barış içinde yaşamak istediklerini beyan etmişlerdir. Bu koşullarda Kürtlere saldırmanın, saldıranları desteklemenin, fiilen saldırıya katılanların vebali büyüktür. Kılıçdaroğlu istediği kadar "içimiz yana yana" savaş tezkeresine evet dedik desin, bir kere evet dedikten sonra savaşın sorumlusudur, savaşa evet demek Erdoğan'ın faşizan iktidarının ömrünün uzamasına destek vermek, zamlara, pahalılığa evet demektir. Bu savaş vatan için verilen bir savaş değildir. Bu savaş Erdoğan'ın faşizan iktidarının ömrünü uzatmak için verilen bir savaştır. Erdoğan'ın bir oyunudur. Ülke bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Bu tehlike "PKK/YPG veya Kürt terör tehlikesi" değildir, bu tehlike Erdoğan'ın iktidarını kurtarmak için giriştiği savaştır, Kürtlere, Ro-

jova'ya saldırısıdır. Erdoğan'ın iktidar çıkarı uğruna verilen bu savaşa kimse sessiz kalmamalıdır.

CHP içindeki ve dışındaki savaş karşıtı, ilerici, barışsever, demokratik güçler, aydınlar, işçi ve emekçiler, gençler ve kadınlar ayağa kalkmalı, Erdoğan'ın çıkarları için savaşa hayır demeli, Kürtlerle hemen barış ve müzakere talep etmelidir. Bizimle birlikte yaşamak isteyen Kürtlere karşı savaş ilan etmenin ne anlama geldiğini sorgulamalıdırlar.

Savaşa gönderilen askerler, Mehmetçikler, Türklerle birlikte yaşamak isteyen Kürt kardeşlerine karşı neden savaşmak zorunda olduğunu sor. Şunu bil ki, bu savaş vatanımız Türkiye için yapılan bir savaş değildir. Erdoğan'ın çıkarları, iktidar hırsları için, Erdoğan'ın iktidarda kalması için yapılan bir savaştır. Ne ülkemizde, ne Irak'da, ne Suriye'de yaşayan Kürtlerden Türkiye'mize yönelen bir tehlike vardır. Onlar haklı olarak Erdoğan'ın Esad'ın uyguladığı inkâr, imha ve asimilasyona karşı çıkıyorlar. Demokratik bir ortamda eşit, özgür, kardeşçe barış içinde ortak bir yaşam istiyorlar. Bunun için mücadele ediyorlar, Erdoğan'ın terör dediği bu eşit, özgür, demokratik ortak yaşam talebidir. Bu ortak yaşam hepimizin talebidir. Buna savaş açmak halkları birbirine kırdırmaktır. Erdoğan'ın bu oyununa gelmeyelim.

Erinden generaline kadar Suriye'de savaşan asker, Erdoğan'ın çıkarı için yapılan bir savaşa alet olma. Yapılan savaş vatan için değil, Erdoğan'ın iktidarını korumak içindir. Bu savaşı sonlandırmak senin elindedir. Ülkene geri dön, savaş bitsin, barış gelsin!

Suriye'nin kuzeyinde, Rojova'da savaşa hemen son verilsin, askerler geri dönsün!

Mehmetçik evine dön, Erdoğan'ın askeri olma! Kardeş kanı akmasın!

KAPİTALİZMDE KORKULU BİR RÜYA: İŞSİZLİK

Adnan UĞUR

Kapitalizmin yapısal krizinin derinleşerek sürdüğü bugünlerde, hazır bir reçete ile ortaya çıkıp her değişen ve gelişen olayı ifadelendirmek oldukça güç. Sürekli değişen ve değiştirilen gündemi takip etmek ve içinde kalmakta bir o kadar önemli. Kapitalizm, daha çok sermaye mantığının, ideolojik kültürün ve politik yönetimsel tekniğin çeşitli özelliklerinin belirli/belirsiz yollarla birleşmesi anlamında karışık bir hale gelmiştir. Karmaşıklaşan bu yapıyı analiz edip, açmak içinde elimizde bir anahtarın bulunduğunu unutmamamız gerekmekte. Kapitalizmde sosyal yapı ve demokrasi için çok ciddi bir şekilde tehdit olan işsizliğin ve dolayısıyla işsizler ordusunun yapısını, son dönem gelişimini izlemekte yarar var diye düşünüyorum. Türkiye'de ve dünyada sayıları milyonlarla ifade edilen işsizler ordusu, sorunlarını dile getirmek amacıyla sürekli eylem yapmakta, rezignasyona uğrayan büyük bir bölümü de sağ partilere taban oluşturmakta. Bizler de bu eyleme katılıp, kapitalist sistemdeki işsizliğin anlamını birlikte tartışalım.

KISA BİR HATIRLATMA

Kapitalizm özü itibariyle meta üretim toplumunu yaratan bir sistemdir. Kapitalist, işçiyi artı değer üretmesi amacıyla çalıştırır ve tüketir. İşi olan mavi ve beyaz yakalı işçi, öz itibariyle bir yandan kapitaliste kâr sağlarken, bir yandan da kapitalistin ona uygun gördüğü miktarda ücretle yaşamını devam ettirmeye çalışır. Üc-

rette bu anlamda, emek gücü satan işçilere ödenen parasal karşılıktır. İşçi çalışırken meta üretir. (Meta, bu üretimin değişim aracılığıyla örgütlenmesinde ürünlerin aldığı biçimdir) Bu üretimin sonunda, yaşamı için bazı gereksinimlerini (ev, yakacak, yiyecek, giyim vs.) tüketir. Tüketim, insanların kendilerini hem birey, hem de toplumsal birey olarak yeniden üretmelerinin ve yaşamlarını sürdürmelerinin yoludur. Bu sürdürme biçimi, hem fiziksel-zihinsel anlamda hem de somut bir tarihsel toplumsal çerçeve içinde gerçekleştirilir.

İnsanlar arası ilişkilerin ürünü olan bu sistemde birey kısaca söylemek gerekirse hem üretici, hem tüketici olarak bu yapının içinde kalır. İşsiz ise bu devrenin tamamen dışındadır. Kapitalizmin ekonomik yasalarının etkisiyle kapitalist birikim sürecinde kapitalin artan organik bileşimiyle, tekniğin gelişmesi, iş üretkenliğinin artmasıyla işgücüne duyulan talep azalır, üretimin dışında kalan bir nüfus, işsizler ordusu oluşur. Bunlar bir kere, kapitalist işgücünü satın almadığı için üretici olarak bu sistemin içinde var olamaz. İkincisi; üretimin içinde yer almadığından dolayı yukarıda söylenenlere bağlı, tüketici olarak bu devrenin dışında kalır. İşte hem üretici hem tüketici olarak bu sistemin içinde yer almayan işsiz; politik anlamda da kendi meşruiyetini var edemez ya da var etmek için başka çareler üretir.

Birazdan açıklamaya çalışacağım şekliyle; tamamen sistemin kendi döngüsünden kaynaklanan bu yapıyı birey; kendi suçu, kendi basiretsizliği, kendi yeteneksizliği olarak görür. İş bulamamasını, bilgisayar kullanmamaya, birden fazla dil bilmemeye bağlar. Kapitalist sistemin bu saldırısına karşı, bireysel davranışlarla karşı koymaya çalışır. Bir yanıyla da işsiz, burjuva sistemin en önemli sorgulayanıdır. Tabi ki bu; sorunu ancak kendi dışında görebilmesiyle mümkündür. Böylelikle yüzyıllardır burjuvazinin kendisine sunduğu değerler sistemi bir anda çöküp gider. Bu sisteme olan bağlılık ve güven yıkılır; gelecek başka şekliyle başka yerlerde aranmaya başlanır. Bir tarafta dini, fantastik, mistik duygular güçlenip bu dünyada bulunmayan huzur başka dünyalarda aranmaya başlanır. Diğer tarafta ise, hiç emek enerji harcamadan sahip olunabilecek; ırk, kan, şoven duygular ve bu iki yapının (dinci ve faşist) etrafında şekillenen politik oluşumlar… Meta üretim devrelerinin dışında kalan bu insanlar, bugün işlemi ve ırkçı/faşist partilerin en önemli kitle tabanını oluşturmakta.

İŞSİZLİK GENLERLE Mİ AKTARILIYOR ?

Hatırlarsanız kopyalama işlemi önce koyunla başladı. Ardından maymun derken, insanın da kopyalanabileceği ortaya çıktı. Tarihsel hafızamızı zorlarsak bu olay sanırım yapılan çalışmalar dahil 30-40 yıllık bir geçmişe sahip. Bu konudaki buluşlarından dolayı elbette bilim insanını kutlamak gerekli. Fakat bu kopyalama işlemini kapitalistler yüzyıllar önce işçiler üzerinde gerçekleştirmeye başladılar. İşçinin çocuğu işçi, evsizin çocuğu evsiz, okumayanın çocuğu okumayan olarak sürekli var edildi ve var edilmeye devam ediliyor. Son

kopyalama buluşu, bu buluşun yanında devede kulak kalır.

Yememiz için ağzımızın, görmemiz için gözümüzün olduğuna inanan bir mistik sofistin gözüyle bu kaçınılmaz bir takdiri ilahıdır. Oysa olayın ardında yatan nedenler bambaşka şeyleri gösteriyor. Bunların altında kapitalizmin devresel ve genel krizleri yatar. Emperyalizm çağında devresel ve genel krizler iç içe geçer ve toplumda en az %5 gibi kalıcı işsizler ordusu oluşur. Bu 1929-30 dünya ekonomik krizinden beri yaşanmaktadır.1930'larda o güne dek görülmemiş şiddetli bir ekonomik depresyon dönemi başladı. İşsizlik yükselen boyutlarda artmaya devam ediyor, hükümetler çare bulamadıkları için bir bir devriliyorlardı. Keynescil yaklaşım bu dönemde güncelleşemeye başladı. İşsizliğin azaltılabilmesi amacıyla ortaya attığı tezler, sonuçta Keynes'i şu anlayışa götürdü: "Piyasa koşullarında sermaye birikimi kendi kendine dengeye gelemiyor, müdahale şart' 'Kısaca devlet müdahalesi ile işçi ve emekçiler için bir dizi sosyal kazanımdan bahsedebiliriz. Piyasaya güven üzerine değil, güvensizlik üzerine kurulu bu müdahale anlayışı, 70'li yılların başına kadar korundu. Örneğin bu dönemde uygulamaya konulan işsizlik sigortası ile; işsizler, üretim-tüketim devrelerinin içinde tutuluyor, sisteme bağlılıkları tazeleniyordu. Tüm bunların Keynes'in dahiyane buluşundan değil, ekonomik genişleme döneminden kaynaklandığını ve bir dahaki krize dek devam ettiğini söyleyebiliriz.

John Maynard Keynes

Marx'ın Kapitallerden bu yana ortaya koyduğu ve altının çizilmesi gereken bir gerçeklik var: Kapitalist bir yandan kendi birikimini arttırırken; diğer yandan toplumun geri kalanı yoksullaşıyor, sefalete ve açlığa mahkûm yaşamak zorunda bırakılıyor. Yani daha çok birikim daha çok yoksullaşmayı beraberinde getiriyor. Birikim ve yoksullaşma arasındaki bu yapı 50 ve 70 arası dönemde şimdikinden daha farklı gelişiyor. 70'lerin başındaki yapısal kriz, sermayenin üretimden uzaklaşmasını, spekülatif ortamlara kayışını, ileri teknolojinin gelişimi de izleyince; yoksullaşmanın daha fazlalaştığını, yedek sanayi ordusunun kapitalizmi daha fazla tehdit ettiğini belirtmek gerekli.

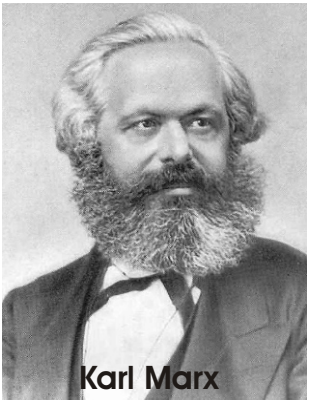
Karl Marx

Kapitalist üretim koşullarının temelinde, sermayedar emeğe olan bağımlılığını azaltmaya çabalar. Bunu yaparken, emeği örgütsüzleştirir, fiyatını düşürür. Bilgi ve teknoloji iktidarıyla toplumun geri kalanı üzerinde ideolojik bir hegemonya kurar. Bu ideolojik hegemonyayla toplumun dışına attığı işsizlerden, topluma bağlılık yemini etmelerini ister. Genel olarak kapitalistin kârını arttıran yegâne güç emektir. Emeği verdiği ücret oranında çalıştıracağı da açıktır. Eğer emeği düşürürse kârının artacağını gayet iyi bilir. Günümüzde ücret kısmının iyice düşürüldüğü, hatta yok sayılmaya çalışıldığını gözlemliyoruz. Bu dönemde parayı çoğaltan yine paradır. Üretimin durması, sermayenin değişen kapitale (ücretlere) ilgisini azaltmış, rant

gelirleri artı değerin en önemli kaynağı olmuştur.

Madem bu olgudan çıkış piyasa modeli olarak görülüyor; öyleyse ücretlerin daha da aşağıya çekileceğini, işsizliğin artacağını, yoksulluğun derinleşeceğini, sosyoekonomik ve kültürel alt üst oluşlarla karşılaşacağımızı bilerek; işçi sınıfı içindeki örgütlülük düzeyini arttırmak gerekmektedir. Diğer taraftan; piyasa endeksli yaşamın kabul görmesi işçi sınıfı açısından bir dizi olumsuzluğu beraberinde sürüklemektedir. Emeğin disiplininin arttırılması, işe alış zorlaşırken, işten atmanın kolaylaştırılması örgütlülük gücünün düşmesine neden olmaktadır. Örgütsüz emeğin pazarlık gücünün ve fiyatının düşeceğini unutmamız gerekmektedir. Vasıflı ve vasıfsız işçiler arasındaki ilişkinin arttığını da söylemek gerekli. Piyasada sayıları oldukça fazla olan üniversiteli işsizlerin iş bulma durumunda vasıfsız ya da yarı vasıflı eleman olarak kullanılması, işçiler arasında bir yakınlaşmayı beraberinde getirmekte. İşsizlerin örgütsüz yaşam koşullarında iş bulmaları durumunda, bu örgütsüzlüğü ve bireyselliği iş yerlerine taşıdıklarını gözlemlemekteyiz. Part-time çalışma, parça başı ücret, eve iş getirme gibi yöntemlerde işsizliği arttıran, kitleyi hareketsiz ve mücadele gücünden yoksun bırakan diğer unsurlardır.

Devrimcilerin mücadelelerinde asıl dikkat edilmesi gereken konu; kapitalist devrelerin dışında kalan bu insanları; mücadelenin içine çekmek olmalıdır.

Ücretlerdeki düşüşün doğal olarak işsizlik yaratacağını söyleyerek bitirmek istiyorum.

En baştaki tanıma dönecek olursak, işi olan kişi; hem üretici hem tüketici olarak bu devrelerin içinde yer alır. Ücret azalması doğal olarak bu zinciri bozar ve tüketici olarak bu devrenin azalan oranda dışında kalınmasına neden olur. Bir gecede %50 yoksullaşan kitlenin, toplu iş sözleşmelerinde çok düşük düzeyde zam alan işçilerin, tüketici devrelerinin yavaş yavaş dışında kaldığını ve işsizleşmeye başladığını söyleyebiliriz.

21. Yüzyıl'da Bilimsel Sosyalizm:

İşçi Sınıfı Hareketinin Bazı Güncel Sorunları Üzerine

Önder UTKU

Kapitalizmi aşabilme gücüne sahip, canlı bir bilimsel sosyalist hareketin temel taşları nasıl olmalı? Aynı geleneğe bağlı olsalar bile komünistlerin ve sosyalistlerin bu soruya farklı cevapları var. Bu soruyu kapsamlı olmasa da, taslak olarak bir cevap vermeden önce, öncelikle 1989-91 yıllarında yaşanan tarihi kesintiden sonra özelde marksist ve genel olarak sol hareketin ana soruları ve ana tartışma maddelerinin neler olduğunun ortaya konulması lazım.

Marksizm hâlâ güncel mi?

Avrupa'da reel sosyalizmin çöküşünden sonra ortaya çıkan ilk soru, Marksizm'in hâlâ güncel olup olmadığıydı. Bazıları bu soruyu olumsuz yanıtlayıp, kapitalizmi aşma iddiasına sahip komünist/sosyalist partilere gerek kalmadığını açıkladılar. Örneğin, İtalya Komünist Partisi'nde bu görüşleri savunan kuvvetli bir akım vardı. Aynı şekilde TKP'de Nabi Yağcı ekibi bu tarz fikirler benimsiyordu. Hatta Gorbaçov'un kendisini bile bu akıma dahil edebiliriz. Bahsi geçen bu kişiler, kapitalizmin kendini yenileme potansiyelinin Marks ve Engels'in düşündüğünden daha fazla olduğunu iddia ettiler. Bilimsel sosyalizmin bazı temel unsurları, mesela tarihin nihai olarak belirleyici faktörünün sınıf savaşımları olduğu, eski ve sönümlenmiş bir fikir olarak görülmeye başlandı. Aslında, bu tip görüşler, klasik Bernsteincı revizyonizmin yeni bir görüngüsüydü. Şu anki Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nin teorisinin arkasındaki en önemli isimlerden 1850 ile 1932 arasında yaşamış olan sosyalist düşünür Eduard Bernstein'a göre, hareket her şeydir, nihai hedef ise bir hiç. Bu düşünceden hareketle, bu güçler, yapabildikleri her yerde, var olan komünist/marksist partileri tasfiye ettiler ve yerine örneğin İtalya'da ve Türkiye'de, bir çeşit sosyal demokrat partiler kurdular. Kapitalizmin krizlerle iç içe gelişimini ve bu toplumda giderek ciddileşen çelişkileri dikkate alırsak, açık revizyonistlerin bu tezlerinin genel olarak geçersiz olduğunu kolayca anlayabiliriz. Ayrıca sosyalizmin ne denli gerekli ve acil olduğunu kanıtlayan bir sürü veri olduğunu, kapitalizmin kendisini yeniden üretmek için savaş ve talan özüne geri döndüğü ve pek çok gelişmekte olan ülkede baş gösteren ve sol hareketin zayıflığı yüzünden sosyalizme evrilemeyen sınıfsal hareketlerin hız kazandığını da kavramamız gerekiyor.

Yenilikçiler

Bahsi geçen revizyonist hareketlerin yanı sıra, sosyalizmi sorgulamasalar da, yine de değişik şekillerde genel bir 'yenilenme' taraftarı olduklarını açıklayanlar oldu. Bu güçler, özünde burjuva kampının sosyalizme yönelik ana akım akademik verilerle de soslanmış eleştirilerini kulandı. Gorbaçov döneminin sonlarına doğru, Alman Komünist Partisi (DKP) de bu akımdan etkilenerek kendisini 'yenilikçiler' (Erneuerer) olarak adlandırdı. 2000'lerde yine benzeri tartışmalar başladı ve 2010 senesinde parti politbürosunda çoğunluğu oluşturan ekip 'Siyasi tezler' isimli, görüşlerini özetleyen bir belge yayınladı. Onlara göre, komünist partisi değişik sol-hümanist-çevreci bir yığın güç içinde sadece mozaiğin tek bir taşı olabilir, önderlik etmesi söz konusu olamaz. Sağa kaymış pek çok hareketin yaptığı tekrarlanarak Leninist önderlik şiarı terk edildi. Fakat parti çoğunluğu bu görüşleri benimsemedi ve parti yönetimini bilimsel sosyalizme daha bağımlı kadrolarla değiştirdi.

Avusturya Komünist Partisi KPÖ'de ise, bir eyalet örgütü hariç, bu revizyonist akım galip geldi. Bu parti artık pek sık sosyalizmden söz etmiyor, onun yerine 'dayanışmacı toplum' gibi muğlak ve kapitalistlerin kulağına bile ılımlı gelen kavramlar kullanmayı tercih ediyor. Demokratik Almanya'da iktidarda olan Sosyalist Birlik Partisi'nin içindeki bilimsel sosyalist güçler karşı-devrim sürecinde yenilince, onların yerine parti içinde güçlenen başta Gysi, Brie gibileri olmak üzere bir takım da bu tip görüşler ifade etmeye başladı ve parti ismini önce 'Demokratik Sosyalizm Partisi' olarak değiştirdi. Bu grup daha sonra, Almanya Sosyal Demokrat Parti'sinden kopan Lafontaine gibi bazı unsurlarla birleşip 'Sol Parti'yi kurdular; bu kuruluş sürecinde partinin programından ve teorik bilincinden bilimsel sosyalist unsurlar iyice temizlendi. Sol Parti'de marksist düşünceler artık sadece bir kaç çarpıtılmış slogan olarak mevcut.

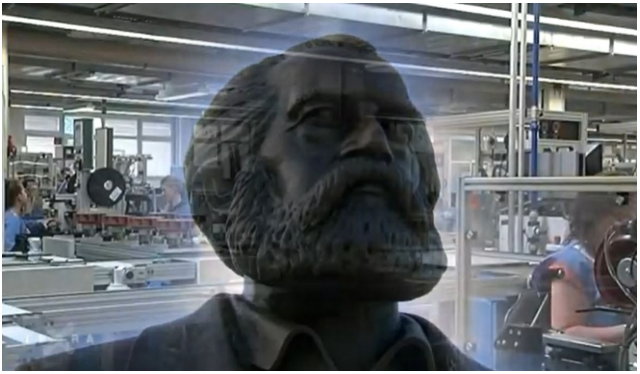

Reel Sosyalizmin sorunları ve Yenilikçiler

Bu 'yenilikçi'ler mesela var olan sosyalizmde (reel sosyalizm) soyut bir demokrasi eksikliği olduğunu ileri sürüp bunu eleştirdiler. Onlara göre sosyalist ülkelerde, (gelişmiş burjuva toplumlarının gerçekleştirmek için çabaladığı) insan hakları ya yoktu, ya kısıtlıydı. Bu eleştiriye göre, iktidar partileri giderek işçi sınıfından uzaklaştılar ve bürokratikleştiler. Birinci kategorideki revizyonistlere nazaran, bu akım sosyalist toplumda gerçekten var olan ve eleştirisel bir şekilde işlenilmesi gerek sorunları ele alıyor. Gelecekte, bu sorunların tekrar meydana gelmemesi için çaba gösterilmeli. Fakat bu akımın sorunları ele alma şekli çok yanlış ve nihai olarak sosyalizme zarar vermektedir.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist devletlerin gerçek ya da hayali sorunları çözmek için giderek idari yöntemlere başvurmasını tetikleyen toplumsal, politik ve iktisadi sebepleri sorgulamak yerine, bu 'yenilikçi'ler soyut ahlaki bir tutum alıp, mesela Stalin'in güya suçlarını burjuva bir bakış açısıyla kınıyorlar. Fakat bu tutum sorunların giderilmesine yardımcı olamaz, çünkü yanlış gelişimlerinin esas nedenlerini belirlemiyor. Ayrıca sosyalizmin kamuoyundaki saygınlığını da lekeliyor, çünkü bu tip açıklamalar sonuçta sadece var olan sosyalist toplumların Hitler iktidarı gibi canilerin rejimleriyle özdeşleşmesini tetikliyor. Bu, kapitalizmi aşmaya yönelik siyasi kuvvetlerin bir hedefi olamaz, çünkü faşizm ve diğer irticai faaliyetleri ortaya çıkaran ve kullanan tam da kapitalizmin kendisidir.

Bu iki revizyonist akım artık büyük oranda, hala bilimsel sosyalizme bağlı kalma iddiasına sahip komünist hareketten koptular. Bu bilimsel sosyalizmden ayrışma ve kopuş süreci ana hatlarıyla Avrupa'da sosyalizmin çöküşünü izleyen 15-20 sene içerisinde gerçekleşti. Bu tespit, özellikle kıta Avrupası ve diğer gelişmiş burjuva toplumlar için geçerli. Fakat bu hareketlerin (özellikle ikinci akımın) bazı varyasyonları ve biçimleri günümüzde de hala komünist ve işçi partilerinde etkilerini gösteriyorlar. Ancak bu partiler için esas sorun olmaktan çıktılar, çünkü mevcut komünist partilerin büyük bir kısmında, klasik biçimiyle bilimsel sosyalizmin geçerliliğini sürdürüp sürdürmediğine dair tartışma başarılı bir şekilde tamamlandı artık. Buna bir etken de, iki re-

vizyonist akımın destekçilerinin kendilerini hem teorik açıklamaları itibariyle, hem de siyasi pratikte açıkça teşhir etmeleri olmuştur.

Sağ ve sol revizyonistler ve tarihten deneyler

Komünist hareketinin şu anki ana meselesi, bilimsel sosyalizmin genel olarak hâlâ geçerli olan teorik tezleri somut olarak nasıl hayata geçirilebilir sorusudur. Marksizm'in hâlâ güncel olup olmamasına dair eski soyut tartışmaların ve bu tartışmaların doğurduğu ayrışmaların yerini, bu yeni sorunun getirdiği gruplaşmalar alıyor.

Bu süreçte ilginç bir detay ortaya çıkıyor: 1910'ların sonunda ve 1920'lerin başında, hem Rusya'da Bolşeviklerin arasında, hem diğer devrimci marksist partilerde, benzeri bir gelişme yaşanmıştı. Sağ revizyonizmle uzun seneler süren mücadelelerden sonra, partinin ileri marksist çevrelerin siyasi mücadelesi, sol hatalara karşı yöneldi. Tarih tekerrür etmezse de, yine de geçmiş deneyimlerden öğrenmek ve onları bugünkü mevcut durumu anlamak için kullanmak lazım.

Bugün, bazı akımların, bilimsel sosyalizmin, klasiklerin somut tezlerini, eleştirel olmadan ve düşüncesiz bir şekilde bugünkü duruma, şartların hâlâ aynı olup olmadığını, durumun değişip değişmediğini kontrol etmeden uygulamak istediğini görebiliriz. Bu tavır, esasen dünyaya karşı dini-fanatik bir tutumun yansımasıdır. Güncel sorunların çözümünü bulmak için, sadece bir kitap açıp Marks, Engels ve Lenin'den bir kaç akıllıca alıntı almak yeterli görülmektedir. Bu kitap bilgisiyle dünyaya yaklaşıyorum ve çözümleri bire bir uygulamaya çalışıyorum. Bir terslik çıkınca da, bundan dünyayı sorumlu tutuyorum, kitapta bulduğum hazır çözümlemeleri değil.

Bu sorun ile yakından bağlı olan başka bir olgu da, genel olarak çok dar, tarihi kategorilerle düşünülmesidir. Bazıları mesela Lenin'in Birinci Dünya Savaşı'nda emperyalist devletler arası güç dengesinin tanımlamasını birebir bugünkü dünya durumuna uygulamak istiyor. Başkaları ise, Almanya'nın 1933 senesinde yaşadığımızı ve her an bir faşist diktatörlük kurulabileceğine inanıyor.

Komünist bir bilincin bir gelişme aşaması olarak bu düşünceler ya da tavırlar gayet anlaşılabilirdir. Zira bilimsel sosyalizm zemininde bugünkü dünya için stratejiler geliştirmek için, evvela şu ana kadar geliştirilen teoriler ve komünist hareketin tarihine dair mümkün olduğu kadar geniş bir bilgi hazinesi biriktirmek lazım. Fakat bu aşama aşılmadığında ve orada kalmakta ısrar edilince, işte o zaman ciddi sorunlar ortaya çıkmaya başlıyor.

Marksizm'in yol haritası

Elbette genel olarak Marksizm bize Sosyalizm'e bir yol haritası sunuyor: İlk önce işçi sınıfının devlet iktidarını ele alması gerekiyor, sonra burjuvazinin, özellikle büyük tekellerin, ekonomik alandaki nüfuzunu geriletip nihai olarak tamamen kaldırması gerekiyor. Sosyalizm'i ve Komünizm'i uzun tarihsel bir süreçte üretici güçleri sürekli genişleterek, üretim araçlarını gittikçe toplumsallaştırıp kurması gerekiyor. Fakat bu genel yol haritasını siyasi pratiğe, yani gerçek hayata soyut ideolojik bilgiyle değil, ancak somut bilimsel yöntemlerle uygulayabiliriz. Lenin, Bolşevikler iktidarı aldıktan sonra, sayısız kez kapitalist ülkelerden teknoloji ve yöntemler öğrenme çağrısında bulundu çünkü sosyalizmin inşaası için gerekli olan buydu. Bunun uğruna tüm saf ideolojik bariyerlerini yıktı.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi teorik/ideolojik olarak gittikçe durgunluğa girmeye başladığı dönemde (ki bu nihai olarak Gorbaçov gibi bir tasviyeci sağ oportünistin işine yaradı), Çinli Marksistler Deng Xiaoping önderliğinde Marksizm'in felsefi özü olan 'hakikatin kriteri pratiktir' ilkesini, tekrar ÇKP'nin (Çin Komünist Partisi) faaliyetlerinin merkezine oturttular. Şu an Sovyetlerin eksikliğini otuz senedir çekiyoruz ama sosyalist kamp hâlâ beş ülkeyle ayakta (Çin, Küba, Laos, Vietnam, Kuzey Kore) ve

bunlar sosyalizm yolunda ısrarcıdırlar.

Âhlâki kategorilerle düşünülemez

İktidarda olmayan, batı burjuva ideolojilerin etkisi altında kalan Marksist partiler ve çevrelerde başka bir sorunlu gelişme ise, sosyalist/işçi hareketinde de giderek daha çok âhlâki kategorilerde düşünülmesi ve tartışılmasıdır. Sakin bir şekilde siyasi durumu ve onunla bağlı olan ekonomik düzeni, çıkarları analiz etmek yerine, siyasi gelişmeler bireysel âhlâkın araçlarıyla teşhis ediliyor. Bu şüphesiz ki işçi sınıfının öz-örgütlenmesinin ve bilincinin zayıflığından kaynaklanıyor. Bu durumdan dolayı, değişik biçimleriyle küçük burjuva bilinci ağır basıyor.

Marksistleri burjuva kuvvetlerinden ayıran, siyasi analizlerinde daima bireysel âhlâki kategorileri (onları elbette bir veri olarak kaldırıp saklayarak) aşmalarıdır. Marksistler her durumda toplumsal-ekonomik arka plana bakmalı ve bunu stratejileri için zemin olarak görmeliler.

Teorik tezler nasıl hayata geçirilir

Bilimsel sosyalizm kampındaki bu hatalara dair eleştiriden, kalıcı bir Marksist analiz ve stratejinin çağımızda çok genel hatlarıyla nasıl şekilleneceği ortaya çıkıyor:

Her ne kadar acı ve moral kırıcı olsa da, gerçeklerden yola çıkması gerekiyor.

Bilimsel sosyalizm zemininde arka plandaki ekonomik ve siyasi olayları analiz etme ve bunları yüzeysel siyasi gelişmeler ile nasıl ilişkilendireceğimize dair yeteneklerimizi güçlendirmemiz gerekiyor.

Şu anda bile, sosyalizme işaret eden, ilerici bir gelişme için somut çıkış noktaları bulma ve kullanma kabiliyetimizi güçlendirmemiz gerekiyor. Sol hareketin büyük bir bölümü, somut olarak kapitalizmden sosyalizme giden yolun nasıl olacağını gösteremiyor. Kapitalizm ve sosyalizm mutlak iki kutup olarak görünüyorlar. Bundan dolayı da devrimi sanki dini kıyamet günüymüş gibi algılıyorlar. Burada sol, idealist bir tutuma saplanıyor. Bunun yerine bizzat kapitalist üretim biçimi ve burjuva demokrasisi içinde, hangi gelişmelerin sosyalizmi işaretlediğini

ve sosyalizmi gerçekleştirmek için hangi toplumsal ve siyasi adımların gerçekleştirilmesi gerektiğini (gerçekte var olan koşullar altında, asla öznel isteklerimizi baz almadan) materyalist bir şekilde iyice araştırıp izah etmeliyiz. Bu somut insanların (somut sınıfların) somut adımları ile, demokrasi ile sosyalist devrim ilişkileri kurularak olacak bir şey.

Sosyalistler ve komünistler hâlâ var olan sosyalizm ufuklu devletlerdeki gelişmeleri dayanışmacı ve önyargısız bir şekilde ele almalı. Bunun yerine çoğu kez, âhlâki bir tutum ile ya da soyut, saf teorik ilkeler üzerinden, bu tutumu, ilkeleri gerçekler ile ilişkilendirmeden, derin materyalist bir analiz yapmadan, bu devletler hakkında hükümler veriyorlar. Ama esasında böylece hüküm yiyen bu devletler değil, kendileri oluyor.

Tabii bu noktalar sadece bir başlangıç olabilir; burjuva ideolojisi işçi sınıfı ve onun siyasi hareketi üzerine uzun senelerin etkisi sonucunda bilimsel sosyalizm şu an oldukça zayıf, çeşitli burjuva ve küçük burjuva akımları (her ne kadar kendilerine sosyalist ya da hatta marksist deseler de) oldukça kuvvetli. Bu sorunlar ancak işçi sınıfına bağlı güçlerin bir taraftan (iktidardaki komünist partilerin deneyimlerinden de istifade ederek) teorik çalışmalarını tekrar yoğunlaştırarak, bir taraftan da bu çalışmaları somut siyasi mücadelelerle birleştirerek aşılabilir.

Gençlik ve Sınıf

Levent FİDAN

Gençlik ile ilgili tarihin her döneminde birçok farklı yorumlar yapılagelmiştir. Günümüzde de bu durum farklı değil. Günümüz gençliği ile ilgili birçok tanım ve tespit yapılmış, bu jenerasyonlara birçok isim takılmıştır. Şaşırtıcıdır ki, bu tanımların pek azı bu jenerasyonların sınıf ile olan ilişkisine bakılarak yapılmıştır. Bütün bunlar bir yana, kesin olan bir şey var ki o da günümüzü iyi anlamadan doğru siyaset yapmanın olanaksızlığıdır. Günümüzü iyi anlamanın ön koşulu, elbette gençliğin doğru analizinden geçmektedir. Fakat, bu analizi yaparken dikkatli olmalı, çoğu zaman yapılan hatalara düşülmemelidir. Gençlik kendi başına gökten inmiş değildir, veyahut gençliği anlamakla bütün her şey çözülmez. Diğer bütün katmanlar gibi gençlik de tarihin ve siyasetin izlerini taşır, bu izleri yansıtır. Önemli olan gençliğin yansıttığı bu izlerin takibini doğru yapabilmek ve özgün ve güncel olanı buradan tespit edebilmektir.

Herhangi bir konuda olduğu gibi, gençlik konusunda da Marksizm bize tarihe bakmayı zorunlu kılıyor. Marksizm jenerasyonlar sorununun, dolayısıyla gençlik sorununun formel-zamansal açıdan insanlık yaşamının genel bir koşulu olarak görürken, onun özünün ve etkisinin somut toplumsal ilişkilere bağımlı olduğunu belirtir ve kapitalizmde gençlik sorununu işçi sınıfının tarihsel misyonuna bağımlı olduğunu, işçi sınıfıyla birlikte sosyalist devrimi başarmak, komünist toplumu yaratma görevinin önde durduğunu vurgular. Marksizm gençlik sorununu sınıf sorunu olarak görür. Burjuvazi soyut bir jenerasyon çatışmasını ileri sürerken Marksizm jenerasyon çatışmasının bir sınıf çatışması, emek sermaye çatışması olduğunu ortaya koyar.

Gençliğin bugünkü durumunu ve yaklaşımlarını idrak etmek için dünden bugüne bir hat çekmek şarttır. Buradaki en kritik, tarihi kırılmalardan birini de 68 olayları olarak görebiliriz. 68 gençliği toplumsal gelişmeleri ve çelişkileri sorgulayan bir jenerasyondu. Gençlik Avrupa'da Hitler faşizmi dönemi ve emperyalizmin Latin Amerika, Afrika ve Asya'da, özellikle Vietnam'da yeni sömürgecilik sistemini sorgularken, Türkiye'de de Denizler ve Çayanlar öncülüğünde genç jenerasyon Türkiye'nin geri kalmışlığının ve gelişememesinin nedenlerini sorguluyordu. Bunun için çözüm yolu olarak devrim öneriyordu. Ama işçi sınıfı ve dünya devrimci hareketiyle bağlanamadığı için burjuva demokratik dönüşümlerle sınırlı kaldı ve burjuva toplumun reforme edilmesine yol açtı. İçindeki antisovyetizmi yenemedi.

Gençliğin dinamizminin patlama noktasına geldiği dönemlere tekabül eden 68 ve sonrası, çeşitli etkiler yarattı. Her dönemde olduğu gibi, bu dinamizm Marksizm düşmanlarının da elinde bugün dahi tüketilen bir kaynağa dönüştü. Gençliğin öncü olduğu çeşitli olaylardan koca koca durum analizleri türeten Marksizm cellatları, 68'i ve takibindeki olayları "Sovyet bürokrasisi ve tektipleştirmesi"nin karşısına çıkararak bu olaylara müthiş özgün bir rol atfettiler. 1917 fabrikalarında, Petrograd Sovyetlerinde, elektrik fabrikalarında ve eğitimlerde gönüllü olarak çalışan komsomollarda, Ortadoğu'nun ve Kafkasların çeşitli bölgelerinde aydınlanma mücadelesi veren gençlerde, anti

faşist mücadelede ön safta bulunan gençlerde bir türlü 'özgün' dinamizm bulamayan parlak akademisyenlerin Paris'te gerçekleşen 68 olaylarında müthiş arzu patlamaları görüp şevke gelerek Marksizm'in mezarını kazma eğilimleri, tarihsel kırılmayı derinleştiren etmenlerden biri oldu.

2. Dünya Savaşı`ndan 68'e uzanan Marksizm'in akademik yorumları, 68'den sonra iyiden iyiye yükselişe geçti. 'Sovyet Bürokrasisi'nin analizini yapma iddiasında olan akademisyenlerin ABD ve diğer ülkelerin 'özgün analizleri', reel politika söz konusu olduğunda âtıl kalmaları, postmodern ve postyapısalcı filozofların yayınlarının CIA tarafından destek görmesi basit bir tesadüften ötedir. Bu filozofların eleştirilerinde kayda değer birçok şey bulunduğu aşikârdır. Öte yandan, Marksizm'in temel ilkeleri öznellik, özgüllük ve yenilikçilik takıntısıyla bir kenara itilmiştir. Leninizm pratiği dönem akademisinden bugüne başlı başına bir küfür haline gelmiş, Marksizm devrimciliğinden arındırılmış, tarihteki devrimci filozoflar yalnızca saygı duyulan düşünce insanları haline gelmişlerdir. Bu durum bugün halen devam etmektedir. Postmodernizm'le tarihin sonu tezlerinin kardeşliği kapitalizmi zaferini perçinlemiş, Sovyetlerin çöküşü de üstüne tuz biber olmuştur. Bugünden düne dönüp baktığımızda, karşımızda bu karamsar tabloyu görüyoruz fakat bu tabloyu görmeden de bugünün gençliğinin reflekslerini anlamamız olanaksızdır. Postmodern filozofların öncülüğüyle oluşan, sınıf öncülüğünün şart olmadığı, ekonomik ve ideolojik belirlenimlerin herhangi bir belirlenim sayıldığı, psikanaliz soslu, 'özgün', devrimciliğinden arınmış, merkezsiz, yatay örgütlenme övücüsü, sınıf olmadan sınıf yorumlayan akademik Marksizm gençliğin olan algısını sakatlamıştır.

Bu tabloya ek olarak, Türkiye'de bütün bu tarihsel olgulara 1980 darbesi eklenmiş, 80 öncesi devrimci dinamizmi yansıtan, halkla ve sınıfla organik bağı bulunan gençliğe büyük bir darbe vurulmuş, bu darbede sol sarsılmıştır. 71 darbesinden ders çıkaran Türkiye gençliğinin büyük bir kısmı "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisiyle Türkiye ve dünya devrimci işçi ve komünist hareketinin bir parçası olduğu bilinciyle hareket etmiştir. Bu bilinçle hareket eden gençlik İlerici Gençler Derneği, İGD'yi kurmuş ve işçi sınıfıyla birlikte ileri demokrasi ve sosyalizm için mücadeleye geçmiştir. Bu mücadele maalesef ülkede geniş bir antifaşist, antiemperyalist demokratik cephenin kurulmasını sağlayamadı. Yükselen sınıf ve demokrasi mücadelesini boğmak için Amerikancı güçler 80 darbesini gerçekleştirdiler. Bu darbeden sonra toparlanma sürecinde yaşanan çeşitli sıkıntılar ve belirli konularda kafa netliğinin olmaması bir atıllık yaratmış, bu atıllık o dönemin gençliğine apolitizm olarak bulaşmıştır. Ara sıra yükselen dinamizm de sınıfla organik bağı kuramamış, öncü eksikliği çekmiş ve sönümlenmiştir.

Dünden bugüne çizilen bu tablonun karamsar gözüktüğü ortada. 2000'lerinden başından günümüze ka-

dar gelen süreçte, kendisine komünist parti diyen ama sınıfla organik hiçbir bağı olmayan, Batıdaki gençliği ilericilik ve aydınlanmacılık adı altında ülkedeki en dinamik gençlik olan Kürt gençliğinden ayıran ve koparan oluşumlar, sendikaların sarı sendikalaşması gibi faktörler, gençliğin pasifize olmasına ve milliyetçiliğe, dinciliğe ve Kemalizm'e kapılmasına yol açtı ve halen açmaktadır. Fakat, bu noktada, Kürt gençlerinin mücadele dinamizminin yanında, bütün karamsarlığı darmadağın edecek bir olay olan Gezi İsyanı'nı hatırlamakta fayda var. Gezide işçi ve öğrenci gençlik bütün dinamizmini ve yaratıcılığını ortaya koydu, revirler, kütüphaneler, timler ve komünler organize etti, inisiyatif aldı. Gençliğin bunu yapma hızı, dinamizm doğru yönlendirildiğinde nelere yol açabileceğinin bir fragmanıdır. Gezi her ne kadar, 80 sonrası jenerasyondan pratik devşirememiş ve bunun tecrübesizliğini yaşamış da olsa, bahsettiğimiz postmodern 'ideolojiler sonrası' dünyadan etkilenmiş de olsa, gençliğin tecrübe kazanması açısından oldukça önemli bir hareketti. Ne var ki bu hareketin bağlanabileceği ülkede devrimci bir işçi ve komünist hareketin yokluğu Gezi Hareketinin başarısızlığında en önemli etmenlerden biri olmuştur. Sınıf mücadelesinden kopuk hiçbir hareket başarılı olamaz.

Gezi aynı zamanda Kürt özgürlük hareketi konusunda ne kadar hızlı bir şekilde bilinç düzeyinin artabileceğinin kanıtıydı. BDP bayraklı gençle el ele tutuşan TC bayrağı taşıyan genç, halklar ve gençler arasındaki problemlerin ortak mücadele içinde çözülebileceğinin bir ispatıydı. Gezi sonrası iyiden iyiye politikleşen süreç ve gençlik vardı. Kürtlerin özgürlük mücadelesinin duyunurluğu iyiden iyiye artmış, gençler arasındaki organik bağ gitgide güçlenmişti. 7 Haziran seçimlerinde HDP'nin oyu tavan yapmış, müthiş bir dinamizm ve motivasyon hâkim olmuştu. Ne var ki, 1 Kasım'a kadar yürütülen süreç bu dinamizmi kırdı. İktidar bu dinamizmin ve organik bağın kendi demokratik yolunu bulma ihtimalini gördü ve bütün aygıtlarıyla bunun üzerine çullandı. Suruç, 10 Ekim ve miting saldırıları bu durumu perçinledi. Özellikle Suruç ve sonrasında Rojova gündemiyle Kürt gençliğine karşı yürütülen süreç, bütün Türkiye gençliğinin dinamizmini de kırmak için yapılmış, bu iki halkın gençleri arasında kurulan bağı tekrar militarist ve milliyetçi duygularla yıpratmak için kullanılmıştır. Ne var ki gençlik, öncüsü ve mücadele pratiği olmayan, kudretten düşmüş gençlik bir çaresizlik haliyetine düşmüş, kendi kurtuluşu için mücadele veren Kürt gençliği ile rasyonel ve duygusal bağını yitirmiş, çeşitli kültürlerle ve araçlarla kendini uyuşturma yoluna gitmiş ve çaresizce kabuğuna çekilme refleksi göstermiştir.

Günümüze baktığımızda, bu karamsar tabloya bir de ekonomik krizin eklendiğini görüyoruz. Kabuğuna çekilme eğilimi gösteren gençlerin, hayatın kendisiyle bizzat yüzleşmeyi acı bir şekilde tecrübe ettiklerini görmek için alim olmaya gerek yoktur. Neoliberalizm canavarının kültürel ve ideolojik kardeşi olan postmodern çağda yetişmiş, birey kültüyle büyümüş, dayanışma gibi olguları da bireysel bir yerden algılamış bu gençlerin özel sektörde saatlerce çalışmak, emek sömürüsüne maruz kalmak gibi durumlarla yüzleşmeleri travmalara yol açmaktadır. Teorik ve pratik altyapısızlığın da sonucu bu durumdan çıkış görülmemekte, bu insanlar için sahne gittikçe karanlıklaşmaktadır. Gençliğin özel sektöre ve emek sömürüsüne yüzleşmeye verdiği reaksiyon, sınıfla organik bağını kaybetmemiş öncü bir örgütlenme tarafından yönlendirilmediği sürece varoluşçu ve karanlık bir reaksiyon olmaya mahkûmdur. Üniversiteler yandaş kadrolarla doldurulmuş, Türkiye'nin en parlak zihinleri ülkenin akademisine olan inancını hepten kaybedip iş hayatına atılmış, atılmayanı da kendisini

bir şekilde yurtdışına atmış, orada 2. Sınıf vatandaş statüsünde yaşamaya razı gelmiştir.

Günümüz Türkiyesi'nde gençliğin genel durumu böyle gözükmektedir. Parlak olanı küstürülmüş, emeği yok pahasına sömürülen, sınıf farkının netleşmesine tanıklık eden, krizden ötürü geçinemeyen, emlakçılar tarafından sömürülen, market alışverişi bile yapamayacak duruma gelmiş, ek işlere yok pahasına tamah eden bir gençlik.. Bu tablo her ne kadar karamsar gözükürse gözüksün, gençlik olgusu ile ilgili unutulmaması gereken özel bir husus varsa o da potansiyel dinamizmidir. Gençlik bugün her ne kadar yılgın, bitkin ve çaresiz gözükse de bu durumun doğru bir siyaset ve akıl yürütmeyle aksi yöne dönmesi işten bile değildir. Bugün gelecek kaygısı yaşayan ve büyük bir potansiyel taşıyan bu jenerasyonun Gezi'de verdiği tepkiyi unutmak büyük bir hata olur. Bu jenerasyon artık olgunlaşmış ve pratiğini sağlamlaştıracak duruma gelmiş, hayat koşullarının da dayatmasıyla dayanışmanın ve örgütlenmenin önemini iyiden iyiye kavramış, emek sömürüsünün ne demek olduğunu yakından tecrübe etmiş, öfkesini bilemiş bir jenerasyondur. Bu noktada etraflarına baktıklarında bir tarafta ezbere konuşan, bir tarafta kendini tekrar eden, öbür tarafta postmodern, sistem için demokrasi inancına sahip politikalar yürüten yapılar görmekte, kendilerini ifade edememekte ve sendikal gücü arkalarında hissedememektedirler. Bu noktada devrimci gençlik adına yapılacaklar açıktır. Egemen güçlerin geniş gençlik yığınlarına aşıladığı milliyetçiliğe ve şovenizme, köktendinciliğe ve gericiliğe, tekçi Kemalist zihniyete karşı mücadele etmek, gençlik yığınları arasında işçi sınıfının dünya görüşünü yaymaktır. Bunun için gençler arasında çalışmaları hızlandırmak gerekir.

Gençlik çalışmalarında dikkat edilmesi gereken konu gençliğe özgüven ve motivasyon duygusunu kazandırmaktır. Bu iki olgu, gençlerin ancak ve ancak kendi dillerinden konuşan ve benzer dertlerden muzdarip yaşıtları ile bir araya gelmeleriyle, yalnızlık hissiyatından kopmalarıyla sağlanabilir. Bu noktada bu sarmaldan çıkmak için dayanışma ve örgütlenme şarttır. Bu sağlandığı ölçüde gençler yaratıcılıklarını kullanarak çeşitli yayın araçlarıyla kendilerini ifade edebilir ve sıkıntılarını, çözüm önerilerini dile getirebilir, ülke ve dünya sorunlarını tartışabilirler. Bugün Türkiye gençliğinin bu sarmaldan çıkışı mücadeleci sendikalar ve meslek örgütleri aracılığıyla sınıfla organik bir bağ kurmaktan, orada sömürüye karşı birlikte mücadele etmekten, ileri demokrasi güçlerinin gücünü hissedebileceği ve kendisi de dayanışma gösterebileceği alanlar oluşturmaktan, genç kadınların neler yaşadığını, kadın cinayetlerini, tacizleri ve baskıları özel olarak ifade edebileceği alanlar yaratmaktan, çocuk işçiliğini dillendirmekten, Suriyeli gençlerin nasıl ucuz işgücü olarak kullanıldıklarını göstermekten, sosyal yetilerinin emek sömürüsü

sonucu sakatlanmaması için ifade alanları oluşturmaktan ve en önemlisi Kürt gençliği ile kader bağı kurabilmekten geçmektedir. Gençlik, bu karamsar tabloya rağmen ortak bir demokrasi kurma eğilimlerini ve potansiyelini barındırmaktadır. Önemli olan bu potansiyeli beslemek ve harekete geçmektedir. Bu demokratik potansiyeli seçim kutlamalarında bile görmek mümkündür.

Günümüzdeki yılgın gözüken öfkenin ardında aslen harekete geçememiş bir dinamizm vardır. Bütün bu olguların tarihsel olarak ayırdında olup bunlara yanıt verebilen, gençliğin yolu işçi sınıfının savaş yolu diyebilen, bu birlikteliği vaat edebilen tecrübede ve olgunlukta yegâne sınıf partisi olabilir. Tarih; tecrübe, olgunluk ve dinamizmin sınıf ve ileri demokrasi siyaseti etrafında birleştiğinde neler başarıldığının ispatlarıyla doludur. Bunu tekrar ispat etmek için engelleri aşıp gençliğin dinamizmi ile sınıfın öfkesini, partisinin siyasi olgunluğu ile birleştirmek, Türkiye halklarının kurtuluşundan geçen yapı taşlarından biridir.

Geleceğe, yaşamın en güncel halinin temsili olan işçi gençlik ve sınıf bilinçli aydın gençlikle el uzatmak, bu karanlık gözüken yoldaki en aydınlık ışığı yakmak demek ve sınıf siyasetiyle alternatif olabilmek demektir.

Tecrübe ve dinamizmi bir araya getirelim, karanlığın gözüne bakarak birlikte yürüyelim!

Savaşa Hayır!

1. Sayfadan Devam

ona bağlı havuz medyası sürekli savaş çığlıkları ve tamtamları arasında hamaset edebiyatıyla kamuoyunu baskı altına almaya, onu savaşa hazırlamaya çalışmaktadır. Operasyonun sınırlarımızı tehdit eden YPG "terörüne" karşı olduğu yalanını yaymaktadır.

Oysa Suriye'nin Kuzeydoğusu'na yapılacak bu operasyon 'teröre karşı bir askeri harekât' değil Kürt halkına karşı yeni bir savaştır. Suriye'nin kuzeyinde halkların oluşturdukları demokratik yapıya, Kürtlerin yarattıkları statüye karşı bir saldırıdır. Suriye'nin Kuzeydoğusu'ndaki halkların temsilcileri ve bu halkların askeri gücü Demokratik Suriye Güçleri SDG Komutanlığı, ABD ve Türkiye ile birlikte gerçekleştirilen "Sınır Güvenliği Mekanizması" için üzerlerine düşen tüm sorumlulukları yerine getirdiklerini, "Türkiye ile herhangi bir savaşın yaşanmaması için" çalıştıklarını açıkladı, ama Türkiye'nin saldırması durumunda da "savunma haklarını kullanacaklarını", Arap, Kürt, Süryani, Asuri tüm halklarla birlik olup "Türkiye'nin saldırılarına karşı meşru haklarını kullanarak" ülkelerini savunacaklarını bildirdi. Türk ordusu Kuzeydoğu Suriye'de vatanını savunan halklarla karşıkarşıya gelecektir. Bu halk işgal edilen toprakları üzerinde göçmenlere ve cihatçılara köy ve şehirler kurulmasına karşı koyacak, direnecektir. Türkiye bu "operasyonuyla" Türk halkı ve Kürt, Arap ve diğer halklar arasına etkisi asırlar sürecek

düşmanlık tohumları ekecek, tamiri güç acılara sebep olacaktır. Buna müsaade etmemek Türk halkının elindedir.

Bu "operasyon"la Erdoğan ülkeyi Ortadoğu savaş bataklığına iyice sokmaktadır. Trump "yeşil ışık" yaktı, ama Türkiye'nin "bundan böyle, ABD'nin son iki yıldır, bölgede yakaladığı İŞİD savaşçılarından sorumlu olacağı" açıklamasını yaptı. Böylece Trump sadece yakaladığı IŞİD'çilerin bekçiliğini ve gardiyanlığını Türkiye'ye vermiyor, bölgede İŞİD'le mücadeleyi Türkiye'ye, Erdoğan'a havale ediyor. Geçmişte Erdoğan'ın beslediği ve desteklediği, ama YPG ve SDG güçleri karşısında yenilen İŞİD hücreleri şimdi bu savaş ortamında yeniden canlanacaklar, bu kez de ABD'nın işlevini üslenen Türkiye'ye karşı saldırıya geçeceklerdir. Bunların nelere muktedir olduğunu "Ankara Garı Katliamı"nda gördük. Erdoğan bu saldırıyla Ortadoğu'da Türkiye'nin başına yeni çoraplar örmektedir.

Erdoğan ülkeyi böylesine büyük bir tehlikeye sürüklerken, en az onbinlerce insanın öleceği, anaların göz yaşının dinmeyeceği bir savaşa dört elle sarılırken, tek düşündüğü kendi çıkarlarıdır, kendi iktidarının ömrünü uzatmaktır. Özellikle son yerel seçimlerden sonra faşist AKP-MHP iktidarının tabanı hızla erimektedir. AKP'nin içi durmadan kaynıyor. Bir milyona yakın üyesi AKP'yi terk etmiş, yeni kurulacak partilere yönelmeye başlamıştır. Zamlardan, pahalılıktan bezmiş geniş halk yığınları artık sırtını Erdoğan'a dönmektedir. Erdoğan'ın oy oranı çoktan çekirdek denen %30'un altına düşmüş durumdadır. İktidar elden gitmektedir. Bu gidişi durdurmak için Erdoğan tek çareyi Suriye'de Kürtlere karşı yeni bir savaşta görmektedir. Vatan batacak, insanlar ölecek, halklar Türk halkına düşman olacak, onun umurunda değildir. Onun için önemli olan tek şey iktidarıdır. Bu gerçek niyetini örtmek için O, sürekli bir "PKK-YPG terör tehlikesi" var etmekte, milliyetçiliği ve şovenizmi körüklemekte, toplumda kutuplaşma ve gerilimi arttırmakta, Kürt sorunun barışçıl çözüm yollarının önünü kapatmakta, tek yolun savaş olduğunu halka dayatmaktadır.

O şimdi bu savaşı Kuzeydoğu Suriye'ye girerek başlatacaktır. Erdoğan'ın başlatacağı bu savaş yeni zamlar getirecek, Türk lirasının dolar karşısında değerini pula çevirecektir. Trump'un mahvetmesine gerek kalmadan Türk ekonomisi mahvolacaktır. Uluslararası alanda Türkiye komşularıyla geçinemeyen saldırgan bir devlet olarak görülecek, itibarı iyice düşecektir. Türkiye'yi zor günler beklemektedir.

Erdoğan'ın bu tehlikeli gidişine, Fırat'ın doğusuna yapacağı operasyona, savaşa karşı çıkmak Türk işçi ve emekçilerinin, aydın ve sanatçılarının, gençlerin ve kadınların, devrimci ve demokratik, barış ve ilerici güçlerinin önünde duran en acil görevdir. Az da olsa savaşa karşı barış sesleri toplumun her kesiminden yükselmeye başladı. Ama bu daha bir çığlık haline gelmedi. HDP dışında muhalefet partileri, CHP'de dahil, Erdoğan'a karşı olmalarına rağmen hamaset politikasından kurtulamamakta, Mecliste savaş tezkeresine oy vermektedirler. Ama onların tabanında insanlar onların bu tutuma karsı çıkmakta, savaşa karşı savaşmak gerekir demektedirler. Şimdi ise Erdoğan'ın savaş girişimlerine karşı tabanda farklı politik ve dünya görüşüne sahip CHP'li, İYİ Partili, SP'li, AKP'li insanların, barışsever Kemalist'inden Müslüman'ına kadar geniş bir çevrenin katılacağı güçlü bir barış hareketi yaratma zamanıdır. Erdoğan'ın savaş tamtamlarına kanmayalım. O bunu güçsüzlüğünden yapmaktadır. Nasıl onu yerel seçimlerde yendiysek, şimdi onu yine yenmemiz mümkündür. Ona, bu savaşı yapmasına izin vermeyebiliriz. Bunun için bütün güçlerin toplanacağı geniş bir barış ittifakı yaratalım. Bu yalnız

savaşı önlemeyecek, Erdoğan'ın da sonunu getirecektir.

Savaşa hayır! İster Türkiye'de, ister Irak'da, ister Suriye'de olsun, Kürt sorununun barış ve müzakere yoluyla çözülmesini talep edelim.

Savaş yıkım, acı ve gözyaşı demektir, barışı inşa, dostluk ve kardeşlik demektir.

Erdoğan'a Suriye'de Kürtlere ve diğer halklara karşı yeni bir savaşa izin vermeyelim!

Toplantılar, mitingler, yürüyüşlerle savaşa karşı çıkalım!

TKP 1920 , 08.10.2019
Www.tkp-online.com

Ji şer ra Na!

Berdevama rûpela 1

Tirkiyê xweş kir. Paş hingê Pentagonê got ”em napejirînîn” Trump radigehîne eger Tirkiye derkeve derî sinorên min diyarkirî ez dê aboriya wan têk bibim. Her çend hindek senatoran bertekên gelek dijwar jî pêşkêş kirine, lê ev rêxweşiye berdewam e. Erdogan ev rewşe ji bo xwe firset dît û bilez zêdetir hêzên leşkerî şandine ser sinorî. Ser erkaniya Tirkiyê diyar kir ”amadekariyên me bê kêmasîne” Erdogan û çapemeniya doraliyê wî bi hevdengî bi henderana şer û gefan raya giştî êxistine nav cendereke zordestiyê û dixwaze wan ji bo şer amade bike. Bi derewan û xapandinan propagande dike ku rêxistina ”terorê” YPG li ser sinorên me gefe.

Lê ev êrişa li ser bakurê rojhilata Sûriyê êrişek dijî ”terorê”nîne, êrişeke ku, dijî gelê kurd tê darxistin. Eve êrişeke li ser pêkhateya gelan ya bakurê Sûriyê, li ser statuya ku kurdan afirandine. Nunerên gelên li bakurê rojhilata Sûriyê, û rêveberiya hêza hevbeşa van gelan ya leşkerî Hêzê Demokratik a Sûriyê HDS, hêzên Amrika û li gel hêzên Tirkiyê li ser ”Mekanîzma Ewlekariya Sinoran” hemmû berpirsiyariyên xwe bi cî anin. Ji bo ku şerek li gel Tirkiyê rû nede hemû hewlên xwe dan. Lê dîsan diyarkirin, eger Tirkiye li ser vê jî êrişî wan bike ew dê mafê xwe yê ”xwe parastinê” dê bikar bînin. Gelên Ereb, Kurd, Suryanî, Asûrî, bi hevra dê dijî êrişên Tirkiyê bisekinin, ”mafên xwe yên rewa, di paraztina welatê xwe de” dê ciyê xwe bigirin. Ertêşa Tirk dê li bakurê rojhilata Sûriyê rûberûyi gelên ku welatê xwe diparêzin bêt. Ev gelene dê dijî avadankirina gund û cîwaran ji bo penaber û cihatçiyan li ser axa xwe ya dagîkirî derkevin, bitekoşin. Tirkiye bi vê êrişê ve dê tovê nifaq û dijminahiyê di navberaxwe û Kurdan, Ereban û gelên din biçîne û bi sedsalan nayê ji bîr kirin, dê bibe sedemê birînên kûr ku, nayên pêçan. Gelê Tirk dikare rê nede vê êrişê.

Bi vê êrişê Erdogan Tirkiyê bilez dikêşîne nav şereheriya Rojhilata Navîn. Trump ”lamba kesk” pêxist lê her we berpirsiyariya girtiyên şervanên ÎŞÎD ê yên van du salên dawiyê jî xiste stuyê Tirkiyê. Trump ne tenê gardiyanî nîgehvanîya ÎŞÎD çiya dide Tirkiyê, lê her we tekoşîna dijî ÎŞÎD ê jî hewaleyî Tirkiyê û Erdogan dike. Ew şanên ÎŞÎD ê ku bi

aliyê Erdogan ve dihatine paraztin û bihêzkirin her we bi aliyê YPG û SDG ê hatine têkbirin, niha di van mercên şer da dê dîsan zindî bibin û vê carê jî dê berengarî Tirkiyê bin ku Tirkiyê erkên YDA girtiye ser xwe. Me kiryarên vana (ÎŞÎD) di êrişa komkujiya Gara Enqerê de dît. Erdogan bi vê êrişê tevnek nû bi serê Tirkiyê re radiçîne.

Wek Erdogan welatî radikêşîne nav xeteriyeke bi vê mezinahiyê, deh hezaran insan dê bêne kuştin, di vî şerî de çavên dayikan ji rûndikan za nabin. Ew bi hemî hêza xwe ve, vî şerî himbêz dike, tenê ketiye ramana berjewendiyên xwe û dirêjkirina temenê rêveberiya xwe. Teybeten paş hilbijartinên dawiyê yên herêmî bingehê hevpeymana faşîsta AKP-MHP bilez dihele. Hilkelînên mezin di nav AKP de hene. Nêzîkî milyonek endaman AKP terikandin û ber bi partiyên nû bêne avakirin ve diçin. Xelkê ku bi bilindkirina nirxê kel û pelan, giranbahayiyê naçar mayî êdî pişta xwe didine Erdogan.

Rêjeya dengên Erdogan ji zûde ketiye bin %30. Desthelatdarî ji destê wî diçe. Ji bo pêşîgirtina vê pêvajoyê tenê rêyek destê Erdogan de maye, ew jî şerekê dijî Kurdên Sûrî destpêbike. Welat dê têk here, mirov dê bimirin, gelên din dê bibine dujminê gelê Tirk, lê qet xema wî nîne. Ji bo wî tenê desthilatdarî girînge.

Ji bo veşartina vê hişmendiya xwe ya rasteqîn ew her dem "xetera terora PKK-YPG rojevêde digire. Asta nijadperestî û şovenîzme bilind dike, di civatê de hevrikî û duberamberiyê zêde dike, rê li ber çareseriya pirsa kurd ya aştiyane digire, tenê wek çareserî rêya şer li ber girseyên gel datîne.

Ew niha bi dagîrkirina rojhilata bakurê Sûriye ve dest bi vî şerî dike.

Li gel vî şerî bilindkirina nirxên kel û pelan yên nû dê bêne pêş, nirxê lîrayê tirk li hember dolarî dê gelek bikeve. Bêyî hewcedariya Trump aboriya Tirkiyê dê têk biçe. Di qada navnetewîde dê Dewleta Tirkiye wek welatek êrişkar û li gel cîranên xwe neguncaw bête nasîn û rûmeta Tirkiyê dê yek car bikeve. Rojên zor û zehmet li pêşiya Tirkiyê ne.

Pêşî lêgirtina vê pêvajoya xeter ku êrişa li ser rojhilata Firatê Erdogan destpêkiriye, dijî derketina şer, bi seretayî erkê herî girînge li pêşiya, karger û kedkar, ruşenbîr û hunermend, ciwan û jin, şoreşger û demokrasîxwaz, hêzên pêşverû û aştixwazên Tirk e. her çend kêm jî be, dengên nerazîbûna li ser şer ji bêşên civakê bilind dibin.

Lê eva nehatiyê bi asteke hewar kirinê. Xeynî HDP ê partiyên muxalefet CHP ji di nav de, her çend dijî Erdogan jî bin lê, ji vê siyaseta hemasetê rizgar nabin û di meclisêda ji bo tezkera şer dengên xwe didin. Lê nav refên wan de hevadarên wan dijî helwesta wan derdikevin, dibêjin divê dijî vî şerî, şer bête kirin.

Êdî dem hatîyê em dijî şerxwazîya Erdogan, ji hişmendiyên ciyawaz, bereyek berfireh, bi hêz û aştîxwaz, ji dijberên şer ji nav refên CHP, IYI Partî, SP, AKP, ji Kemalîstên aştîxwaz û heta îslamiyan ava bikin. Em bi derew û delesên Erdogan yên şer nexapîn.

Ew ji bêhêzî û neçariya xwe vêdike. Çawa me ew di hilbijartinên herêmîde têk bir, niha jî em dikarîn di vê pêvajoya wî destpêkirî de wî têk bibîn. Em dikarîn rê nedeyne wî ku ew vî şerî li ser med de bisepîne. Ji bo wê jî, bi beşdarbûna hemû hêzan em dikarîn hevpeymaniyeke aştiyê biafirînîn.

Eva tenê pêşiya şer nagirê, lê dê dawiya Erdogan jî dê bîne.

Ji şer ra na!

Çi li Tirkiyê, çi li Iraqê, çi li Sûriyê be em daxwaza çarenivîsa pirsgirêka Kurd bi rêyên aştiyane û dialogê bikin.

Wateya şer malxirabî û rûndikên çavanin, wateya aştiyê dostî û birati ye.

Em rê nedeyne Erdogan li Sûriyê dijî kurdan û gelên din şreke nû bajo!

Bi civînan, bi xwenîşandanan, werin em dijî şer derkevîn!

TKP 1920 , 09.10.2019

Www.tkp-online.com

Komünistlerin Yeni Şiarı „8 Saatlik Ücretle, 6 Saatlik İş Günü“ Olmalıdır

Suphi İLERİ (1. Bölüm)

Dört saatlik işgünü bugünden mümkündür.

İş Saatleri Kısaltılsın, Ücretler Yükseltilsin!

İnsanı bedenen ve ruhen tüketen, sosyal hayatı yok eden uzun çalışma saatleri bugün dünya işçi sınıfının yaşadığı en büyük problemlerden biri olarak karşımızda duruyor. 8 saatlik işgünü kâğıt üzerinde durmaya devam ettiği ülkeler de dahil olmak üzere, işçilerin günlük çalışma saati fiiliyatta 12-14 saate çıkıyor.

2011 verilerine göre, ortalama haftalık çalışma saatlerinin uzunluğu bakımından Türkiye 35 OECD ülkesi arasında birinci sırada yer alıyor. İşyerlerinin büyük bir bölümünde çalışma saatlerinin fiilen günde 12-14 saate uzaması ve enselerinde sıcaklığını sürekli olarak hissettikleri işsizlik tehdidi, örgütsüz işçileri çaresizlik duygusuyla bu duruma boyun eğmek zorunda bırakıyor. Açgözlü kapitalistler, part-time olarak işe aldıkları işçileri bile günde 6-8 saat çalıştırıyorlar. Hafta tatili, bayram tatili gibi olgularsa çoktan tarihe karıştı. Kuşkusuz bu sadece Türkiye işçi sınıfının yaşadığı bir sorun değil. Neoliberal politikaların amansızca hayata geçirildiği son otuz yıldır, sendikal örgütlülüğü tarumar olan işçi sınıfı tüm dünyada burjuvazinin ağır saldırıları altında inliyor ve iş saatlerinin uzatılması bu saldırıların ilk sıralarında yer alıyor. 2019 yılına gelindiğinde Türkiye'de işveren sınıfı inadına 8 saatlik iş günü mücadelesinin zafer günü 1 Mayıs'larda resmi tatile rağmen işçileri mesaiye zorluyor.

İşgününün kısaltılması, burjuvazi ile işçi sınıfı arasında yüzyıllardır süren mücadelenin başlıca taleplerinden biri olagelmiştir. Kapitalizmden önce emekçilerin günlük çalışma süresi günün aydınlık saatleri, mevsim ve iklim koşulları gibi doğal sınırlarca belirlenip 8 saati geçmezken, yıllık ortalama bunun çok daha altında olup çalışma temposu bugünle kıyas kabul etmez ölçüde daha düşüktü. Fakat burjuvazinin azgın kâr hırsıyla karakterize olan kapitalizm bu doğal durumu korkunç bir işgücü yıkımı eşliğinde acımasızca değiştirmiştir.

18.Yüzyılın son çeyreğinde makineleşme ve modern sanayinin doğmasıyla birlikte, burjuvazi çalışma temposunu alabildiğine arttırırken iş gününü de sınır tanımadan uzatmıştır. Bu durum, Marx'ın deyimiyle, ahlâkın ve doğanın, yaşın ve cinsiyetin, gecenin ve gündüzün bütün sınırlarını yıkmıştır.

Makineleşme işgününün kısalması olanağını da beraberinde getirmesine rağmen, pratikte bunun tam tersi olmuştur. Zira patronlar, yeni makinelerin maliyetini mümkün olduğunca kısa sürede çıkarmak ve uyguladıkları yeniliğin avantajlarını en kısa sürede devşirmek, bunun için de makineleri mümkün olduğunca uzun süre çalışır durumda tutmak istiyorlardı. Bu ise işgününün kısalmasına tam ters yönde bir eğilim anlamına geliyordu ve işçilerin günlük çalışma süresi birden 16 saate fırlamıştı. 16 saate çıkan işgünüyle işçi sınıfını fiziksel imhaya sürükleyen burjuvazinin bu azgınlığı, ilerleyen yıllarda gelişen sınıf mücadelesiyle belli ölçülerde sınırlanabilmiş ve işgünü 12 saate kadar indirilmiştir. Burjuvazi uzun

yıllar boyunca insani olmaktan çok uzak olan bu sürede ayak diremiş, fakat işçi sınıfının kararlı mücadeleleri sonucunda çalışma süresini daha da indirmek zorunda kalmıştır.

8 saatlik işgünü, bilindiği gibi, işçi sınıfının 1 Mayıs'ı ve 8 Mart'ı da doğuran en önemli mücadele taleplerinden biri olmuştur. 1800'lerin son çeyreğinden itibaren giderek güç kazanan bu talep sosyalist hareketin de en temel taleplerinden biriydi. Ve nihayetinde, gerek güçlenen sosyalist hareketin gerekse Ekim Devriminin (devrimin 1 nolu kararnamesi 8 saatlik iş gününü de kapsıyordu) yarattığı basınçla, 20. yüzyılın ilk çeyreğinin ardından pek çok kapitalist ülkede işgünü 8 saatle sınırlanmak zorunda kalınmıştı. Ne var ki Sovyetler Birliği'nin çöküş sürecine girmesi sosyalist harekette büyük bir kan kaybına ve sendikal hareketin hızla gerilemesine yol açtı. Bunun sonucunda ise iyice dizginsiz bir hal alan neoliberal saldırılarla 8 saatlik işgünü işçi sınıfının geniş kesimleri açısından fiilen ortadan kalktı.

19.ve 20. yüzyıla damgasını vuran iş gününün kısaltılması talebi

19.ve 20. yüzyıla damgasını vuran iş günün kısaltılması talebi, son otuz yıldır dünya genelinde ve Türkiye'de sendikal hareketin alabildiğine gerilemesi nedeniyle neredeyse işçilerin mücadele konusu olmaktan çıkmıştır. “Mücadele”yi ufak ücret artışlarına indirgeyen sendika bürokrasileri, işçi sınıfının bugün içinde bulunduğu durumun doğrudan sorumluları arasında yer almaktadır. Bugün gelinen noktada, yüz milyonlarca işçi işsizken, yüz milyonlarcası 8 saati fersah fersah aşan sürelerde çalışmaya mahkûm edilmiş durumda. Bir tarafta günde 12 saat, haftada 6, bazen 7 gün çalışan, diğer tarafta işsizlik girdabında yaşam savaşı veren milyonlarca işçi.

Akıl almaz bir hızla gelişen teknolojik ilerleme sayesinde emeğin verimliliği yüz yıl öncesiyle kıyaslanmayacak ölçüde artmışken, işçi sınıfının ağır bedeller ödeyerek elde ettiği 8 saatlik işgünü, yüzmilyonlarca işçi için hayal olmuş, vahşi kapitalizm döneminin korkunç uzunluktaki çalışma saatlerine geri dönülmüş durumdadır. Bu gelişme sayesinde, işyerlerinin fiziksel ve geçici koşullarından bağımsız; evde, taşıt araçlarında sorunsuz çalışma mümkün hale gelmiştir. Bu durum, sosyal politika önlemlerine odaklanmaktan, istihdam politikası girişimlerine odaklı, rekabet merkezli politikaların yanı sıra "sınırsız çalışmayı"da beraberinde getiriyor. Sınırsız çalışma, işçi, emekçi için iş ve sosyal yaşamın yer değiştirmesi anlamına gelmektedir.

Gelecek hakkında asla emin olamayacağı esnek bir işgücü piyasasında olan işçinin, çalışmasının sonuçlarının iyi olduğundan emin olamaması, işsiz kalma korkusuyla, kendini göstermek için otomatik olarak çok çalışır. Belirsizlik, kendisinden beklenenin yüksek olması, artan rekabetçi bir ortam yaratır, işsizliğiyle iş piyasasının dışında üretici ve tüketici olamayacağı için, iş piyasasında kalmayı tercih eder. Bu durum; ölüm ve cehenneme gitme korkusuyla, cennete gitmek için sürekli Tanrı'nın istediği gibi yaşamaya çalışan bir dindarın yaşamına benzer. İşçiler de, rutin çalışma yerine, esnek ve onu koruyan koşulların ortadan kalktığı, daha fazla sömürü, daha az sosyal yaşam anlamına gelen piyasada; ne kadar iyi olduklarını bilmeden, övgü almadan, güçlü durmaya çalışarak habire çalışırlar.

Günümüz dünyasında yeni teknoloji, 4.0 teknolojisi

Teknolojik-bilimsel gelişmeler hem istihdam etmede hem de ücretlerde dehşet verici sonuçlarla kapitalist ekonomiyi yeniden biçimlendirmektedir. Teknolojideki eğilimleri yakından bilen ve en az robot ve yazılım bilgisine sahip olan akademik ve teknolojik entelektüeller kapitalist toplumun geleceğini araştırmaya çalışırken, bu soru Marksistler için de son derece önemlidir. Tarihsel materyalizme göre insanın bir sosyal varlık olarak ortaya çıkması üretim *ve* üretici güçlerin gelişimiyle olmuştur: İnsanın toprağı ekmesi ve hayvancılık yapmaya başlamasıyla, kay-

da değer bir artı değerle; özel toprak mülkiyeti ve kölelikle ilk kez toplumsal sınıflar ortaya çıktı. Avrupa'da köleliği, binlerce yıl süren ılımlı bir kölelik biçimi olan feodalizm izledi. Şimdi, yaklaşık 500 yaşında olan kapitalizm, sonunda burjuvazinin yükselişine yol açan metalurji, madencilik ve diğer teknik gelişmelere dayanarak feodalizmden doğdu.

Kapitalizm bugün dijital çağın kesişiminde. İnsanlık tarihinin en devrimci teknolojisi, çarpıcı bir biçimde gelişiyor. Ancak bu gelişim, özel mülkiyet tarafından belirlenen gündemlerle gerçekleşiyor ve kaçınılmaz olarak ekonomik ve sosyal krizlere doğru yol alıyor. Bu çelişki, sadece Marksist açıdan değil, gerçekçi gözlemlere dayanarak, biraz objektif bakan bir gözlemci için de son derece açık bir durumdur.

Fakat, temel sorunu veya çözüm olarak, çağdaş gelişmeleri anlamak ve tarihsel bir perspektiften bakmak için, 1847'de yazılmış Komünist Manifesto'ya geri dönmek gerekiyor. Marks burada, binlerce yıl boyunca üretici güçler adım adım değiştikçe kapitalizmin doğası gereği yavaş yavaş gelişen tüm toplum sistemlerinden nasıl farklılaştığını açıklayarak, üretimdeki kapitalizmin kontrol edilemez ve patlayıcı gelişiminin aksine, bu yavaş gelişmeye karşı çıktı:

„Üretim araçlarında, dolayısıyla üretim ilişkilerinde ve dolayısıyla tüm toplumsal ilişkilerde sürekli devrim yapmaksızın burjuvazi var olamaz. Buna karşılık, eski üretim tarzının değişmeksizin korunması da tüm eski sanayi sınıflarının ilk varoluş koşuluydu. Üretimde sürekli dönüşüm, tüm toplumsal kesimlerin aralıksız sarsıntıya uğratılması, sonsuz güvensizlik ve hareket, burjuva döneminin tüm ötekilerden ayırt edici niteliğidir…. Sürekli genişleyen sürüm ihtiyacını karşılamak için burjuvazi, yer yuvarlağının bütününe el atmakta. Her yerde yerleşmesi, her yerde yapılaşması, her yerde bağlantılar kurması gerekiyor.… Burjuva üretim ve değişim koşulları, burjuva mülkiyet ilişkileri, öylesine büyük üretim ve değişim araçlarını oluşturma büyüsünü başarmış o burjuva toplumu, yer altından kendi çağırdığı güçlere artık hükmedemez olan cinci hocalara dönmüş durumda…“

Günümüz dünyasında yeni teknoloji, 4.0 teknolojisi gibi gelişmeler giderek işsizliği artırıyor. Bu gelişmelerin öncülerinden gelen açıklamalarda maalesef iç karartıcı. Önümüzdeki süreçte işsizliğin daha da artacağını haber veriyorlar. Yapay Zeka, robotlar ve otomasyon üretimin içinde rol aldıkça insan elinin yerini makinelerin aldığı bir dünyaya doğru gittiğimizi ve bir avuç yüksek kalifiye insan dışında insan emeğinin üretimde yer alamayacağını söylüyorlar.

Aslında teknolojinin geldiği seviyede insan emeğinin ürünü, otomasyonla başlayan üretimde verimlilik ve artı değerdeki artış insan emeğinin ürünüdür. İnsan tarih boyunca emeği ile var oldu. Gelecek de insanın emeği ile var olacaktır. Yeni Dünya yine insanın omuzları üzerinde yükselecektir. Bugünkü dünyada üstünlüğü ele geçirmiş olanlar şimdilik kuralları kendileri koyuyorlar. İnsanın ve emeğin payını yok sayıyorlar. İnsanlık ve emekçiler onlardan sınıfının haklarını, insanca yaşamın gereklerini vermelerini beklemiyor, bu hakları kendilerinin almaları gerektiğini biliyor. Üretim araçlarına

sahip olmaktan dolayı küresel sermayenin sahipleri ve CEO'ları devasa üretim ve artı değer artışına hâlâ el koyuyorlar, gasp ediyorlar. Dünya'da kendilerinden başkasına ihtiyaç yokmuşçasına doğayı ve insanı katlediyorlar. Emekçilerde ise *„hak verilmez alınır“* sesleri cılız da olsa yükselmeye başlamaktadır.

1930'lu yıllarda Keynes, teknolojiyle verimlilik artışının mesaileri düşüreceğini öngörmüştü

Marx Das Kapital'de, emekçiler tarafından sürekli üretilen artı değerin kapitalistler tarafından gasp edilmesini bu üretim tarzının itici motivasyonu ve hedefi, „mutlak yasası“ olduğunu belirtir. Artı değer kapitalizmde işgünüyle ilgilidir. Kapitalizmde iş günü zorunlu çalışma zamanı ve fazladan çalışma zamanı olarak ayrılır. Zorunlu çalışma zamanında, mesela 4 saatte, işçiler ücretlerine tekabül eden kendi emek gücünün değerini yaratır. İşgününün diğer saatlerinde, mesela 4 veya 6 saat daha fazladan parasız olarak çalışır ve kapitalistler bu zamanda üretilen mala karşılıksız artı değer olarak el koyar. Bu nedenle kapitalistler artı değeri büyütmek için işçileri, kendi emek güçleri için zorunlu olan çalışma saatinin çok çok üstünde mesela 10-12 saat çalıştırırlar. Sanayileşmenin ilk yıllarında iş günü 15-16 saatti. Marx bu şekilde iş gününün uzatılmasıyla elde edilen artı değeri „mutlak artı değer“ olarak tanımlar. Böyle bir iş günü ise işçiler için ölümcül çalışma koşulları demektir. İşçiler zamanla örgütlenip verdikleri mücadelelerle iş gününü sınırlandırdılar. İş gününün sınırlandırılması demek artı değerin küçülmesi demektir, zira artı değerin yaratıldığı fazladan iş saatleri azalmıştır. Kapitalistler genellikle yasalarla sınırlanan 8, 10 veya 12 saatlik iş gününde fazladan çalışma saatlerini arttırmak için tek çare olarak emeğin değerinin, karşılığının üretildiği zorunlu çalışma saatlerini düşürme, azaltma yoluna giderler. Üretici güçlerin, bilim ve tekniğin gelişmesi sayesinde artan iş üretkenliği ve entansif çalışma koşullarında emeğin kendi değerini üretmesi için zorunlu zaman, mesela 4 saatten 2 saate, hatta günümüzde bir saat ve altına düşmüştür. Marx bu şekilde sağlanan artı değere *„rölatif artı değer“* der. Kapitalistin hedefi karşılıksız el koyduğu fazladan çalışma saatini, artı değeri büyütmektir, bunun için sürekli iş üretkenliğini, üretimi, dolayısıyla artı değeri, kârını arttırmaktır. O artan üretim ve iş üretkenliği karşısında bir an bile, işçileri düşünüp, çalışma saatlerini düşürmeyi, işsiz olanları işe almayı aklının ucundan bile geçirmez, tam aksine hâlâ mesailerle iş gününü uzatmaya çalışır. Çalışanlar işsiz kalmış, aç kalmış, onun umurunda değildir, hümanizm ondan fersah fersah uzaktır. İş gününün kısaltılması, çalışma saatlerinin azaltılması ancak çetin sınıf mücadeleleriyle elde edilebilir. Marx Birinci Enternasyonal'in Kuruluş Çağrısında, emekçi çocuklarının kanını emen İngiliz kapitalistlerine karşı İngiliz işçi sınıfının 30 yıl mücadelesi sonunda elde ettiği 10 saatlik yasal iş günü için şöyle der:

„Çalışma saatlerinin yasal olarak sınırlandırılmasına ilişkin bu mücadele daha da amansızca şiddetlendi, çünkü açgözlülüğü ürkütmesi dışında, bu mücadele, aslında, orta sınıfın ekonomi politiğini oluşturan arz ve talep yasalarının gözü kör egemenliği ile, işçi sınıfının ekonomi politiğini oluşturan toplumsal öngörünün denetlediği toplumsal üretim arasındaki büyük çekişmeyi etkiliyordu. Böylece, On-Saat Yasası, yalnızca büyük bir pratik başarı olmakla kalmıyordu; bu bir ilkenin zaferiydi; orta sınıfın ekonomi politiği, işçi sınıfının ekonomi politiğine ilk kez böylesine apaçık yenik düşüyordu.“ Marx için çalışma saatlerinin düşürülmesi mücadelesi işçi sınıfının burjuvaziyi alenen yenme mücadelesidir.

Artı değerin „rölatif“ arttırılmasıyla ortaya çıkan üretim ve artan emek üretkenliği koşullarında Marx'tan sonra bir çok burjuva aydınları tarafından iş saatlerinin azaltılacağı hayallerini yaratmıştır. Bunlardan biri de Keynes'tir. 1930'da, ekonomist John Maynard Keynes teknolojik değişimin ve ve-

rimlilik artışının, en sonunda bizi haftada 15 saatlik bir çalışma tablosuna ulaştıracağını öngördü. Fakat son birkaç on yıldaki önemli verimlilik kazancına rağmen, haftada hala ortalama 40 saat çalışıyoruz. Yetmiyor fazla mesailer yapıyoruz.

Keynes'in mantığına göre *"az iş, çok üretim"* ile *("daha verimli olmak" olarak da bilinir)*, tüm ihtiyaçlarımız daha az çalışma ile karşılanabilir ve bize daha fazla boş zaman kalabilirdi. Fakat Keynes'in zamanından bu yana araştırma ve veriler ortaya koyuyor ki şirketler, verimliliğin yararlarını kendilerine sakladılar.

Yaşadığı zaman zarfında Keynes, otomatik fabrikaların, seri üretimin ve daha büyük ölçüde elektriğin, buharın ve kömürün kullanımının artışına şahitlik etti ve 1919'dan 1925'e kadar Amerika Birleşik Devletleri'nde fabrika üretimlerinin %40 oranında arttığını yazdı. Bu üretkenlik artışı, yüksek yaşam standartlarına imkân sağladı ve iş dünyasını kökten değiştirdi. Gelecek teknolojilerin bir kez daha aynı şeyi yapabileceğini tahmin etmek Keynes için pek de zor değildi. Ama bunun için sınıf mücadelesi ve kapitalizmin yenilmesi gerektiğinden bahsetmiyordu.

2014'ten İtibaren Dünyanın Yeni Zenginleri de Keynes Gibi Kehanetlerde Bulundular.

Kapitalizmin alabildiğine keskinleşen çelişkilerini çıplak bir şekilde dışa vuran bu tablo, sınıf mücadelesinin daha da yükselerek sistemi tehdit eder boyutlara ulaşmasından endişe eden kapitalistleri de zaman zaman bazı gerçekleri itiraf etmeye itiyor. Gelir dağılımdaki eşitsizliği sosyal-demokratik önlemlerle aşmayı vaaz eden burjuva ideologların sayısı az olmadığı gibi, iş saatlerinin kısaltılması gerektiğine vurgu yapan burjuvalar da son dönemlerde çeşitli açıklamalarla öne çıkmaya başlamışlardır. Google CEO'su Larry Page'in ve dünyanın ikinci en zengin kapitalisti olan Carlos Slim'in 2014 yılında yaptıkları açıklamaları da bu bağlamda değerlendirmek gerekiyor.

Carlos Slim

Meksikalı milyarder Carlos Slim, insanların çalışma ve ev yaşamları arasında bir dengeye kavuşmasının çözümünün haftada üç gün çalışmaktan geçtiğini söylüyor. İşçilerin günde 11 saatten 3 gün çalışmasının (dolayısıyla haftalık çalışma süresinin 33 saate indirilmesinin), geri kalan dört günde ise eğlenceli aktivitelerle kendilerini yenilemelerinin çok önemli olduğunu söylüyor.

Benzer şekilde Larry Page de, mevcut kaynakların, insanların gerçekten mutlu olmak için ihtiyaç duyduğu şeyleri ev, güvence, çocukları için daha iyi olanaklar vb. karşılamak için yeterli olduğunu ve bunun için gereken çalışma süresinin de şu andakinden çok daha kısa olduğunu itiraf ediyor. Page, bu sorunun tek çözümünün iş haftasının kısaltılması olduğunu söylüyor. Ama iş icraata gelince sınıf olarak kapitalistler çalışma saatlerinin uzatılmasından yana çıkarlar. Marx'ın da belirttiği gibi işgününün kısaltılması burjuvazinin, yani *„orta sınıfın ekonomi politiği, işçi sınıfının ekonomi politiğine… apaçık yenik“* düşmesiyle mümkündür.

Bir Verimlilik Patlaması

Bir çalışmaya göre, 1970'den bu yana, "ofis tabanlı sektörlerde" verimlilik, neredeyse sadece bilgi işlem gücü sayesinde %84 oranında arttı. Diğer bir değişle, 1970'de bir ofis çalışanın 5 saatini aldığı bir işi, bugün bir ofis çalışanı 1 saatte yapabilmekte. 1970'de bir günlük tam mesai, şu an 1,5 saatte tamamlanabiliyor.

Dijital devrim, her bir işçinin yapabileceği iş miktarını önemli ölçüde arttırdı. Ama işçisiz olmuyor. Vasıflı veya vasıfsız emek varlığını sürdürüyor. Hem de daha verimli olarak sürdürüyor. Üretim araçlarını

geliştiren nitelikli emek ise şirketlerin kârlarını katlamaya devam ediyor.

Tarım dâhil, yeni teknolojiden en çok yararlanan endüstriler, sadece 1993'ten 2004'e kadarki teknoloji patlamasının en yüksek olduğu dönemde verimlilikte %46 art iş kaydetti. Tarım teknolojisindeki devrim bu "verimlilik patlamasının" temel nedeniydi.

Şu an, Keynes'in hayal ettiğinin iki katı üretkeniz.

Durağan Çalışma Saatleri

Fakat bu önemli verimlilik kazanımları çalışma saatlerini daha aza indirmiyor. Bunun nedeni ise kısmen politik, kısmen de ekonomiktir.

Verimlilik kazanımları, çalışma saatlerini azaltmak yerine, daha büyük verimlilik kazanımına dair talepleri doğurdu. Mesela Malcolm Turnbull ve Bill Shorten '*Çok verimlilik, daha fazla işe ve daha fazla maaşa sebep olur.*' konusunda hemfikirdi. Diğer taraftan Keynes, daha az işin, daha az çalışma saatinin tam tersine daha yüksek maaşın olduğu bir ekonomi öngörmüştü.

Ekonomik boyutta, verimlilik kazanımları çoğu şirketin üst düzeyleri tarafından hâlâ gasp edilmektedir. İşçi maaşlarındaki ücret artışı yatay seyrederken, CEO maaşları yıllar içerisinde müthiş artmış; onlarında son dönemde kazanç artışları duraksadı. Ekonomik Politika Enstitüsü'nün bir raporu, 1978'den bu yana CEO maaşlarının, normal maaşların yalnızca %10.2 artışı ile karşılaştırıldığında %937 arttığını ortaya çıkardı. Diğer bir deyişle, üretkenliğin yararları direkt şirketlerin üst tabakasına hizmet etmiş.

Birçok endüstri şirketi verimlilikteki iyileşmeleri, yaptıkları iş miktarını arttırarak daha çok büyümek, daha çok kazanmak için kullandılar.

Komünistler de dahil 1990'lar ve 2000'lerin başındaki verimlilik patlamasından kaynaklanan çalışma saatlerindeki düşüş fırsatını da kaçırdılar.

Önümüzde, yapay zeka ve robotlar gibi gerçekliklerin belirmesinden ve insanların geleceğin teknolojisine dair çizilen ütopyaları yeniden dillendirmeye başlamasından dolayı bizler, geçmişteki ekonomi gerçekleriyle başa çıkmalıyız.

Teknoloji, bizi özgürleşmenin çok ötesinde, aynı çalışma saatlerine mahkûm etmek ve sadece finans sahiplerine ve toplumun üst kesimine hizmet için kullanılıyor.

Düzgün bir şekilde tasarlanması gereken yeni teknoloji, bize bugüne kadar sunduğundan daha fazla boş vakit sunmalı. Fakat bunu yapmak için, verimlilikteki artış direkt olarak maaş zammına ve çalışma saatlerine bağlanmalı. Verimlilikteki artış aynı maaş seviyesinde çalışma saatlerinin azalmasıyla karşılanmalı. Bunda başarısız olunursa, bir avuç kişi, giderek daha zor şartlar altında çalışan diğer pek çok kişinin sırtından geçinmeye devam edecektir.

Dünyada yenilikçi teknolojinin en önemli öncülerinden (Güney Afrika asıllı Amerikalı mühendis, mucit, yatırımcı ve girişimci) Elon Musk: *"önümüzdeki süreçte işçinin yerini robotların alacağı bir Dünya'da Dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğu işsiz kalacak."* açıklamasında bulundu.

Bunun anlamı işçi sınıfına artık size ihtiyacımız kalmadı, yaşam treninden inin, dünyanın sahibi bizler, şirketlerimiz ve içinizden bir kaç süper nitelikli proleterle yolumuza devam edeceğiz demektir. Ama bunlar Lenin'in tekelci kapitalizmde gelişen üretici güçlerin, maddi koşulların nesnel olarak sosyalist devrimi hazırladığını unutuyorlar. Onlar şu anda sübjektif faktörün hazır olmamasından, zayıf olmasından böyle konuşabiliyorlar.

İşsizlik;

Barınaksızlık, sağlıksızlık, eğitimsizlik, açlık, yaşamla bağlarımızın kopması demektir.

Varlık içinde yokluk ve ölüme terk edilmek demektir.

İnsanlık Dünya emekçileri, işçi sınıfı buna boyun eğmeyecektir.

Onların öncü gücü Dünya Komünistleri bir yol bulacaktır.

Kapitalist Sistemin Sınırları

Ancak kapitalizmin ideologları teknolojinin nimetlerinden yararlanırken ücretler konusuna bilinçli olarak girmiyor ve kısalması önerilen iş haftasının ücretlere nasıl etki edeceği sorununu açıkta bırakıyorlar. İşçi sınıfı iş saatlerinin kısaltılması için mücadele eder, fakat bu mücadelenin olmazsa olmaz bir talebi daha vardır: Ücretlerin işçilerin insanca yaşayacağı düzeye yükseltilmesi! Çünkü bu olmadığı takdirde işçilerin geçinebilmek için ek iş yapmak zorunda kalacakları açıktır. Kapitalistler, *"az çalışıyorsan az kazanmayı göze alacaksın"* diyerek çalışma saatlerine paralel olarak ücretlerin de düşürülmesinin zorunlu olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Oysa kapitalist sistemin sınırları içinde, işçinin istediği şey, yine kendisinin ürettiği fakat patronun gasp ettiği değerin daha büyük bir kesimidir, o kadar!

Bugün başta Fransa olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerinde yasal haftalık çalışma süresi 35-40 saat arasındadır. Ne var ki bu durum işçi sınıfının yaralarına merhem olmamaktadır. Patronlar hükümetlere bu sürenin uzatılması yönünde sürekli baskı yapmaktadırlar. İşçilerin çalışma saatleri ve iş yoğunlukları artmakta; bir işçi iki ya da üç işçinin yaptığı işi ücreti artmaksızın yapmak zorunda bırakılmaktadır.

İşçi sınıfına yönelik saldırının bir ayağını da, ekonomik kriz bahanesiyle işten atmaların artması, esnek çalışma ya da part-time (yarı-zamanlı) çalışmanın yaygınlaşması oluşturmaktadır.

İş saatlerine paralel olarak ücretleri de düşürülen işçiler geçinebilmek için birden fazla iş yapmak ya da fazla mesailere katlanmak zorunda kalmaktadırlar.

Komünistlerin Yeni Şiarı „8 Saatlik Ücretle, 6 Saatlik İş Günü“ Olmalıdır

Suphi İLERİ **(2. Bölüm)**

Marx: *"Kapitalizm, krizin kendisidir"*

Marx, *"Kapitalizm, krizin kendisidir"* diyordu. Dolayısıyla krizden köklü kurtuluş, tek çare, sosyalizmdir. Marx, *"İşgünü, emek gücünün kendisini yeniden üretmek için gerekli olan emek-zamanın ne kadar ötesine uzatılabilir?"* diye sorar.

Sermaye bu soruya şöyle cevap verir: *"İşgünü, 24 saatlik tam günün, emek gücünün yeniden işe koşulabilmesi için mutlak gerekli birkaç dinlenme saati çıktıktan sonraki kısmıdır."* Marx'ın deyişiyle, *"Onu ilgilendiren biricik şey, bir günde harekete geçirilebilecek azami emek gücüdür. Sermaye, bunu elde etme hedefine, emek gücünün yaşam süresini kısaltarak varır."* Yani insan ömründen çalar.

Marx bu gerçekliği tarihsel bir örnek eşliğinde vurgular: *"Köle sahibi, atını nasıl satın alıyorsa işçisini de aynı şekilde satın alır. Kölesini kaybederse, köle pazarında yeniden harcama yaparak yerine konması gereken bir sermayeyi kaybetmiş olur."* Fakat kölenin insanca muamele görmesinin bir tür güvencesi olabilen iktisadi kaygılar, modern çağda köle ticaretinin başlamasından sonra (vaktiyle Amerika'da görüldüğü üzere), kölenin en ölçüsüz şekilde sömürülmesinin nedenleri haline gelmiştir. *"Çünkü kölenin yerini yabancı zenci kamplarından getirileceklerle doldurma olanağı bir kere doğunca, kölenin ömrünün uzunluk veya kı-*

salığı, yaşadığı süredeki üretkenliğinden daha az önemli hale gelir." Bu nedenle, Karayipler'de siyah derililerin insafsızca sömürülmesine dayanan tarım yüzyıllarca efsanevi zenginliklerin beşiği olurken, aynı zamanda milyonlarca Afrikalı'nın mezarı olmuştur.

Marx, *"sadece bir isim değişikliğiyle anlatılan senin hikâyendir"* der ve *"Köle ticaretinin yerine işçi piyasasını, Kentucky ile Virginia'nın yerine İrlanda ile İngiltere'nin, İskoçya'nın ve Galler'in tarım bölgelerini, Afrika'nın yerine Almanya'yı koyarak okuyun!"* diyerek geçmişi güne bağlar.

Marx'ın İngiltere için dile getirdiği dönemlerin çalışma koşulları o denli kötüdür ki, bu duruma isyan eden fabrika doktorları uzun çalışma saatlerini *"karanlık çağlara dönüş"* diye nitelemişlerdir. Bazı İngiliz yazarlar bir halk deyimini hatırlatarak ("all work no play"- hep çalışmak hiç oynamamak), bu çalışma koşullarının işçileri aptallaştıracağına ve yozlaştıracağına dikkat çekmişlerdir. Marx burada önemli bir noktaya işaret eder ve *"sermayenin doğası, gelişmiş biçimlerinde ne ise gelişmemiş biçimlerinde de odur"* der.

Normal bir işgününün yaratılması, kapitalistler sınıfı ile işçi sınıfı arasındaki uzun süreli ve az ya da çok saklı kalmış bir iç savaşın ürünüydü. Bu savaş önce modern kapitalist gelişmenin yurdu olan İngiltere'de yürütüldü, Fransa ağır aksak İngiltere'nin peşinden gitti. Bu tarihsel gerçekliği Marx çok güzel ifade eder: *"İngiliz fabrika işçileri yalnızca İngiliz işçi sınıfının değil, genel olarak modern işçi sınıfının dövüşçüsüydü; sermaye teorisini düelloya davet etmek için yere ilk eldiven atanlar da, İngiliz işçi sınıfının teorisyenleri olmuştu."*

Ne var ki, sermayenin işçiyi canının istediği şekilde çalıştırdığı koşullara oranla, iş gününü sınırlandıran yasaların çıkartılması, yine de işçi sınıfı açısından tarihsel bir kazanım olmuştur. Bu, Marx'ın deyişiyle, burjuvazinin cafcaflı "devredilemez insan hakları" kataloğunun yerini, işçilerin çalışma zamanını açıkça gösteren Magna Carta'nın (Büyük Özgürlük Fermanı) alması demektir. Zira işçi ancak bu sayede, kapitalist düzene karşı mücadeleye kafa yorabileceği ve katılabileceği bir zaman elde etmiştir. Bu gerçeklik, günümüzde işçi sınıfının tarihsel kazanımlarına sermayenin yönelttiği saldırılar altında sersemleyen, uzun çalışma saatleri ve fazla mesailer nedeniyle fabrikadan mücadele alanlarına uzanamayan işçilerin sergilediği durumla bir kez daha kanıtlanmış oluyor!

Avrupa Sendikalarının İhaneti

Avrupa sendikaları, kriz dönemlerinde krizin işçi atılmasına ve işsizliğe yol açan etkisini azaltmak üzere "Az süreli çalışma" formülünü gündeme getirmişlerdi. İşsizlik ve buna çare arayan Avrupa kapitalistlerine destek olan Avrupa sendikaları, işsizliği, işçilerin haklarını budayarak bertaraf etmeyi benimsemiş oluyordu. Örneğin, Almanya'da, 1995 yılı içerisinde, iş saati birçok işyerinde 35'e düşürülmesine rağmen tek bir işçi bile işe alınmadığını, fazla mesailerle işçilerin daha fazla sömürüldüğünü, Alman sendikalarının en ilerici kesimini oluşturan IG-Metal sendikasının 18. Kurultayında yapılan açıklamalar göstermektedir. Alman sendikalarının 35 saatlik çalışma süresine karşılık, fazla mesailerin sınırlandırılması önerisi ise, Alman Endüstri ve Ticaret Odası Başkanı'nın itirazına neden olmuş. Başkan, bunun "iş için birlik" projesinin, yani Alman ekonomisinin tehlikeye atılması anlamına geleceğini dile getirerek öneriyi geri çevirmiştir.

Türkiye'de ise bu öneri bizzat patronlar tarafından açıklanmış, bu da işçilerin öneriyi tepkiyle karşılamalarına yol açmıştır. Küçük üreticilerin kafası ise, "dünya pazarlarından pay kapma" safsatasıyla halen meşgul ediliyorken, kendi yağıyla kavrulmaya çalışan işletmelerin çoğu kapanma aşamasına gelmiştir. Dolayısıyla işsizliğe karşı önlem olarak, Türkiyeli patronların da dayanak noktası, haftalık çalışma süresinin azaltılması önerisi oldu. Oysa işsizliğin asıl nedeni, "daha az işçiye, daha çok üretim yaptırmak" veya "daha kısa zamanda, daha çok üretim istemek"tir. Hatta işçi yerine robot kullanmaya heves eden işyerlerinde, *"ürünlerinizi robotlara satın!"* diyen işçiler, önemli bir gerçeğe parmak basıyordu.

Kapitalist krizin ana nedeni, üretilenin tüketilememesi

İşsizlik, kapitalizmin kendine has bir hastalığı olmaya devam ediyor. Kapitalist krizin ana nedeni, üretilenin tüketilememesi, işsizlik, halkın alım gücünün düşmesi ise, "az iş, az ücret" formülünün uygulandığı bir ekonomide krizin daha da derinleşmesi kaçınılmaz olacaktır. Hem de daha da derinleşerek. Kapitalizm bir açmaz içinde. Daha fazla kâr güdüsü, kapitalisti, daha az işçiye düşük ücretle çok üretim yaptırmaya yöneltiyor. Bu durum ise, aynı zamanda tüketici olan emekçinin gerçekte ihtiyacı olan malı satın alamaması ve böylece stokların birikmesi sonucunu doğuruyor.

Kısacası, üretenler, üretimi ve dağıtımı kendi ellerine almadan, üretim planını kendileri yapmadan bu çelişki sürüp gider. Ama bunun için iktidarı da ele geçirmeleri gerekir ki, bunun ardından planlı ekonomiye geçebilsin, tüketebilecek kadar üretebilsin, o zaman üretim saatini de kendi belirlesin, üretileni hakça dağıtsın.

Krize karşı önlem olarak ileri sürülen tedbirlerin, işçi ve emekçilerin ücret ve sosyal haklarında gerileme, gasp gibi dayatmalar olarak gündeme geldiği dönemlerde, patronlar sınıfının, işçilerin hak alma eylemlerine girişmemesi için türlü manevralara girecekleri unutulmamalıdır. Özellikle seçim atmosferi içinde uzlaşma ve işbirliği dayatmaları beklenmez değildir. Türkiye'de "Aynı gemideyiz."safsatasıyla krizin faturasının işçiye, emekçiye ödetildiği gerçeği tüm çıplaklığıyla ortadadır.

İşçiler ve emekçiler, bütün bu saldırıları geri püskürtecek güce ve olanaklara sahipler. Esnek çalışma dayatmasına ve öteki saldırılara karşı mücadele, sendikal bürokrasinin ihaneti ve "5'li inisiyatif" (Türk-İş, Hak-İş, DİSK, KESK ve Hükümet) manevraları boşa çıkarıldığı ölçüde başarılı olacaktır.

Ücretsiz izin

1990'dan beri, yasalara aykırı olmasına rağmen, ücretsiz izin fiilen uygulamaya girmiş durumdadır. '9091 yıllarından itibaren, en başta metal-otomotiv sektöründe olmak üzere birçok sektörde işçiler, aylarca ücretsiz izne çıkarıldılar. İşe geri döndüklerinde ya işe geri alınmadılar ya da işe alındılar, sonra geri çıkarıldılar. Yasada ücretsiz izne bir haftaya kadar izin vardır. Ondan sonra da işçiye kıdem tazminatı alarak ayrılma hakkı tanınmıştır. Günümüzde, işçilerin örgütsüz kesimi, kıdem tazminatı alarak ayrılmayı düşünmüyor zaten, ama işverenler buna rağmen kıdem tazminatı hakkı tanıyan yasa kalksın istiyorlar.

Kıdem ve ihbar tazminatının kaldırılması

Kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, iş güvencesinin teminatı olarak değerlendiren işverenler, hiçbir biçimde bunu vermeye yanaşmadıkları gibi, şu anda henüz üstünde tartışılan işsizlik sigortasını da kabul etmeye yanaşmıyorlar. Batıda hem kıdem tazminatı, hem de işsizlik sigortası ödendiği halde, Türkiye'de işverenler bunu "çift katlı ekmek kadayıfı"na benzetiyor, "bizim için lüks!" diyorlar, işçilerin gelirinin çok düşük olduğu, asgari ücretle çalışan 10 milyonun üstünde işçinin olduğu bir ülkede ücretleri ve işçilik masraflarını daha da kısmaya çalışıyorlar. Türkiye'yi ucuz emek cenneti olarak sömürerek Dünya ile rekabet edebileceklerini bir bir kapanma noktasına gelenlerde dahil ha-

len savunuyorlar.

Kamuda yapılan ücret zamlarının 6 ay, bir yıl geç ödenmesi, ücretsiz izin kullandırılması, özel sektörde ise, enflasyonun çok altında TİS'lerin imzalanması, şirketlerin kârlılığını artırırken, ücretlilerde önemli kayıplara neden oluyor.

Vardiyalı çalışma

İşverenler, iş yasalarının ortadan kalkmasını isterken, "var olan çalışma kurallarını, çalışma düzenini yasalar belirlemesin, her işletmenin durumuna göre, piyasa, talep belirlesin" diyorlar. Fason çalışmanın ihtiyaçlarına ve kurallarına göre, çalışma saatlerini tümüyle serbest olarak işverenler, kendi belirledikleri sürelerde yoğunlaştırıp, gevşetmek istiyorlar.

"Piyasada mala talep azsa veya yoksa üretim yapılmayacaksa, işçiye rahatça yol vereyim, gitsin, ne yaparsa yapsın, bunu ben düşünmeyeyim" istiyorlar. Piyasada mala talep fazlaysa, işçiye vardiyalı çalışma, telafi çalışması, fazla çalışma dayatarak, talebi karşılama yoluna gitmek istiyorlar. Talep yüksekken yoğun tempo ile çalışan işçi, talebin azaldığı ya da durgun olduğu sürede, boş otursun istiyorlar. Bu boş geçen süre için hiçbir ödeme yapmak istemiyorlar. *"Sadece çalıştığı süre için saat ücreti ödeyeyim, çalışmadığı süre içindeki yaşamı beni ilgilendirmesin"* istiyorlar.

Sermaye çevrelerinin propagandalarında, insanların daha çok boş zamanı olacağı, zamanlarını daha iyi değerlendirecekleri söyleniyor. Ama Türkiye insanının boş zamandan önce insan gibi yaşamaya, karnını doyurmaya, çocuklarını okutmaya, sağlık ihtiyacını gidermeye, eğitime, sosyal güvenceye ihtiyacı var. Ücretsiz bir boş zaman, mevcut koşullarda işsizlik demektir.

Teknolojiye rağmen işçiye büyükbabasının çalıştığı saat kadar çalışma dayatılıyor.

Patronlar, *"fazla mesaiye kalmam, saatinde gelip saatinde çıkarım"* diyen işçiyi işe almıyor ya da işten atıyorlar. İşçilerin sırtından semiren asalaklara göre bu, keyfine düşkünlük, tembellik, çalışmayı sevmemek oluyor. Teknolojideki sıçramalı ilerlemeye ve üretici güçlerdeki muazzam gelişmeye rağmen büyükbabasının ya da babasının çalıştığı saat kadar çalışmayı reddeden işçiye, akıl almaz bir şekilde uzatılan iş saatlerinin "işin kuralı" olduğunu söylüyorlar. Onlara göre siparişler arttığında işçi saat sınırlaması olmaksızın köle gibi çalışmalı, kriz kapıya dayanıp siparişler kesildiğinde ise süresiz ücretsiz izne razı olmalıdır. Burjuva hükümetler de iş saatlerinin kısaltılmasını ekonomik büyümenin önünde bir engel olarak görmekte ve bu yüzden söz konusu işleyişin devam etmesi ve hatta önünde engel varsa bunların kaldırılması için yasa üstüne yasa çıkarmaktadırlar. AKP hükümetinin övündüğü ekonomik büyüme de işte işçi sınıfının bu şekilde kölece çalıştırılarak azgınca sömürülmesi sonucu gerçekleşmektedir.

6 saatlik işgünü bugünden mümkündür.

Bundan 70-80 yıl önce, aralarında Keynes'in de bulunduğu kimi burjuva ekonomistler, yaşanan teknolojik gelişmeler sayesinde 2000'li yıllarda haftalık çalışma süresinin 15 saate, çalışma gününün 2 güne dü-

şeceği, tatillerin en az 7 hafta olacağı türünden kehanetlerde bulunuyorlardı. Onlara göre, insanların serbest zamanı o kadar artacaktı ki, ne yapacaklarını bilemeyecekler ve can sıkıntısı en önemli problemlerden biri olacaktı. Fakat gelinen noktada bıraktık haftalık 15 saati, 45 saat bile işçi için lüks sayılıyor.

Üretici güçlerin gelişmişlik düzeyinin ulaştığı nokta, bugün çok daha az emekle çok daha fazla mal ve hizmet üretmeyi mümkün kılıyor. Bunun mantıki sonucu olarak refahın ve bolluğun artması, çalışma saatlerinin azaltılması ve işsizliğin ortadan kalkması beklenirdi. Ancak akıldışı bir sistem olan kapitalizm, bu beklentinin hayata kavuşmasını engellediği gibi, burjuvazi, karşısında örgütlü bir sınıf gücü görmediği müddetçe saldırılarını tırmandırarak tam tersi yönde bir gidişi ivmelendiriyor. Gelir dağılımı düzelmek yerine bozuluyor, yoksulluk artıyor, iş saatleri kısalmak yerine uzuyor, işsizlik korkutucu boyutlara tırmanıyor vb.

Engel Kapitalizm

Çalışma saatlerinin azaltılması talebi sıradan bir ekonomik talep değildir.

Yapılan hesaplamalar, tüm işlerin tüm işgücüne eşit olarak dağıtılması durumunda 6 saatlik işgününün bugünden mümkün olduğunu gösteriyor. Üstelik kapitalist özel mülkiyet engelinin kalkması, dolayısıyla üretici güçlerin devasa bir atılımla gelişebilmesinin önünün açılması halinde bu sürenin 2 saate kadar düşeceği hesaplanıyor. Fakat kapitalizm insanın insan gibi yaşaması için gereken her şeyin olduğu gibi, iş saatlerinin üretici güçlerin olanaklı kıldığı asgari düzeye indirilmesinin önüne de devasa bir engel olarak dikiliyor. Dolayısıyla çalışma saatlerinin azaltılması talebi sıradan bir ekonomik talep değildir. Burjuvazinin saldırıları altında posası çıkan proletaryanın içinde bulunduğu insanlık dışı durum dikkate alındığında bu talebin her zamankinden daha büyük bir aciliyet taşıdığı da açıktır. Ancak sendika bürokrasisinin felç ettiği sendikal hareketin içinde bulunduğu hazin durum ortadadır. Güçlü bir taban basıncı yaratarak sendikaları buna zorlayacak olan da işçi sınıfı örgütleridir.

Ücret Artışıyla Yetinen "Ücret Sendikacılığı" Sisteme Hizmet Ediyor.

Bu doğrultuda, *"Ücretler Yükseltilsin, İşgünü Kısaltılsın"* talebiyle sanayi havzalarında ve işçi mahallelerinde yürütülecek mücadele son derece anlamlı ve önemlidir. İşçiler kendilerine, ailelerine, dostlarına zaman ayıramamaktan, robota dönmekten, yaşam arzularının kalmamasından ve çaresizlik duygusundan şikayetçiler. Aslında hangi işçi ücretinin yükseltilmesini, iş saatlerinin kısaltılmasını, haftalık işgünü sayısının azaltılmasını ve yıllık izninin artmasını istemez ki? Oysa sendika bürokratları iki yılda bir yapılan toplu sözleşmelerde birkaç kuruşluk ücret artışı talebiyle yetinip bunun ötesinde bir mücadele örgütlemiyorlar. Sınıfı yakıcı sorunlarıyla baş başa bırakan ve sendikaları çiftlikleri haline getiren bu bürokratlar, ancak sınıfın tabanından yükselecek basınç sayesinde koltuklarından def edilebilir ve sendikalar yeniden mücadeleci örgütler haline gelebilir. Burada ise en büyük görev sınıf öncülerine, komünistlere düşüyor.

Yeni Komünist Enternasyonal'e Öğreti Hatırlatması

Ne yazık ki, son yıllarda Komünist Enternasyonal toplantılarına baktığımızda 2018 yılı Rusya toplantısı şenlikten ibaret, 2019 İzmir toplantısı sonuç bildirisi hayal kırıklığı yarattı. Bildiride dünyada yükselen milliyetçilik ve diktatörlerden bahsedilerek sadece bunlara karşı mücadele öneriliyordu. Güleryüzlü kapitalizmden bir rahatsızlıkları yok gibiydi. Dünya işçilerinin birliği olan bir organizasyonun dünya işçilerine söylenecek yeni bir şeyleri yok mu?

Marxist, Leninist öğreti komünistler için temel çelişki, baş çelişki, tali çelişkileri önümüzü görmemiz, işçi sınıfının programını ortaya koymamız için yol göstericidir. Marxizm'i milad yapan temel çelişki sınıf

çelişkisidir. Baş çelişki başımızdaki belalar, faşizm, her türlü diktatörlüğe ve bunun sonucu insanlığın katlini vacip gören savaşa karşı mücadeleyi öne çıkarır. Ancak bununla birlikte diğer çevre, kadın, ulus, dinsel, mezhepsel çelişkiler gibi tüm çelişkiler kapitalizmin sorunu olup sınıf mücadelesiyle ortaklaşması gereken dinamikleri içerir.

1920 TKP'nin Türkiye ve Dünya İşçilerine Çağrısı

Elbette başta Türkiye olmak üzere faşist diktatörlüklere, yabancı düşmanlığına, her türlü ırkçılığa, diktatörlüğe karşı savaş vermekte tüm Dünya İşçilerinin ve komünistlerinin en yakın hedefi olarak öne konması gereken baş çelişki olma özelliğini koruyor. Bu küçümsenemez ve atlanamaz bir sorundur.

Türkiye'nin çok uluslu devlet olması gerekirken tek uluslu kimliğiyle çelişen ulusal sorunu başta olmak üzere, kadın cinayetleriyle sonuçlanan kadın sorunu, nükleer santral programı, altın arama doğa katliamları, insanlığın kültürel mirasına saldırılar gibi başlıca sorunlarından hareketle Dünya'nın çevre felaketleri, buzulların erimesi, Alaska'nın yağmalanması, okyanuslarda nükleer silah denemeleri, sürdürülemez endüstri kirliliği ve daha bir çok kapitalizmden, kar ve sömürü hırsından Dünyanın yağmalanmasına kadar her konuda mücadelenin işçi sınıflarının önüne konması Dünya Komünistlerine buradan çağrımızdır:

Biz 1920 TKP olarak Dünya İşçi Sınıfına ilk hedef olarak 8 saatlik ücretlerle 6 saatlik iş günü mücadelesini önüne koymalarını öneriyoruz.

Bu temel çelişkinin gözden kaçırılması diktatörlerin olmadığı ileri kapitalist ülkelerde sosyalizme ihtiyaç olmadığı gibi yanlış algılara yol açar.

Üretim verimliliği ve artı değer katlanarak artarken ücretlerin artması, iş sürelerinin kısalması hak değil midir? İşsizlik geliyorum derken 8 saat yerine 8 saatlik ücretle 6 saatlik iş günü ileri teknoloji nimetlerinden insanın yararlanması için dayanışmacı bir bakış açısıdır.

İşçi sınıfının mücadelesi yükseldikçe üretim aletlerinin gelişme seviyesine denk gelen yeni üretim ilişkileri, nimetlerin paylaşılması böylesine hedefler uğruna savaşarak kazanılacak.

İşçi sınıfının ekonomi politiği orta sınıfın, burjuvazinin ekonomi politiğini kesinkes yendiği zaman dünya herkes için yaşanılır bir hal alacaktır.

Günümüzde Troçkizm moda olmaya başladı.

Troçki'nin takipçileri; *"Az gelişmiş, feodalizmin egemen olduğu Rusya'da sosyalizmi denemek yanlıştı. Erken doğumdu. Küvezden çıkıp havayla temas ettiğinde yok olacağı belliydi. Tek ülkede sosyalizmin zaferi mümkün değildi. Bütün Dünya'da sürekli devrimle zafere ulaşılacakken Lenin ve ardından Stalin kendi ülkeleri ve çevresindeki birkaç ülkede devrimi korumak adına başta İspanya olmak üzere bir çok komünist partiye ihanet ettiler. Onların mücadelesini engelleyici uzlaşmalar yaptılar. Zaten endüstrinin gelişmesini, proletaryanın doğuşunu, gelişip serpilmesini bekleseler Karl Marx'ın tespit ettiği gibi üretim ilişkileri (paylaşım sistemi sosyalizm ve komünizm) değişiklik talepleri kendiliğinden oluşacaktı. Bunun için nesnel koşulların oluşumu beklenmeliydi.*

*Bu bağlamda az gelişmiş ülkelerden sosyal devrim çıkmaz. İleri sanayi devrimini yapmış ülkelerden yükselecektir sosyalizm bayrağı".*diyorlar.

Troçkistlere ve hibritlerine az gelişmiş ülkelerde legal ileri demokrasi mücadelesi veren çakma komünistlere tavsiyem *"rüyaya yatsınlar, ileri teknoloji ve ardından ileri demokrasi, sonra da sosyal devrim kendiliğinden gelecektir."*

Bizi Ortodokslukla suçlayan en az Troçki kadar sapkın adı komünist ya da her neyse partilerin demagoglarına cevabımız: „Teknoloji 4.0'da olsa 5.0'da olsa, dünya işçilerine kimse sosyalizmi altın tepside sunmayacaktır!"

Mehmet Bayrak'tan Veysi Sarısözen'e açık mektup

31.10.2019

28.10.2019 tarihli Yeni Özgür Politika Gazetesinde çıkan "MLKP'nin 25'inci Yılı: Rojova Devrimcileri" başlıklı yazını hayretler içinde okudum.

Yazının başında, ilk bölümünde şöyle diyorsun: *"Serêkaniyê savaşının ilk günü bir enternasyonalist toprağa düştü. Adı Kerem Pehlivan. Marksist-Leninist Komünist Parti ve Şehit Serkan Taburu savaşçısı...."*

İşte bu kahraman savaşçının partisi MLKP önceki gün 25'inci yılını kitlesel bir festivalle kutladı. MLKP 10 Eylül 1994 yılında kuruldu. Yani saflarında yer aldığım TKP'nin kuruluşundan 74 yıl sonra.

Önümüzdeki yıl TKP'nin 100. Kuruluş yıldönümü. Mustafa Suphi ve Ethem Nejat'ın bayrağını kim yüzüncü yılında yükseltiyor? Bu soruya dürüstçe yanıt vermek gerekirse şöyle diyeceğim: Kim devrimci sürece lafta değil, eylemde katılıyor, öncülük etmek için savaşıyor, bu uğurda şehitler veriyorsa, yüz yılın eskitemediği büyük mücadelenin bayrağını onlar yükseltiyor. MLKP'nin elinde Mustafa Suphi'nin "Orak ve Çekiçli" bayrağı, Dersim Dağları'nda, Rojava'da, Gazi'de dalgalanıyor.

Derinlerden bir itiraz duyar gibiyim: Maoistler 1920'de açılan bu bayrağı yükseltebilir mi?"

Hemen cevap veriyorum: Derinden duyulmayacak şekilde itiraz ederek değil, seni açıkça itham ederek tüm gücümle avazımın çıktığı kadarıyla suratına haykırıyorum: Maocular bu bayrağı ne taşıyabilirler ne yükseltebilirler. MLKP'nin Mustafa Suphi'nin "Orak ve Çekiçli" bayrağını Dersim Dağları'nda, Rojova'da, Gazi'de dalgalandırıyor olması, onların Mustafa Suphilerin devrimci geleneğine sahip çıktıklarını, Suphi'nin bayrağını taşımayı hak ettiklerini göstermez, ancak Mustafa Suphi geleneğini çarpıtmaya kalktıklarını gösterir. Bu, MLKP'nin takdirle karşılanan Kürt direnişiyle giriştikleri dayanışmadan ve bu mücadelede verdikleri ve önlerinde saygıyla eğildiğimiz şehitlerinden bağımsız olarak böyledir. Maocu gelenekle Mustafa Suphi geleneği bağdaşmaz. Bu demek değildir ki, Maocularla eylem birliği yapılmaz, birlikte savaşılmaz. Erdoğan faşizmine karşı Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesinde, Kürt direnişiyle dayanışma eylemlerinde Maocularla da birlikte olunacaktır.

Yazdığın makalenin bundan sonraki, savını ispatlamaya kalkıştığın bölümleri de tam bir rezalet; ilkesizliğin, komünist moral çöküşünün, burjuva teslimiyetçiliğinin, Marksçı-Leninci devrimci işçi ve komünist harekete ihanetin eşsiz bir layihasıdır. Şu an bunlara girmeyeceğim. Daha çok yukardaki alıntı üzerinde duracağım. Zamanı gelince bunlara dönerim. Ama şu kadarını belirteyim: Maocuların dünya işçi ve emekçilerinin sömürü ve baskıdan kurtulmaları için enternasyonal, devrimci bir işçi ve komünist hareketi yaratma, emperyalist bloğa karşı sınıf savaşını, sosyalizm için mücadeleyi yükseltme diye bir dertleri olmamıştır. Sosyalist bloku terk edip emperyalistlerle işbirliğinden çekinmemişlerdir. Aynı şekilde senin geldiğin goşist, Troçkist hareketlerin de bir çoğunun dünya sosyalist devrimi diye bir dertleri yoktur. Bu nedenle Maocularla, Troçkistlerle, birçok goşist hareketle mücadele günümüzde de esansiyeldir.

Maocular dünya devrim sürecini baltalarken, bu süreci ilerleten başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist sistem, dünya işçi ve komünist hareketi olmuştur. Bu hareket dün de bugün de dünya devriminin merkezidir. Devrimin merkezi Marksçı-Leninci anlayışla, Bolşevik ruhla işçi sınıfı ve emekçi güçlerin sosyalizm

Mehmet Bayrak'tan Veysi Sarısözen'e Açık Mektup

için sınıf mücadelesini verdikleri yerdir. Bugün devrimci işçi sınıfı ve komünist hareketin zayıf olması, kendine komünist diyen birçoklarının saf değiştirmesi, dönek, oportünist ve revizyonist olması bu gerçeği değiştirmez. Tersine dün olduğu gibi bugün de bunlarla mücadeleyi zorunlu kılar. Bu mücadelede üstünlük elde edilmeden devrimci hareket ne gelişir ne de başarılı olur. Oportünistlerle, revizyonistlerle, reformistlerle, sosyal demokratlarla, Troçkistlerle, Maocularla mücadele Marksçı-Leninci sınıf hareketini bölmez, tersine güçlendirir.

Esasında düne kadar sen de böyle konuşuyordun. Maçoğlu'nun Dersim Belediye Başkanlığı`na adaylığını eleştirdiğinde Maocuların sana saldırısına 26.11.-2018 tarihli Yeni Özgür Politika Gazetesi'nde şöyle cevap veriyordun:

"Meğer bu arkadaş (Maçoğlu)... Maoist gelenekten gelen bir arkadaşmış. Böyle olunca benim "tavsiyemin" de hiç bir anlamı olmuyor. Şahsen bu gelenekten gelen hiç kimseye şimdiye kadar "tavsiyede" bulunmadım. Hem bir işe yaramaz diye düşünüyorum, hem de aramızda böyle bir "karşılıklı tavsiye" ilişkisi yok. Ne ben onların "tavsiyesini" dinlerim, ne de onlar benim "tavsiyemi" dinler. Aramızda diyalog olacaksa, bu "ideolojik mücadele" alanına girer. İşe yarayacaksa onu da yaparız."

Demek ki bir yıl öncesinde Maocularla "ideolojik mücadeleden" bahsederken, şimdi onlara partinin bayrağını teslim etmeye kalkıyorsun, "karşılıklı tavsiye ilişkileri" kuruyorsun, "tavsiyelerde" bulunuyorsun. Senin bu yaptığın tam da bir küçük burjuva tutarsızlık örneğidir. Ama bu kez Maocular senin "tavsiyeni" dinleyebilirler, çünkü çıkarlarınadır. Fakat senin böyle bir "tavsiyede" bulunmaya ne yetkin, ne de hakkın vardır. Şunu bil ki, Mustafa Suphi'nin "Orak ve Çekiçli" bayrağı emin ellerdedir. Sen yükseltmiyorsun diye TKP'de bayrağı yükseltecek kimse kalmadı değildir. Daha 1987 senesinde sen, sözde "Birlik Süreci"nde Mustafa Suphi'nin "Orak ve Çekiçli" bayrağını yere atıp Onun yolundan ay-

rılıp Şefik Hüsnü'nün yolunu tuttuğun zaman TKP'de bu bayrağı yere düşürmeyenler, Suphi'nin yolunu savunanlar vardı. Sen artık yere attığın bu bayrak hakkında konuşamazsın. Bunu böyle bil!

Birlik konusu partimize hep dayatılmıştır. Birçok yoldaşın karşı olmasına rağmen sen ve Nabi 1987'de Mustafa Suphi'nin Orak Çekiçli bayrağını, Marksçı-Leninci devrimci yolunu terk edip, önce içerik olarak birer sosyal demokrat partisi olan TİP ve TSİP'in oportünist yöneticileri ve daha sonra da Kemalist Dev-Yol yöneticileriyle birleşerek partimiz TKP'yi likide ettiniz.

Burjuvaziye yaranmak için Marksçı-Leninci ilkeleri çiğneyerek TKP'yi kendi kariyerinize ve çıkarınıza alet ettiniz, kullandınız. Boyner'in peşine takılacak kadar alçaldınız.

Troçkist, milliyetçi bir grup olan SİP'lilerin sırtlarını devlete dayayarak partimizin ismini gasp etmelerinde bir beis görmediniz.

Şimdi de bayrağı MLKP'ye vermekte bir beis görmüyorsun. Görmüyorsun, çünkü sizler, Partizan grubu Suphi geleneğinden değilsiniz.

Gerçi sen, Nabi ve Partizan grubunun diğer fertleri partiye üye oldunuz, MK'ya ve PB'ya kadar geldiniz, ama maalesef komünist olamadınız, parti içindeki "çalkantılardan" dolayı "dövülüp" partinin geleneğini, Marksçı-Leninci ilke ve politikalarını, strateji ve taktiğini özümseyip Mustafa Suphi yolunda birer TKP'li olamadınız.

Hep Partizan kliği olarak kaldınız ve geldiğiniz o küçük burjuva, goşist 68 hareketini ve TİP'i aşamadınız. 1980'lerin ortasından sonra Sovyetler'deki revizyonist-oportünist, Gorbaçov ihanetini alkışlayarak, onun yarattığı karşı devrimi fırsat bilip tekrar geldiğiniz TİP ve 68'den kalma Dev-Yol'a yamandınız, yine küçük burjuva bataklığında debelenmeye başladınız. Sizler TKP'yi kendi çıkar ve kariyeriniz için bir araç olarak gördünüz. Kullandınız, genel kullanım değeri bitince kaldırıp attınız.

Atınca sizin için TKP'de bitti, TKP tarih oldu dediniz. Ama baktınız ki, o hâlâ para ediyor, onun bitmeyen bir manevi değeri var, O'nu elinizin altında tutup, hâlâ kullanmak ve kendinizi eski TKP yöneticisi olarak satmak istiyorsunuz.

Sizlerin işçi sınıfı, sosyalizm, devrim, insanlığın sömürü ve baskıdan kurtulması diye bir derdiniz yok.

İşçi ve emekçilerin devrimi gerçekleştirebilmesi için Marksçı-Leninci komünist partisine ihtiyacı var diye bir derdiniz yok.

Sizler için zaten Marksçı-Leninci komünist partisi dönemi kapanmıştır. Sizlerin TKP'yi savunmak, onu yeniden 1973'de olduğu gibi ayağa kaldırmak diye bir derdiniz zaten olamaz. Sizin için önemli olan TKP'yi meta olarak kullanmak, satmaktır.

Artık bundan sonra sizlere bu konuda izin verilmeyecek, yapmaya kalkarsanız, haddiniz bildirilecektir.

Doğrudur, önümüzdeki yıl partimiz TKP'nin kuruluşunun 100. yıl dönümü.

Bu yıl dönümünde Mustafa Suphi ve Ethem Nejat'ın bayrağını" kimin yükselteceği senden sorulmaz, seni hiç ilgilendirmez. Hele bu bayrağı MLKP gibi Maocu, küçük burjuva bir gelenekten gelen bir partiye veya Kürdistan'da, Dersim ve Rojova'da veya Gazi'de savaşan bir başka parti veya gruba vermeyi caiz görmek en hafifinden büyük bir densizliktir.

Sana sorarlar: Sen kimin malını kime veriyorsun? Bu cüreti nereden alıyorsun?

TKP işçi sınıfının, onun öncü müfrezesinin „malı", Marksçı-Leninci savaşkan örgütüdür. Bazı partilerin isminde ML, KP, TKP, bayrağında Orak-Çekiç, Marks, Engels, Lenin, Stalin veya Mao'nun, Suphi ve Nejat'ın resimlerinin bulunması, kuruluşlarını 10 Eylül'de yapmaları bu gerçeği değiştirmez.

Bunların 10 Eylül 1920'de Suphi, Nejat ve yoldaşlarının kurduğu, 1973'de

Bilen ve yoldaşlarının ayağa kaldırdığı ve bugün azımsanmayacak TKP'linin yaşattığı TKP geleneği ile hiçbir ilişkileri yoktur.

Bunlar geçmişte hep bu TKP geleneğine saldırdılar, ona karşı savaşageldiler. Senin Mustafa Suphi ve Ethem Nejat'ın "Orak ve Çekiçli" bayrağını yere atıp, Dersim'de, Rojova'da, Gazi'de dalgalandırmaman, bu bayrağı yükseklerde tutan kimsenin kalmadığı anlamına gelmez.

Dünya tek başına senden ibaret değildir. Bu densizlik bile dünya komünist hareketinin bunalımını fırsat bilerek, küçük burjuva aceleciliğiyle TKP'yi mezara gömen ve 'ruhunu' okuyup üfleyip efsunlayarak, geçer akçe sığındığı limanlardan payeler dağıtan bir oportünistin dayanılmaz hafifliğinin, TKP üzerine düşen çirkin gölgesidir.

TKP'nin kuruluşunun 100. yılına doğru yol alırken Mustafa Suphi ve Ethem Nejat'ın "Orak ve Çekiçli" bayrağını yükselten komünistler, TKP'liler vardır.

Bunlar şu an, belki Dersim'de, Rojova'da eli silahlı savaşmıyorlar, ama İstanbul'un varoşlarında, Gebze'nin fabrikalarında, Ege'nin bağlarında, Anadolu'nun çorak topraklarında göğüslerinde Mustafa Suphi ve Ethem Nejat'ın "Orak ve Çekiçli" bayrağı ile yalnız işçi ve köylü, emekçi yığınların hakları için savaşmıyorlar, aynı zamanda Türk şovenizmine ve milliyetçiliğine karşı savaşmaktalar, Kürt halkının haklı mücadelesiyle dayanışmayı örgütlemekteler.

Kürt halkı baskı ve zulüm altında kaldığı sürece, Türk halkının özgür olamayacağını, Türkiye'nin demokratikleşemeyeceğini anlatmaktalar.

Kürt sorununun çözümünün eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde demokratik bir Türkiye'de mümkün olacağını göstermekteler. Suphi ve Bilen'in yolunda iğneyle kuyu kazar gibi mücadele ediyorlar.

Bizce bugün Kürt direnişinin Türklerden beklediği Dersim ve Rojova'da eli silahlı savaşmaktan çok -ki savaşanlara karşı her zaman saygımız büyüktür- batıda Türkler arasında iğneyle kuyu kazar gibi Kürtlerle dayanışmayı örgütlemektir.

İşte TKP'liler partilerinin yüzüncü yılında göğüslerinde Mustafa Suphi ve Ethem Nejat'ın "Orak ve Çekiçli" bayrağıyla Suphi ve Bilen'in yolunda yığınlar içinde mücadele ederek karşılamaktadırlar.

Oportünistlere, revizyonistlere, Troçkistlere, Maoculara, goşistlere bu konuda söz hakkı yoktur.

Son söz: Bir zamanlar tesadüfen TKP saflarında yer alman, MK ve PB üyesi olman bu gerçeği değiştirmez; çünkü başta sen, Veysi Sarısözen ve Nabi Yağcı olmak üzere "Partizan" grubundan partiye gelen Erdal Talu, Şeref Yıldız, Sıtkı Coşkun, Güray Öz ve sonradan sizlere eklenen Zülfü Dicleli likidatörlükleri ve burjuva kuyrukçulukları nedeniyle TKP'den atılmışlardır.

Atılan biri olarak her daim zamanın ruhuna teslim olan senin, Nabi'nin ve diğer Partizan grubundan gelenlerin ve eklenenlerin 1920'de Mustafa Suphi ve Ethem Nejat ve yoldaşları tarafından kurulan ve 1973 Atılımıyla Bilen ve yoldaşları tarafından ayağa kaldırılan TKP hakkında söz söylemeye ve karar vermeye, hele onun geleceği hakkında konuşmaya ne hakkınız var ne de yetkiniz vardır.

Bundan böyle etrafta da *"eski parti yöneticileriyiz"* diye hava atmanız, bundan nemalanmaya çalışmanız suçtur. Yapmaya devam ederseniz bunların hesabı sizlerden sorulacaktır!

Mehmet Bayrak
TKP-1920
Www.tkp-online.com

Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun güvenliği Kürtler'le barıştan geçer

Erdoğan ve çevresi, havuz ve ana akım medyası, 9 Ekimde Rojova'ya saldıran Türk Silahlı Kuvvetleri TSK ve onun yandaşı cihatçı Suriye Milli Ordusu SMO'nun altı günde PKK-YPG'yi ”darmadağın” ettiğini, “tahkimatları ezip geçtiğini”, “bir tehdidi” ortadan kaldırdığını iddia ederek zafer naraları atmaktadır. Bunlara göre Erdoğan “Türkiye'yi lig atlatan bir lider” olarak tarihe geçti ve “Türkiye'yi Rusya'dan sonra en etkili aktör haline getirdi.” Erdoğan'ın kendisi de 29 Ekim kutlamalarında Rojova'ya saldırıyı *“yeni bir milli kurtuluş zaferi yazdık”* iddiasıyla övünmeye kalktı.

Bu “zafer” çığlıklarına dincisinden faşist milliyetçisine, Kemalist'inden ulusalcısına, sözde solcu geçinen bazı aydınlardan CHP'ye kadar bir çok muhalefet çevresi katılmakta, “asker selâmı” vermektedir. Özellikle bu savaş için hükümetin meclise getirdiği tezkereye *“içimiz yana yana evet diyeceğiz”* diyen Kılıçdaroğlu, şimdi de İdlib ve Afrin'de “Suriye halkına olağanüstü güzel hizmetler götürüldüğünü”, “askerlerimiz çekilseydi, bu hizmetlerin tamamının yok olacağını” ileri sürerek tezkereye, “askeri operasyona” hiç de öyle içi yana yana evet demediğini itiraf etmekte, TSK'nın onun yandaşı SMO'nun Resulayn (Serekaniye) ve Tel Abyad'da da (Gire Sipi) “güzel hizmetler” götüreceğini ima etmektedir. Kılıçdaroğlu'nun TSK'nın ve onun yandaşı Özgür Suriye Ordusu ÖSO'nun Afrin'de halka neler yaptığından ve şimdi de eski adı ÖSO yeni adı SMO olan cihatçıların Tel Abyad ve Resulayn arasında hangi barbarlıkları işlediklerinden haberi olmaması imkânsızdır. Bu söylem açıkça Erdoğan'a bir destektir ve onun savaş suçuna ortak olmaktır. Bunun da ötesinde Erdoğan'ın Ortadoğu bataklığında

1. Sayfadan Devam

Türkiye'yi attığı tehlikelere bilerek gözünü kapatmaktır. Bunun suçu ise daha da ağırdır.

Savaş taraftarları övünmekte, övmekte, naralar atmakta serbesttir, ama gerçekler hiç de öyle söylendiği gibi değildir. Ortada ne bir zafer var, ne de Türkiye'ye lig atlatan bir lider, ne de dünyada aktör olan bir Türkiye. Tam tersine dünyada yalnızlaşan, ekonomik ve politik olarak mahvedilmekle karşı karşıya kalan bir Türkiye, tüm dünyaca eleştirilen, suçlanan ve tehdit edilen bir Erdoğan var. Avrupa ve Amerika kamuoyunda Erdoğan'ın Suriye'nin kuzeyine, Rojova'ya saldırarak uluslararası hukuku çiğnediği, sivil halka karşı işlenen barbarca katliamlarla savaş suçu işlediği, hatta soykırım yapıldığı konusunda kesin bir kanı hakimdir. Erdoğan'ın ve dolayısıyla Türkiye'nin uluslararası mahkemelerde yargılanabileceğinden bile söz edilmektedir. Bu saldırıyla Türkiye bir “tehditten” kurtulmadı, tam tersine Erdoğan sayesinde Türkiye Ortadoğu bataklığına iyice saptandı, bir çok yeni tehlikelerle karşı karşıya kalma durumuna düştü, uluslararası alanda büyük itibar kaybetti. Bu neden böyle oldu? Bu ülkemizin ve halkımızın alın yazısı mıdır?

Bölgede güvenlik Kürtlerle barıştır Cihatçılarla güvenlik tesis edilmez

Uluslararası alanda Türkiye'nin bu denli itibar kaybetmesinin, suçlanmasının, komşularıyla kavgalı, savaşan saldıran bir ülke durumuna düşmesinin, başkasının toprağına el koyan fetihçi, işgalci bir devlet olarak görülmesinin sebebi nedir? Bunun esas sebebi Türkiye'nin Kürt sorununu barışçıl, demokratik yollardan, eşitlik ve özerklik temelinde

çözmeye yanaşmaması, Türkiye, İran, Irak ve Suriye olmak üzere dört parçaya bölünmüş Kürdistan'ın herhangi bir parçasındaki Kürtlerin kendi kaderlerini belirleme, politik bir statüye kavuşma mücadelesini Türkiye'ye karşı bir tehdit, bölücülük girişimi olarak addetmesidir. Yalnız bu dört parçada değil, dünyanın herhangi bir yerinde, diasporada, mesela Japonya'da veya Avustralya'da veya Latin Amerika'da Kürtlerin bir hak elde etmelerini bile Türkiye'ye karşı bir girişim olarak görmektedir. Bu insana ne kadar absürt gelen bir görüş, yaklaşım olsa da, AKP'den CHP'ye, MHP'den İyi Parti'ye, dincisinden Kemalist'ine, ulusalcısından milliyetçi faşistine kadar Türk egemen güçlerinin ortak anlayışı, vazgeçmedikleri politikaları ve Cumhuriyetin kuruluşunda yatan temel zihniyettir. Küçüğünden büyüğüne, dincisinden laikine kadar tüm burjuvazinin birleştiği nokta Kürtlere hiçbir hak tanımadan onları zorla asimile etmek, asimile olmuyorlarsa inkâr ve sonunda imha etmek, ezmektir. Kemalizm denen anlayışın, ideolojinin özü de budur.

Kürtlerin ayrılma hakkı da dahil haklı taleplerini halkta vatanı bölecekler diye Kürt düşmanlığı yaratmak ve körüklemek, Kürtlere saldırmak geçmişte de bugün de egemen güçlerin iktidarlarını korumak ve sürdürmek için başvurdukları ilk ve önemli çarelerden, yollardan biri olmuştur. Bugün bu yolu en iyi kullanan Erdoğan'dır. 7 Haziran 2015 seçimlerinde Kürtlerin kendi partileriyle seçimlere katılması ve barajı geçmesi sonucu Mecliste çoğunluğu ve iktidarı kaybeden Erdoğan Suruç'ta, Ceylanpınar'daki saldırılarla, Kobane'ye İŞİD'çileri sürmekle Kürtlere karşı yarattığı şiddet ortamında 1 Kasım 2015 seçimlerini kazanabildi. Son yerel seçimlerde büyükşehir belediyelerinin çoğunu kaybedince Kürtlerin artık kendisine oy vermeyeceği kesin şekilde ortaya çıktı. Bu Erdoğan için 4 sene sonra yapılacak Cumhurbaşkanlığı ve meclis seçimlerinde iktidarı kaybetme anlamına geliyordu. İktidarı kaybetmemek için Kürtlerin "başı" şimdiden ezilmeye başlanmalı, dünyanın neresinde olursa olsun, hele dört parçanın birinde elde edecekleri politik statü yok edilmeliydi. Zira elde edilen böyle politik bir statü diğer parçalardaki, ama özellikle de Türkiye Kürdistan'ındaki Kürtleri güçlendirecekti ve güçlendirmekteydi. Hele Suriye'nin kuzeyinde, Rojova'da, Türkiye'nin burnunun dibinde Kürtlerin politik bir statüye, hem de kantonlar şeklinde diğer halklarla birlikte demokratik örnek bir federasyon oluşturmalarının etkisi özellikle Türkiye'deki Kürtlere büyük olacaktı ve olmaktaydı. Hem sayıca hem de politik ve örgütsel olarak çok ileri bir konuma sahip olan Türkiye Kürtlerini korkutmak ve yıldırmak, yerel seçimlerde olduğu gibi Erdoğan'ın iktidarı için bir tehlike olmaktan çıkartmak, onlardan yerel seçimlerin intikamını almak ve onlara bir ders vermek gerekiyordu. Daha önce de Afrin'e girerek, oradaki Kürtleri sürerek zayıflamakta olan politik konumunu güçlendirmişti. Şimdiki politik durum o zamankinden çok daha vahimdi.

Erdoğan yerel seçimlerden sonra hemen harekete geçti. Hâlâ sürmekte olan kayyım atamalarıyla Kürtlerin iradesini hiçe saydı. Seçilmiş belediye başkanlarını hapse attı, onları cezalandırma yolunu seçti. Şimdiye kadar kayyım atanan belediyelerin sayısı 15'i geçti. Sonra da Rojova'da Kürtlerin Arap, Süryani, Çerkes ve Türkmenlerle birlikte oluşturdukları demokratik federasyonu Türkiye için bir tehdit oluşturduğu, güney sınırımızda PKK-YPG'lilerin oluşturduğu bir "terör koridoru" yaratıldığı yalanını yaymaya, bunun mutlak likide edilmesi gerektiği propagandası yaymaya, halkı Suriye Kürtlerine karşı bir savaşa hazırlamaya başladı. Erdoğan bu PKK ve Kürt düşmanlığı temelinde yarattığı milliyetçilik ve şovenizm sayesinde Türk halkını esir almakta, onu kendi iktidarına payanda yapmaktadır. Kürtler ise kendi kaderlerini belirleme hakkını Türklerle birlikte eşitlik, özgürlük, özerklik temelinde barışçıl ve demokratik bir Türkiye'de yaşamak yönünde belirlediklerini açıklamaktalar, ayrılmanın bir hak ola-

rak her zaman kalması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Kürtlerin artık eskisi gibi örgütsüz, başsız, çaresiz ve yalnız olmadığını, dünyanın dört bir yanında dostları olduğunu belirtmekteler, dört parçadaki devletlerin bunu dikkate alması, Kürtlerle oturulup görüşülmesi gerektiğini açıklamaktadırlar. Zorla asimilasyon, inkâr ve imha döneminin geçtiğini, artık dönemin barış ve müzakere dönemi olduğunu beyan etmektedirler. Kimlikleri inkâr edilen bir halk olarak değil, kimlikleriyle beraber politik bir statüye sahip bir halk olarak yaşamak istediklerini bildirmektedirler. Erdoğan ise önce Kürtlerin bu isteklerini kabul eder gözüktü, bir barış ve müzakere süreci başlattı. Bu süreçte amacının Kürtlere politik bir statü tanımak değil, insanlığın yüz karası olan dil ve kimlik konusunda bazı yasakları kaldırarak onları avutmak ve aldatmak olduğu ortaya çıktı. Kürtlerin politik bir konum kazanmasıyla kendi iktidarının zor duruma düşeceğini görünce barış masasını devirdi, müzakereleri sonlandırdı. Artık yalnız Erdoğan ve partisi AKP ve faşist müttefikleri için değil, Kürtler söz konusu olunca Kılıçdaroğlu ve partisi CHP ve dinci, milliyetçi, ulusalcı, Kemalist müttefikleri için de Kürt sorununun çözümü barış ve müzakere değil, zorla asimilasyon, inkâr ve imha, şiddet ve savaşla ezme ve yok etme yolu kabul görmeye başladı. Bu nedenle Rojova'da oluşan kantonları, demokratik federasyonunu savaşla yok etmekte hepsi anlaştı. Havadan ve karadan 9 Ekim 2019 saldırısını hepsi "içi-miçi yanmadan" destekledi. Güya Kürtleri ve onların İŞİD'i yenen silahlı gücü YPG-PPJ'nin Türkiye sınırından 32 km uzaklaştırmakla oluşturacakları bir güvenli bölgeyle Türkiye'nin güney sınırlarının güvenliği de sağlanmış olacaktı. Gerçek bu mu idi? Hayır, Türkiye Rojova'da güvenli değil, bir güvensizlik bölgesi yaratıyordu. Neydi bu güvensizlik bölgesi?

Türkiye ABD'den Suriye'nin kuzeyinde cihatçı grupların cirit atabilecekleri bir tampon bölge, bir güvenlik bölgesi kurmasını istedi.

"Güvenli" bölge güvensizlik bölgesidir

Önce şu belirtilmeli ki, Rojova'daki demokratik federasyondan, Kürtlerden, SDG, YPG, YPJ, PYD'den Türkiye'ye bir tek tehlike gelmemiştir, bir tek top atılmamıştır, bir tek mermi sıkılmamıştır. Atılanlar da Türk devletinin kendi yaptığı provokasyonlardır. Rojova Kürtleri başından, 2012 senesinden beri Türklerle dostça birlikte yaşamayı dile getirmişlerdir. PYD lideri Salih Müslim devletin davetlisi olarak kaç kez Türkiye'ye geldi gitti. Ama Müslim Kürtlere bir statü tanımayan oluşumun içinde olmayacaklarını açıklaması üzerine Osmanlıyı yeniden yaratma hayalleri peşinde koşan Erdoğan ve Davutoğlu topladıkları El-Kaideci cihatçı teröristleri Kürtlerin üzerine sürmeye başladılar. Türkiye tam bu sırada ABD'den Suriye'nin kuzeyinde bu cihatçı grupların "cirit" atabilecekleri bir tampon bölge, bir güvenlik bölgesi kurmasını istedi. Cihatçılara böyle bir bölgenin yaratılmasının tehlikelerini gören ABD, özellikle Obama böyle bir bölgenin kurulmasına karşı çıktı. Cihatçılar, bu arada oluşan İŞİD yalnız Kürtlere değil, tüm dünyaya, ABD ve Avrupa'ya büyük bir tehlike olmaya başlayınca batılılar cihatçılarla, özellikle İŞİD'le savaşı Esad'a karşı olan savaşın önüne koydular. ABD bu savaşı Kürtlerle, YPG ile birlikte yürütmeye karar verince Erdoğan'ın Kürtlere karşı düşmanlığı daha da arttı. Bu esnada YPG ve parçası olduğu SDG İŞİD'i yenmesiyle Kürtleri uluslararası alanda itibarı şimdiye kadar görülmemiş şekilde arttı. Bu duruma Erdoğan diş bilemeye başladı. Ne yapıp ne edip Rojova Kürtlerine saldırmalıydı. Bunun için planları kurmaya başladı. Bir Putin yönetimindeki Rusya'ya, bir Trump yönetimindeki ABD'ye yaslanmaya, bir Putin'den, bir Trump'dan Rojova'ya saldırabilmek için icazet koparmaya çalıştı. Bu arada İSİD'e, El-Kaideye varıncaya kadar cihatçılarla bağlarını koparmadı, onları önce İdlib'de top-

ladı, sonra Afrin'i alarak Afrin-Azez-Cerablus hattına yerleştirdi. Şimdi de Tel Abyad-Resulayn arasına yerleştirmeyi planlıyor. Erdoğan'nın cihatçılarla ne kadar içli dışlı olduğunu gösteren son olay da, İŞİD lideri Bağdadi'nin Hatay'ın 5 Km. uzağında Türkiye'nin kontrolünde olan İdlib'in bir köyünde öldürülmesidir. ABD bu operasyonu Erdoğan'dan da gizleyerek YPG ile birlikte yapması Türkiye'nin uluslararası alanda hangi konumlara geldiğinin bir göstergesidir.

Putin'le Trump arasında mekik dokuyan Erdoğan en sonunda Rojova'ya saldırma, bir bölgesine yerleşme iznini kopardı. 9 Ekim'de önce havadan saldırıya geçti, sonra ismi ÖSO olan sözde Özgür Suriye Ordusu'na yeni kattığı El-Kaideci ve İŞİD artığı cihatçılarla ismini SMO, Suriye Milli Ordusu olarak değiştirdiği güruhu TSK'nın tankları koruması altında Tel Abyad'a ve Serikaniye, Resulayn'a soktu. Hava saldırılarına karşı çaresiz kalan SDG-YPG savaşçıları ve Kürt, Arap, Asuri halkı karada büyük bir direniş sergiledi. Aradan bir hafta geçmesine rağmen hem Gire Sipi, hem Serikaniye kahramanca direniyordu. Direnişi kırmak için SMO cihatçıları katliam yapmaya başladılar. Başta ABD ve Rusya olmak üzere dünya kamuoyu Kürt halkına karşı bu katliamı önlemek için Erdoğan'a ateşkes çağrısında bulundu. Erdoğan'ın söz dinlememesi karşısında Trump Erdoğan'a yazdığı mektupta *"Sen binlerce kişinin katledilmesinden, ben de Türk ekonomisinin yok edilmesinden sorumlu olmak istemem. Gel anlaşalım. Sert adam olma, aptal olma. Seni arayacağım"* ifadeleriyle hem tehdit etti, hem hakaret etti. Sonra Başkan Yardımcısı Pence'i Ankara'ya gönderdi. Bu baskılar sonunda ateşkes sağlandı. Sağlanan ateşkes sonra Putin'le yapılan görüşmelerle uzatıldı ve YPG'nin 30 km geri çekilmesi kararlaştırıldı. Şimdi YPG 30 km geri çekildi. SMO katilleri Gire Sipi (Tel Abyad) ile Resulazn, Serekaniye arasındaki köylere saldırmakta, halkı evinden barkından sürmeye kalkmaktadır. Halk ise dişi ve tırnağıyla toprağını savunmaktadır. Medya bu savaşları haber yapmıyor. Ateşkes ile birlikte sanki savaş bitmiş izlenimini vermektedir. Oysa aradan bir aydan fazla zaman geçmesine rağmen TSK hâlâ Halep'i Şam'a ve Musul'a bağlayan M4 karayoluna ulaşmış değildir. Hâlâ kıyasıya bir savaş yürümektedir.

Fethedilen bu bölge güvenli mi olacak?

Erdoğan'ın bizim sorumluluğumuzdaki bölge dediği fethedilen Tel Abyad ile Resulayn arasına şehirler ve köyler kuracağını, 300 bin Suriyeli göçmeni yerleştireceğini söylemektedir. Ama onun esas niyeti bu bölgeye İdlib'de sıkışan cihatçıları yerleştirmektir. Zaten Türkiye'den bu bölgeye gönüllü gidip yerleşecek 300 bin değil 3 bin göçmeni bile bulamayacağını kendisi de çok iyi bilmektedir. O burasını yıllardan beri beslediği cihatçılar için hazırlamaktadır. Bu cihatçılarla burasını güvenli bölge haline getirmeyi planlamaktadır. Yani bu cihatçılar Kürtleri ve özellikle YPG'yi bu bölgeye sokmayacak, onları Türkiye sınırından uzakta Derayor çöllerinde tutacak ve böylece Türkiye'nin güney sınırlarının güvenliği sağlanmış olacaktır. Unutulmamalı, Osmanlı da Ermenileri bu Derazor çöllerine sürmüştü.

Bu olabilir mi? Çok zor. Zira Kürtler böyle bir durumu kabul etmeyecek ve kendi topraklarına dönmekten kimse onları ala koyamayacaktır. Bir zamanlar Filistin Kurtulus Örgütü'nü İsrail Tunus'a göndertti. Ama aradan bir sene geçmeden hepsi yine Filistin'e döndü. Kürtlerde ve YPG'de de böyle olacaktır. Kaldı ki, Kürtler Şam'la anlaşabilirlerse, ki ilk ilişkiler kurulmuş durumda, Rojova'da da yepyeni bir durum ortaya çıkacaktır. Erdoğan'a *"al cihatçılarını terk et Rojova'yı!"* diyeceklerdir. Türkiye bu Ortadoğu batağında sürekli kaybeden taraf olacaktır.

Olaylar Erdoğan'ın istediği şekilde gelişirse, yani cihatçılar "Türk Bölgesi"ne yerleşirlerse ilerde Türkiye'nin güvenliği için daha büyük bir tehlike oluşacaktır. Zamanla bu cihatçılar o bölgede İŞİD'in yaptığı gibi devletleşeceklerdir. Türkiye'nin güneyinde

komşu bir cihat devleti kurulacaktır. Bir tek tehdidin gelmediği Kürtleri komşu kabul etmezken her gün yeni talep ve tehditler savuran kendi elleriyle bir cihat devleti yaratmış olacaktır. Böyle bir cihat devletinin Türkiye'ye nasıl bakacağı bugünden bellidir. İdlib'i, El Kaide çizgisindeki örgütlerin kurtarılmış bölgesine dönüşüveren bu cihatçılarla görüşen "Gazete Duvar"dan Fehim Taştekin' bunlar hakkında şöyle yazıyor: *"Bu örgütler, 'küffar rejimi' olarak gördükleri Türkiye Cumhuriyeti'ne neden savaş açmadıkları sorusuna 'şeri' yanıtlar ararken şu anda sınırları kullandıklarını ve rahat hareket ettiklerini belirtip maslahata sığınıyorlar."*

Bugün sınırlardan rahat geçiş ve "her türlü akışı" sağlayan Türkiye yarın bu akışı sağlamazsa "küffar" bir rejim olarak başına gelebilecekler konusunda Kürtlerle komşuluğu çırayla arayacaktır. Rojova'ya saldırmakla, Erdoğan Türkiye'nin başına yeni çoraplar örmektedir. Kürtlere düşmanlığı Türkiye'ye çok pahalıya mal olacaktır. Halk bunun acısını yalnız her gün gelen yeni zam ve pahalılıkla ekonomik olarak çekmeyecek, hem güvenlik, hem politik olarak, hem de uluslararası alanda çekecektir. Türkiye Ortadoğu'da ancak Kürtlerle barıştığı zaman barış, huzur ve refah içinde yaşayabilir. Başka türlü hem bölge hem de büyük devletlerin şamar oğlanı olmaktan kurtulamayacaktır.

Yeni bir soykırım suçlaması

Trump'ın mektubunda da belirtildiği gibi Erdoğan açıkça "binlerce kişinin katledilmesinden" sorumlu tutulmaktadır. Uluslararası basın Tel Abyad Resulayn arasından sayısı 100 binleri aşan Kürdün sürüldüğünü, bu bölgenin Kürtlerden arındırıldığını, bunun bir soykırıma tekabül ettiği haberleri vermektedir. Bu konudaki haberleri ciddiye alan ABD Temsililer Meclisi Türkiye'ye yalnız ekonomik konularda yaptırım kararları almıyor, soykırım gibi politik kararlarda alıyor. Eskiden her sene Ermeni soykırımın yıldönümü olan 24 Nisan'da Türkiye'yi kınamak için karar almaya çalışan ABD Kongresi'nin bu kararı bu sene daha Ekim ayında, Rojova'ya saldırıldığı ve katliam haberlerinin geldiği bir zamanda alması belli bir anlam taşımaktadır. Rojova'da bu katliamı yapan bir devlet Ermenilere mutlak soykırım uygulamıştır anlayışı egemen olmaktadır. Her sene ABD Başkanları böyle bir yasanın çıkmaması için uğraş verirken ve önlerken, bu kez ABD Başkanı Trump parmağını bile oynatmadı. Yasanın Senatodan da geçeceğine kesin gözüyle bakılmaktadır. Belki Trump veto edebilir umudu taşınmaktadır. Eğer Türkiye Ermeni soykırımıyla yüzleşseydi böyle bir durumla karşılaşmazdı ve komşumuz Ermenistan'la ilişkilerimiz bambaşka olurdu. Uluslararası alanda 15 ülkenin parlamentosu tarafından kınanmazdık. Tarihinden ders çıkarmayan bir millet olarak Rojova'da yapılan katliamlar yarın uluslararası alanda Türkiye'nin işlediği yeni bir jenosid olrak karşımıza çıkabilir. Ülkemiz yeniden kınanabilir. Unutmayalım: TSK'nın gözleri önünde SMO cihatçıların işlediği katliamlardan SMO kadar TSK'da sorumludur. ABD Kongresi Savunma bakanı, Tabii Kaynaklar Bakanı gibi Rojova operasyonuyla ilgilenen bakanlar hakkında yaptırımlar uygulayacağını açıklamaktadır. Bu bakanların hatta Erdoğan'ın mal varlığına tedbir getirildiği, ABD'ye girişinde sorunlar çıkabileceği belirtilmektedir. Erdoğan Türkiye'nin dünyada itibarını itibarını beş paralık etmektedir. Halkımız ve ülkemiz buna layık değildir. Ülkenin bu durumdan kurtulması Türklerin Kürtlerle birlikte birleşerek Erdoğan'ı iktidardan uzaklaştırmakla mümkündür.

Tüm bunlar Türkiye'nin başına Kürt sorununu barışçıl çözüme yanaşmadığı, zora ve şiddete başvurması nedeniyle çıkmaktadır. Kürt ve PKK düşmanlığına son verip Kürtlerle bir barış yolu aranması gerekmektedir. Erdoğan'ı bu yola zorlayacak olan işçi sınıfımızı ve emekçi yığınların Kürt sorununu kendi sorunu görüp mücadeleyi yükseltmesi gerekmektedir. Barış ve demokrasi huzur ve refah ellerimizdedir. Yol Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümüdür.

DURUM 1 YAŞINDA

Kasım 2018-Kasım 2019. Dergimiz **Durum** bir yaşında. Bu demokrasi ve sosyalizm, barış ve özgürlük mücadelesi, iş ve ekmek kavgası içinde geçen bir yıl. Faşizan Erdoğan rejimini geriletmek ve yenmek, Türkiye'yi demokratikleştirmek, Türkiye halklarıyla, özellikle Kürt halkıyla eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde birlikte yaşayacağımız demokratik bir cumhuriyeti yaratma savaşlarıyla dolu bir yıl.

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM
Kim ki Masal Okumaktan Bıktı!..
Haber, Yorum, Bilgi!
Sayı: 1 / Kasım 2018

ÇIKARKEN

Neden İşçi Sınıfının Savaş Yolunda DURUM?

İşçi Sınıfının Mücadele Yolunda Türkiye'de "Durum"

BAŞYAZI

Erdoğan hızla faşizme doğru gidiyor

İÇİNDEKİLER

Durum bu savaşların içinde oldu. Sömürüye ve baskıya karşı savaşan işçi sınıfımızın, asimilasyona, inkâr ve imhaya karşı eşitlik ve özgürlüğü, politik bir statü için savaşan Kürt halkının, yerel seçimlerde Erdoğan-Bahçeli faşist ittifakını yenmek için oluşan demokratik ittifakın, zamlara, hayat pahalılığına feryat eden halkımızın, şiddete karşı direnen kadınların, KHK'larla atılan, sürülen aydınların, ülke geleceğinde söz sahibi olmak isteyen gençlerin, tabiatın tahribatına karşı çıkan çevrecilerin sesi olmaya, onlarla birlikte olmaya çalışmıştır. Bundan böyle de olmaya devam edecektir. Bu mücadeleler içinden bize yazı ve haberleriyle destek veren tüm okurlarımıza teşekkür eder, ikinci yılında da yazılarını beklediğimizi belirtmek isteriz.

Durum Reel Sosyalizm'in çöküşünün etkilerinin hâlâ sürdüğü, Marksizm'i ve Leninizm'i, Sosyalizm'i ve Komünizm'i savunan kimsenin kalmadığı, *"Suphi, Nâzım, Bilen geleneğinden gelen TKP tarih oldu"* dendiği bir anda sınıf ve demokrasi mücadelesinin TKP'ye, Marksizm'e-Leninizm'e bugün dünden daha çok ihtiyaç var diyenlerin güç kaynağı oldu. Onları toparladı, onların sınıf, demokrasi ve özgürlük mücadelelerine daha aktif katılmalarını sağladı. **Durum** yalnız kolektif bir propagandacı ve ajitatör değil, aynı zamanda kolektif bir örgütçü oldu. 1973 Atılım deneylerinden çıkarak TKP'nin yeniden ayağa nasıl kaldırılabileceğinin yol gösteri-

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM
Kim ki Masal Okumaktan Bıktı!..
Haber, Yorum, Bilgi!
Sayı: 2 / Ocak 2019

Türkiye'de Kürt sorunu ve Özerklik

Mustafa Suphi ve yoldaşları, Türkiye işçi sınıfının, Türk, Kürt ve Anadolu Halklarının kurtuluş mücadelesinde yapıyor!

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM
Kim ki Masal Okumaktan Bıkdı!..
Haber, Yorum, Bildiri
Sayı: 2 / Mart 2019

TKP 1920'nin 9 Mart 2019 Tarihli Çağrısı

31 Mart Yerel Seçimler'ede faşist Erdoğan rejimini geriletmek için oylarımız HDP adaylarına, HDP'nin aday çıkartmadığı yerlerde AKP-MHP ittifakına karşı savaşım adıyla!

31 Mart'ta yapılacak yerel seçimler bir yerel seçim havasından çıktan çıktı, bir genel seçim havasına bürünmüş. Seçim kampanyalarında faşist Erdoğan rejiminin ve Türkiye'nin bekâsı, geleceği tartışılan ana oyun haline geldi. Bu anlamda bir durumdur. Çünkü Erdoğan'ın faşist diktatörlüğünden ve uygulamalarından, Kürlere karşı yürütülüğü savaşın ve sulden-

Devamı 4. sayfada

8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü İşçi ve Emekçi Kadınların Eseridir!

Çiğdem ERKAN

İlk toplumsal yapı ilkel komünün toplum yıkı biçiniyle yıl sürdü. Bu toplumda kadınlar ve erkekler arasındaki biyolojik farklılıklara bağlı bir iş bölümü vardı. Üretim araçlarının gelişimiyle kadınlarla erkekler arasında doğal iş bölümü meydana geldi. Fiiksek avcılıkla uğraşırken, kadın toprakları ve ağaçlardan buldıklarıyla kânı besiyordu. Bu durum tek başına kadın erkek arasında cinsiyet eşitsizliğine yol açmayında, çünkü toplumsal iş bölümü insan emeğini daha üretken hale getirmişti. Toprağa bağımlı olarak yaşamdan dönemlerde mutlak otorite olan kadın emeğinin yerini, hayvancılığa ve tarıma geçişle erkek aldı.

Devamı 2. Sayfada

Bu Sayıda

- Çağrı/ TKP 1920 (S.4)
- Çetin Sawa / Ismail BILEN (S. 5)
- 1920 ile 100'ü Yıldız/ Gençeyiyen Gözlemlem (S.10)
- 10 Mart Kadınlar / Fahri ÇEVİK (S.12)
- Cumhur İttifakı'ne Seçmenek / Bir Onunu Aktarma (S.20)
- TKP 73 Aktim / Gençeyiyen Gözlemlem (S.32)
- 1937 yılında 8 Mart / Sevap AKTEPE (S.38)

Bangewazî!

Di hilbijartinên 31 adarê de jî bo paşdexistina Erdoganê faşist dengên xwe bidene berbijêrên HDP, Çîyên HDP berbijêr nebin jî bo berbijêrên dijî hevpeymaniya AKP-MHP!

Hilbijartinên 31 adarê yê de jî rengê hilbijartinên berê ne derketiye, koîyan rengê hilbijartinên gişt. Di kampanyên hilbijartinan de pêşeroja rejima Erdoganê faşist û Tirkiyê wek mijarek bingehîn tête gotinê kirin. Mirov ji vê rewşê fêhm dike. Ji ber ku, diktatoriya Erdoganê faşist û kirşeyên wî, aqotina şêrê dijî kurdan û

Devamê wê li rûpela 4

proletarya enternasyonalizmine bağlı, düşünce ve davranışlarında, eylem ve çalışmalarında Marksizm'i-Leninizm'i kendisine kılavuz edinen komünistlerin gönüllü birliğidir. Antikomünistlere, ulusalcılara, şovenistlere, kariyeristlere, çıkarcılara, üstencilere, egoistlere, konformistlere partide yer yoktur.

Bunların TKP adını kullanmaları devletten aldıkları güçledir.

Durum bunlarla savaş-

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM
Kim ki Masal Okumaktan Bıkdı!..
Haber, Yorum, Bildiri
Sayı: 5 / Haziran 2019

Başyazı

23 Haziran'da Erdoğan'ı bir kez daha yenelim, O'nun sonunu başlatalım!

Yığınlar arasında Kürdistan ve Pontus tartışmalarını hızlandıralım! Barış, demokrasi, eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde yeni bir Türkiye isteyelim!

Türkiye'de hemen hemen tüm sol ve demokratik güçler 31 Mart 2019 seçimlerini Erdoğan'ın sonunun başlangıcı olarak değerlendirdi.

Devamı 33. Sayfada

ÇAĞRI / BANG

23 Haziran'da İstanbul'da Erdoğan'a, Binali Yıldırım'a, Cumhur İttifakı'na oy yok!

Oylarımızı demokrasi, özgürlük, eşitlik ve barış için kullanalım!

Erdoğan ve AKP'nin talan ve yağmasına son verelim, Demokratik, şeffaf, adil belediyeciliğin önünü açalım!

23 Haziran 2019'da İstanbul'da seçmen İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı'nı seçmek üzere yeniden sandık başına gidiyor. Bu zoraki, dayatılmış bir seçim ve sandık başına gidiştir. Çünkü İstanbullular 31 Mart 2019'da belediye başkanlarını seçtiler. 14 bin oy farkıyla Cumhur İttifakı adayı AKP'li Binali Yıldırım'ı geçen Millet İttifakı adayı CHP'li Ekrem İmamoğlu belediye başkanı seçilmişti.

Devamı 41. sayfada

Bu Sayıda

- 31 Mart Seçimleri ve Emekçi Halkın Umudu / F. ÇEVİK (S. 2)
- 1931 Tevkifatı ve Başkanlar'ın TKP Savunması'ndan (S. 5)
- Ürün ve Politika / 2. Sahte TKP-ŞİP (S.12)
- A. Sol Partisi ve Çarpıdan Manifesto / İ. YILDIZ (S. 20)
- Açık Grevleri Tecridi Kırılı (S. 23)
- "Gel Kardeşim / S. KARAASLAN (S. 30)
- Çimçeme Olmakten Utanmak mıyız? / İB. CAMBAZ (S. 43)
- Dersim'in Belediye Başkanı / S. YENER (S. 49)
- Yaşasın 15-16 Haziran / F. ÇEVİK (S. 57)

Di hilbijartinên 23 xizîranê jî bo Erdogan, Binali Yildirim û hevpeymana Cumhûr deng nînin

Em dengên xwe jî bo demokrasî, azadî û jî bo aştiyê bi kar bînîn!

Dawiyê li talan û gendeliya Erdogan bînin, Em Pêşîya şaredariyeke adil û şefaf vekîn!

23 xizîranê dengdêr li Semboltê jî bo hilbijartina serokê şaredariya mezin (İBB) carek din dê biçine ser sandîqan. Êv hilbijartina bi xorê li ser me hatiye sepandin. Jî ber ku Semboliyan31 Adar 2019 de serokê şaredariya xwe hilbijartin. Bi ferqek 14 hezar dengan berdanê hevpeymaniya Millet yê CHP ê Ekrem İmamoğlu berendamê hev-

Devamna wê li rûpela 55

maya, bunları demaske etmeye devam edecektir. Bunlar yenilmeden demokrasi ve sosyalizm savaşını başarıya götürmek zordur.

Durum'un birinci yılında ilk sayısında yayınlanan çıkış neden ve ilkelerini bir kez daha okuyucularımızın dikkatine sunuyoruz:

Neden İşçi Sınıfının Savaş Yolunda DURUM?

Durum, Marksizm- Leninizmi kendisine klavuz edinen Mustafa Suphi, İsmail Bilen ve Nazım Hikmetlerin partisi Türkiye Komünist Partisi, TKP'ye ve onun sosyalizm, komünizm hedeflerine sahip çıkanların, bu uğurda savaş verenlerin ve savaş bayrağını yükseltenlerin, dünya enternas-

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM
Kim ki Masal Okumaktan Bıkdı!..
Haber, Yorum, Bildiri
Sayı: 4 / Mayıs 2019

Başyazı

31 Mart 2019 Yerel Seçimleri Erdoğan İçin Sonun Başlangıcıdır

Demokratik güçler hedeflerine ulaştı: Kürdistan'da kayyımlar silip süpürüldü, büyük şehirlerde AKP bezimete uğradı; İstanbul'daki AKP itiraz manevraları ilk etapta dumura uğratıldı. Şimdi YSK'nın İstanbul'da seçimleri iptali engellenemedir!

31 Mart 2019 Yerel Seçimleri başta HDP olmak üze-

Devamı 2. Sayfada

Haydi 1 Mayıs 2019'da Miting Alanlarına!

Haydi 1 Mayıs 2019'da Miting Alanlarına!
Yerel seçim başarılarımı kutlayalım!
Demokratik hak ve özgürlükleri, işçi haklarını savunalım!
Bir kez daha Erdoğan'a sonunun geldiğini gösterelim!
Kıdem tazminatlarımızın talanına karşı çıkalım!
Ücret ve maaşları kemiren enflasyonu, zamları, pahalılığı protesto edelim!
Doğu'da Kürdistan'da yürütülen savaşa karşı çıkalım, Kürtlerle barışı isteyelim!
Öcalan'ın tecridine karşı yapılan açlık grevlerini destekleyelim!

Bu yıl, uluslararası işçi ve emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan Bir Mayıs'ı Türkiye'de Türk, Kürt ve

Devamı 8. sayfada

Bu Sayıda

- Erdoğan İçin Sonun Başlangıcı / (S.1-2)
- 1 Mayıs'ta Alanlara (S. 1-7)
- Darbe, Partimiz ve 1.Mühleyşan (S.11)
- Komünizm / Ozan GÖREN (S. 23)
- Reel Sosyalizmin Çöküşü / Deniz ALTINER (S. 28)
- Komünizm Heyulası / Levent FİDAN (S. 35)
- Komünist Hücre ve İşçi Örgütlenmesi / Selim KARAASLAN (S. 44)

Dê berbi qadên xwenîşandanên 1 gulan 2019 ve!

Serkeftina hilbijartinê ya berêmî piroz bikin!
Mafên karkeran û mafên azadî û demokrasiyê biparêzin!
Çarek din em nûpanî Erdogan bidin ku dawiya wî bayîye!
Dijî talankirina tezminata xelîkariyê (kidem) derkevin!
Enflasyona ku xerc, mûçe, bahabûn û bilindkirina nirxê pêdawîstîyan protesto bikeyn!
Em dijî şerê li rojhilat, li Kurdistanê tê ajotin derkevin, daxwaza aştîyê li gel kurdan bikeyn!
Piştîvaniya mangirtinên birsbûna jî bo rakirina tecrîda li ser Öcalan bikeyn!

Isal cejna navnetewî ya karker û kedkaran jî bo piştîvanî û tekoşînê 1 gulan, li Tirkiyê bi aliyê kurd, tirk û gelên din ve jî bo serkevtinên hilbijartinên

Devamna wê li rûpela 9

yonalist işçi hareketinin bir parçası olan Türkiye işçi hareketinin ve Türk, Kürt, Ermeni, Rum, Çerkes, Laz ve tüm diğer halklarımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesini savunanların sesidir.

Durum, yakın hedefte demokrasi mücadelesini, uzak hedefte sosyalizm mücadelesini veren, sınıf mücadelesini yükselten komünistlerin, sosyalistlerin, devrimcilerin, ilericilerin, fabrikalarda ve köylerde, sokaklarda ve meydanlarda iş, aş, demokrasi ve barış, insan hak ve özgürlükleri için mücadele edenlerin, işçi, emekçi ve köylülerin, aydın ve sanatçıların, kadın ve genç-lerin, Kürtler ve Türkler arasında eşitlik, özgürlük, özerklik temelinde demokratik bir birlikteliğin oluşmasını savunanların, demokratik bir gelecek için savaşan halkların yayını ve sesi olacaktır.

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM
Kim ki Masal Okumaktan Bıkht!..
Haber, Yorum, Bildiri
Sayı: 7 / Ekim 2019

Başyazı
Erdoğan'ın Rojova'ya saldırı planlarına karşı çıkalım!
Rojova yaşayacak, Erdoğan Fırat'ın ne batısında ne doğusunda tutunabilecek!
Suriye'de savaşı kaybeden, savaşta yenilen tek ülke Erdoğan Türkiye-si'dir!
Sekiz yıldan beri şiddetlenecek süren, ABD, AB ve Rusya gibi büyük dünya güçlerinin, Türkiye, İran, Mısır ve
Devamı 42. Sayfada

AÇIKLAMA
DAXUYANÎ
Faşist Erdoğan-Bahçeli Rejimi Kürt Halkına Karşı Sivil Darbe Yaptı!
Diyarbakır, Mardin ve Van Belediyelerine kayyım atandı!
İstanbul'dan Van'a kadar halklarımızın tepkisi büyüyor!
19 Ağustos 2019'da sabaha karşı İçişleri Bakanlığı kararıyla Diyarbakır, Mardin ve Van HDP'li Büyükşehir Belediye Eş Başkanları Adnan Selçuk Mızraklı, Ahmet Türk ve Bedia Özgökçe Ertan görevlerinden alındı, yerlerine o illerin valileri kayyım olarak atandı. Daha bundan 5 ay önce 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde halkın Diyarbakır'da % 63, Mardin'de % 56 ve Van'da % 54'ünün oyuyla seçilen belediye başkanlarını hiçbir hukuki dayanağı olmayan gerekçelerle ve keyfi bir kararla görevden almak yalnız demokrasiyi ve onun katsal dayanağı seçimleri hiçe say-
Devamı 6. sayfada

Bu Sayıda
- SBP Hangi Boğaziçi Direnişinden Çıkıyor? / Levent FİDAN (S. 2)
- TKP 99 Yaşında /
1. Bölüm (S. 10)
2. Bölüm (S. 20)
3. Bölüm (S. 22)
4. Bölüm (S. 29)
5. Bölüm (S. 30)
- 1 Eylül Dünya Barış Günü / Çiğdem ERKAN (S. 13)
- Yaşamak İstiyorum / Gülnur DİNÇER (S.28)
- Erdoğan'ın Rojova'ya Saldırı Planlarına Karşı Çıkalım! / (S.42)

Rejîma Erdogan û Bahçeliyê faşist dijî kurdan kûditayek sivîl kirin!
Ji bo şerdarîyên Diyarbekir, Mêrdîn û Wanê kayum hatine destpêkirin!
Nerazîbûna gelên me ji Sembol heta Wanê berfireh dibe!
19. Tebax 2019 berê subê, bi biryara wezareta navxwe, bevnorokên şaredarîyên Diyarbekir, Mêrdîn û Wan Adnan Selçuk Mizrakli, Ahmet Türk û Bedia Özgökçe Ertan ji karên xwe hatine avêtin, di cîyên wan de ji waliyên van bajaran wek kayum hatine destnîşankirin. 5 meh berî nîha31 Adar 2019 ê di hilbijartinên berêmî de ji Diyarbekir %63, Mêrdîn %56 Wanê %54 bi rêjeya dengan ev bevnorokêne hatine hilbijartin û bêyî nedemek yasayî bête nîşandan, bi bêcetîn keyfî ji kar hatine dûrxistin. Eva ne tenê reda demokrasiyê û bingeha wê ya nirxdar hilbijartinane, her
Devamê wê li rûpela 8

Hem 31 Mart yerel seçimlerinde, hem de 23 Haziran İBB Başkanlık seçiminde söz konusu olan Cumhur veya Millet İttifaklarından

Hem 31 Mart yerel seçimlerinde, hem de 23 Haziran İBB Başkanlık seçiminde söz konusu olan Cumhur veya Millet İttifaklarından

Her türlü bukuk ve demokrasi anlayışı çiğnenerek Erdoğan'ın "talimatıyla" YSK tarafından 31 Mart İBB seçiminin iptal edilmesi üzerine 23 Haziran 2019'da yeniden sandık başına gitmek zorunda kalan İstanbullular

10 Eylül 2019'da partimiz Türkiye Komünist Partisi TKP 99 yaşına giriyor. Gelecek sene 2020'de 100 yaşında olacak. İşçi sınıfının ve emekçi halklarımızın sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelesinde zafer ve yenilgilerle, acı ve mutluluklarla, var ve yok olmakla dolu bir asır! Tam yok oldu dendiği bir anda büyük bir atılımla yeniden ayağa kalkmamı başaran bir azim ve inanç! Bu gücü partimiz her zaman Karadeniz'de bunbarca katledilen kurucuları Mustafa

Bu Sayıda
- Yeni Bir Atılım Dönemi
TKP Yeniden Nasıl Ayağa Kalkıtdı?
1. Bölüm (S. 4)
2. Bölüm (S. 17)
3. Bölüm (S. 28)
4. Bölüm (S. 37)
- Öcalan'ın Mektubu (S. 13)
- Kemal Türkler Yaşıyor / Gülnur DİNÇER (S.27)
- Üçüncü Yol Stratejisi / Savaş YEMER (S. 40)

10 Eylül 2019'da TKP 99 Yaşında
Büyük Atılımlarla Partimizin 100. Yılına Hazırlanalım!

Kelci burjuvaziye, işbirlikçilerine ve finans oligarşiye karşı işçi sınıfı ve emekçilerin, devrimci ve demokratik güçlerin enternasyonalist savaşında yer alanların sesi olacaktır. "**Durum**" mücadele edenlerin, direnenlerin katkısıyla, yazı, haber ve yorumlarıyla yaşayacak ve onların elinde bir bayrak ve silah durumuna gelecektir.

İşçi ve köylü arkadaş, devrimci demokrat, aydın ve sanatçı arkadaş, genç ve kadın arkadaş!

"**Durum**" senin yayınındır. Yayınına sahip çık!

Haber ve yazı yolla!

"**Durum**"u kendinin ve yığınların sesi yap!

Oku ve okut!

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda

1 Koca Yıl

Devamı 57. Sayfada